

แนวทางการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒

GUIDELINES FOR CONDUCTING CLASSROOM RESEARCH BASED
ON THE FOUR NOBLE TRUTHS FOR PRIMARY SCHOOL
TEACHERS UNDER PHRANAKHON SI AYUTTHAYA
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

นายพิเชษฐ อ่อนสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

แนวทางการทำกรวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒

นายพิเชษฐ อ่อนสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๐

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Guidelines for Conducting Classroom Research Based on The Four Noble Truths
for Primary School Teachers Under Phranakhon Si Ayutthaya Primary
Educational Service Area Office 2

Mr. Pichet Aonsuwan

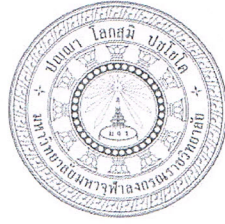
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirement for The Degree of
Masters of Arts
(Educational Administration)

Graduate School

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

C.E. 2017

(Copyright By Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เรื่อง “แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, ดร.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

(รศ.ดร.สิน งามประโคน)

ประธานกรรมการ

(ดร.อำนาจ บัวศิริ)

กรรมการ

(รศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

กรรมการ

(ดร.เกษม แสงนนท์)

กรรมการ

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย

ประธานกรรมการ

ดร.เกษม แสงนนท์

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(นายพิเชษฐ อ่อนสุวรรณ)

- ชื่อวิทยานิพนธ์** : แนวทางการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔
สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พระนครศรีอยุธยาเขต ๒
- ผู้วิจัย** : นายพิเชษฐ อ่อนสุวรรณ
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)
- คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์**
- : รศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย พธ.บ. (การบริหารการศึกษา)
,M.A. (Educational Guidance)
,Ph.D. (Educational Guidance)
 - : ดร.เกษม แสงนนท์, พธ.บ. (การบริหารรัฐกิจ)
,วท.บ. (เทคโนโลยีสารสนเทศ), พธ.ด. (พุทธบริหารการศึกษา)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๑

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (๑) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ (๒) เพื่อศึกษาระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษาและวิธีการปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔ (๓) เพื่อเสนอแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครู (คศ.๓) โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ จำนวน ๑๐ ท่าน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึก

ผลการวิจัยพบว่า

สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน คือ ด้านผู้สอน ด้านวิธีการสอน และด้านผู้เรียน

๑. ด้านผู้สอน ครูมีความรู้ในการทำงานวิจัยในชั้นเรียนค่อนข้างน้อย ขาดความมั่นใจเกี่ยวกับการทำวิจัย เห็นว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่ยู่ยากต้องทำนวัตกรรมเครื่องมือหาค่าต่าง ๆ ครูมีภาระงานมากอยู่แล้ว ทำงานวิจัยออกมาแล้ว ทำให้งานวิจัยไม่มีประสิทธิภาพ เพราะขาดที่ปรึกษาในการทำวิจัย

๒. ด้านวิธีการสอนในรูปแบบใหม่ การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาส่งเสริมตัวผู้เรียน เพื่อหาวิธีการสอนในรูปแบบใหม่ คือ การสร้างเครื่องมือ นวัตกรรม บทเรียนสำเร็จรูป หรือวิธีการอื่น ๆ ที่ครูจะสามารถนำมาพัฒนาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดียิ่งขึ้นไป

๓. ด้านผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ นักเรียนเรียนไม่ทันเพื่อน มีพัฒนาการในการเรียนรู้ช้ากว่าเพื่อนในห้อง และมีพฤติกรรมก่อกวนก้าวร้าว

สามารถนำเอามาเป็นแนวทางการทำวิจัยในแบบบูรณาการหลักพุทธธรรมเข้าไปในกระบวนการการวิจัยในชั้นเรียน คือ ทุกข์ ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน สมุทัย ก็คือ การหาทางแก้ปัญหานั้นจะทำให้ปัญหานั้นหายไป นิโรธ คือ การดำเนินการทำวิจัยแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ และ มรรค คือ การสรุปผลการทำวิจัย เห็นได้ว่า หลักธรรมอริยสัจจสี่และการทำวิจัยในชั้นเรียนมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันจริง

Thesis Title : Guidelines for Conducting Classroom Research Based on The Four Noble Truths for Primary School Teachers Under Phranakhon si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2

Researcher : Mr.Pichet Aonsuwan

Degree : Master of Arts (Educational Administration)

Thesis Supervisory Committee

: Assoc. Prof .Dr.Suddhipong Srivichai, B.A. (Educational), M.A. (Educational Guidance), Ph.D. (Educational Guidance)

: Dr. Kasem Sangnont, B.A.,(Pilotal Science), M.S., (Information Technology), Ph.D. (Buddhist Educational Administration)

Date Of Graduation : March 18, 2018

Abstract

The objectives of this research were; 1) to study the current state, problem and obstacle in conducting a classroom research of teachers in primary schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2, 2) to study research methodology in education and the practice according to the Four Noble Truths, and 3) to propose a guideline for conducting a classroom research based on the Four Noble Truths for teachers in primary schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2. The data were collected from 10 directors and teachers under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2 by in-depth interviews.

The results of the study found that the current state, problem and obstacle in conducting a classroom research of teachers in primary schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 2 could be classified into 3 categories;

1. Teachers; teachers had less experience and knowledge in doing classroom researches and lacked of self-confidence and advisors in doing classroom researches. They also thought that doing researches was complicate and needed

innovation. Doing researches was time consuming for teachers with hard burden and the work might not be qualified.

2. New teaching methods; doing classroom research could help improve teaching methods and develop learners through creating innovation, tool, compact lesson or other methods that teachers could apply in their teaching to develop and improve potential and achievement of students.

3. Learners; learning achievement of students missed the target; some students lacked behind their classmates in learning, had slow learning development, and had aggressive behaviors.

Doing classroom research can be integrated by the principles of the Four Noble Truths; Dukkha- problems in teaching and learning process, Samudaya-To find out the causes of problems, Nirodha-to conduct a research and bring the data into analysis, and Magga-To make a conclusion. This can be proved that doing classroom research and the Four Noble Truths are related and can go together.

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครู
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ สำเร็จลุล่วง
ไปได้ด้วยดี ก็เนื่องด้วยได้รับการช่วยเหลือสนับสนุน เอื้อเฟื้อเกื้อกูล เมตตาอนุเคราะห์ จากท่าน
ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบคุณ พระมหาญาณวัฒน์ ฐิตวฑฒโน,ดร. พระครูกิตติญาณวิสิฐ,ดร.พระ
สุรชัย สุรชโย รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน รศ.ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย และ ดร. เกษม แสง
นนท์ ที่ได้เมตตา กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าช่วยตรวจสอบความถูกต้องทั้งด้านภาษา เนื้อหา ระเบียบ
วิธี และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยทั้งให้ข้อเสนอแนะ และให้การแนะนำตั้งแต่เริ่มต้นจน
สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณคณาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัย และ
ประธานคณะกรรมการสอบป้องกัน ผู้ทรงคุณวุฒิและคณะกรรมการทุกท่าน

อนึ่งผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับงานวิจัย
ให้ผู้วิจัย

ขอกราบขอบคุณพระอาจารย์ทุกรูป และคณาจารย์คณะครุศาสตร์ทุกท่านตลอดจน
เจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ประสิทธิประสาทวิทยากร และประสบการณ์ รวมถึงให้ความเมตตา
เอื้อเฟื้อ ถวายทอดความรู้ความเข้าใจ และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยตลอดมา คุณความดี การทำ
ประโยชน์ใดๆ อันเกิดจากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาเป็นกตเวทิตาคุณแด่มารดา บิดา ญาติกา
สายโลหิต มิตรสหายผู้เป็นที่รัก เพื่อนสหธรรมิกร่วมชั้นเรียนทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ ที่เป็นกำลังใจ
และให้การสนับสนุนในทุกๆเรื่องรวมทั้งผู้มีอุปการคุณทุกท่าน

นายพิเชษฐ อ่อนสุวรรณ

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
คำอธิบายสัญลักษณ์และอักษรย่อ	ฎ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ	๓
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๓
๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
๑.๖ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕
๑.๗ วิธีดำเนินการวิจัย	๙
๑.๘ กรอบแนวคิดการวิจัย	๑๑
๑.๙ ประโยชน์ที่ได้รับ	๑๒
บทที่ ๒ สภาพปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๒	๑๓
๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน	๑๓
๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีกระบวนการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน	๒๗
๒.๓ บริบทโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๒	๓๕
๒.๔ ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๒	๓๙
๒.๕ สรุปผลการศึกษา	๔๙

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๓ ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษาและวิธีการปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔	๕๑
๓.๑ แนวคิดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา	๕๑
๓.๒ วิธีการปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔	๗๐
๓.๓ สรุปผลการศึกษา	๗๘
บทที่ ๔ แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒	๗๙
๔.๑ แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒	๗๙
๔.๒ องค์กรความรู้จากการวิจัย	๘๔
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๘๕
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๘๕
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๘๘
๕.๓ ข้อเสนอแนะในการวิจัย	๘๙
บรรณานุกรม	๙๐
ภาคผนวก	๙๖
ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๙๗
ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือเชิญ	๑๐๒
ค ภาพกระบวนการวิจัย	๑๑๖
ประวัติผู้วิจัย	๑๒๒

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑.๑	ขั้นตอนการวิจัย	๙
๒.๑	การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดลาดตระโห่ง (ดร.อัจฉรา คหิณฑงศ์) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา	๓๙
๒.๒	การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดตลาด (นายบรรจง เป็ดทอง) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา	๔๐
๒.๓	การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดขนอนบ้านกรด (ดร.บัญชา ปลื้มอารมณ์) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา	๔๑
๒.๔	การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดช่างเหล็ก (พิบูลเกียรติ) (นายศักดิ์ผจญ เริงใจ) ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา	๔๒
๒.๕	การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดมฤคทายวัน (ดร.พันธ์ภิปพรต รังษิโย) ตำแหน่งครูผู้สอน	๔๓
๒.๖	การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดลาดตระโห่ง (นายบุญชอบ ลาภเวช) ตำแหน่ง ครูผู้สอน	๔๔
๒.๗	การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดช่างเหล็ก (พิบูลเกียรติ) (นางสาวศิริลักษณ์ สุขมะโน) ตำแหน่ง ครูผู้สอน	๔๕
๒.๘	การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดช่างเหล็ก (พิบูลเกียรติ) (นางประกายแก้ว ผู้สะอาด) ตำแหน่ง ครูผู้สอน	๔๖
๒.๙	การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดวัดมฤคทายวัน (นางสาวสุกัลยา พรหมหอม) ตำแหน่ง ครูผู้สอน	๔๗
๒.๑๐	การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดช่างเหล็ก (พิบูลเกียรติ) (นายธนวัฒน์ แสนสุข) ตำแหน่ง ครูผู้สอน	๔๘
๓.๑	การเปรียบเทียบการวิจัยกับอริยสัจสี่	๗๘
๔.๑	ขั้นตอนการทำวิจัยตามหลักอริยสัจสี่	๘๐

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑.๑	กรอบแนวคิดในการวิจัย	๑๑
๒.๑	โครงสร้างการบริหาร	๓๗

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

(๑) การใช้อักษรย่อ

อักษรย่อในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ อ้างอิงจากพระไตรปิฎก ภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย การอ้างอิงใช้ระบบระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังคำย่อคัมภีร์ ดังตัวอย่าง เช่น อง.ติก. (ไทย) ๒๐/๔๕๗/๑๔๖. หมายถึง อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต ภาษาไทย เล่ม ๒๐ ข้อ ๔๕๗ หน้า ๑๔๖ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๓๙

พระสุตตันตปิฎก

อง.ติก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต	(ภาษาไทย)
อง.จตุกก. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต	(ภาษาไทย)
ขุ.ม. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย มหานิทเทส	(ภาษาไทย)
ขุ.ป. (ไทย)	=	สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ปฏิสัมภิทามรรค	(ภาษาไทย)

(๒) การระบุหมายเลขย่อภาษาไทย

การอ้างอิงพระไตรปิฎก ฉบับภาษาไทย ระบุชื่อคัมภีร์ และระบุ เล่ม/ข้อ/ หน้าตามลำดับ เช่น อง.ทุก.(ไทย) ๒๐/๙๐-๙๑/๓๑๘-๓๒๐. หมายถึง คัมภีร์พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทุกนิบาต ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่มที่ ๒๐ ข้อที่ ๙๐-๙๑ หน้า ๓๑๘-๓๒๐, อง.ติก. (ไทย) ๒๐/๙๑/๓๒๐. หมายถึง คัมภีร์พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่มที่ ๒๐ ข้อที่ ๙๑ หน้า ๓๒๐ เป็นต้น

(๓) การใช้อักษรย่อภาษาอังกฤษ

คำย่อ	คำเต็ม	ความหมาย
ibid.	ibidem	เรื่องเดียวกัน
op.cit.	opera citato	อ้างแล้ว
p.,pp.	page, pages	หน้า

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมครูผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ เพื่อสนองแนวทางการจัดการศึกษาตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและดำเนินการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลง เพื่อรองรับการกระจายอำนาจ^๑ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ ๗ ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล และหนึ่งในเกณฑ์การพิจารณามาตรฐานนี้คือ ครูมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบและใช้ผลในการปรับการสอน^๒

การทำวิจัยในชั้นเรียนหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ในภาษาอังกฤษ (Classroom Research or Classroom Action Research) คือการศึกษาวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอน ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับหลักสูตรวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการจัดทำสื่อและอุปกรณ์การสอนตลอดจนการวัดผลและประเมินผลโดยการศึกษาวิจัยนั้นมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือ ในการค้นหาคำตอบให้กับครูที่สนใจด้วยวิธีการปฏิบัติการสอน หรือเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นด้วยวิธีง่าย ๆ โดยครูสามารถทำการวิจัยไปพร้อม ๆ กับการปฏิบัติการสอนประจำวันสำหรับเรื่องที่น่าสนใจมาศึกษาวิจัยนั้น ส่วนมากจะเป็นปัญหาที่ครูพบจาก

การสอนในชั้นเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะแก้ปัญหานั้น หรืออาจมาจากความคิดริเริ่มของครูในการที่จะพัฒนาปรับปรุงวิธีการสอนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าแม้ว่าครูจะมีการทำวิจัยมากขึ้น แต่กลับพบปัญหาการทำวิจัยของครูหลายราย ได้แก่ ครูมีเวลาน้อย ต้องบริหารจัดการภาระงานต่าง ๆ ที่ต้องรับผิดชอบ ทำให้ครูไม่มีเวลาในการทำวิจัย ครูกลัวงานวิจัย ครูทำวิจัยไม่เป็น ขาดความรู้ทักษะในการทำวิจัย

^๑ คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานนายกรัฐมนตรี, รายงานการติดตามผลและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาในวาระครบรอบ ๓ ปี ของการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร:สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งชาติ, ๒๕๔๕)

^๒ รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน), สำนักงานมาตรฐานการศึกษา ตัวชี้วัด และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.๒๕๔๙-๒๕๕๓), (กรุงเทพมหานคร:สมศ, ๒๕๔๙).

ทำให้งานวิจัยของครูไม่มีคุณภาพ ส่งผลให้ครูไม่ยอมทำงานวิจัย และไม่สามารถนำการวิจัยมาพัฒนาการเรียนการสอนได้ เหตุผลหลักที่ครูทำงานวิจัย คือการที่มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนให้ครูได้มีเวลาและทรัพยากรที่เพียงพอ^๓

ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง กรรมการสถานศึกษาศึกษานิเทศก์ ที่จะต้องดำเนินการส่งเสริมครูผู้สอนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และนำกระบวนการการวิจัยไปใช้ในชั้นเรียนควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและจัดกิจกรรมการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโดยประยุกต์ใช้หลักอริยสัจ ๔ คือ การมีอยู่ของทุกข์ เหตุแห่งทุกข์ ความดับทุกข์ และหนทางไปสู่ความดับทุกข์ ได้แก่ ๑.) ทุกข์ คือ สภาพที่ทนได้ยาก ภาวะที่ทนอยู่ในสภาพเดิมไม่ได้ สภาพที่บีบคั้น ๒.) สมุทัย คือ สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ ๓.) นิโรธ คือ ความดับทุกข์ ๔.) มรรค คือ แนวปฏิบัติที่นำไปสู่หรือนำไปถึงความดับทุกข์^๔ ซึ่งหลักธรรมนี้เป็นข้อปฏิบัติสำหรับค้นหาความจริง หากผู้บริหารส่งเสริมการวิจัยโดยใช้หลักธรรมอริยสัจ ๔ ย่อมส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

จากความสำคัญของปัญหาที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาแนวทางการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษา อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีมุ่งศึกษาสภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ศึกษาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ ซึ่งประกอบด้วย ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค และเสนอแนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ เพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูและบุคลากรทางการศึกษา อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการศึกษาซึ่งเป็นความสำคัญของการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษาและวิธีการปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔

๑.๒.๓ เพื่อเสนอแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒

^๓ ยงยุทธ อายุสุข, “การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา (บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๙)

^๔ พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตโต). “พุทธธรรม” มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษาและวิธีการปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔ เป็นอย่างไร

๑.๓.๓ เสนอแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ เป็นอย่างไร

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

๑.๔.๑.๑ หลักอริยสัจ ๔ ประกอบด้วย ๑) ทุกข์ ๒) สมุทัย ๓) นิโรธ ๔) มรรค

๑.๔.๑.๒ กระบวนการวิจัย ๕ ขั้นตอน ประกอบด้วย ๑) การกำหนดปัญหาความเป็นมา ๒) การตั้งสมมุติฐาน ๓) การดำเนินการวิจัยรวบรวมข้อมูล ๔) การวิเคราะห์ข้อมูล ๕) สรุปอภิปราย และข้อเสนอแนะ

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านประชากรและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

มีประชากรกลุ่มตัวอย่างดังนี้

๑. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือครู (คศ.๓) โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ๒ ที่ หรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านพุทธธรรม จำนวน ๑๐ รูป/คน

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านพื้นที่

ผู้วิจัยได้กำหนดสถานที่เพื่อการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา ค้นคว้า และวิจัย ตั้งแต่เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการแสวงหาความจริงด้วยวิธีการที่เชื่อถือได้ในเนื้อหาที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

อริยสัจ ๔ หมายถึง หลักธรรมที่แสดงให้เห็นความจริงอยู่ ๔ ประการคือ การมีอยู่ของปัญหา เหตุแห่งปัญหา วิธีการแก้ปัญหา และหนทางไปสู่การแก้ปัญหา ความจริงเหล่านี้เรียกว่า อริยสัจ ๔

แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ หมายถึง แนวทางการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามระเบียบวิธีวิจัยมาตรฐานโดยมีการนำหลักธรรมอริยสัจ ๔ มาประกอบรวมด้วยกับหลักวิธีวิจัย หลักธรรมอริยสัจ ๔ ประกอบด้วย ด้านทุกข์ (ปัญหาที่ต้องเผชิญในการเรียนการสอน) ด้านสมุทัย (การระบุงถึงสาเหตุ – ผลของปัญหาที่เกิดขึ้นกับการเรียนหรือผู้เรียน แล้วเลือกสาเหตุ – ผลของปัญหาที่น่าจะเป็นไปได้) ด้าน นิโรธ (การออกแบบรูปแบบการวิจัย โดยระบุวิธีการวิจัยหรือนวัตกรรมที่ใช้ให้ครอบคลุมปัญหา) ด้าน มรรค (การทำการวิเคราะห์ และสรุปข้อมูลทางเลือกหรือวิธีการแก้ปัญหาในชั้นเรียนที่เหมาะสมที่สุด ไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ)

- **ทุกข์** คือ การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนที่แสดงออกโดยการได้เผชิญกับปัญหาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ในชั้นเรียน เช่นปัญหาจากการจัดการเรียนการสอน ละปัญหาที่เกิดจากตัวผู้เรียน

- **สมุทัย** คือ การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนที่แสดงออกโดยสนับสนุนชี้แนะแนวทางการเกิดสาเหตุของการเกิดซึ่งปัญหาในชั้นเรียน

- **นิโรธ** คือ การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนแสดงออกโดยชี้แนะรูปแบบวิธีการแก้ปัญหาในชั้นเรียน เช่น การทำการวิจัย หรือการสร้างสื่อนวัตกรรม

- **มรรค** คือ การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนแสดงออกโดยการสรุปวิธีการแก้ปัญหาที่มีความเหมาะสมไว้เป็นแนวทาง เผยแพร่แนวทางการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับผู้ที่มีความสนใจหรือประสบปัญหาในการทำการวิจัยในชั้นเรียน และเป็นการให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียน และให้ครูตระหนักถึงความสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นความก้าวหน้าในวิชาชีพครู

การทำวิจัยในชั้นเรียน หมายถึง กระบวนการการค้นคว้าหาวิธีการที่นำมาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอน หรือเพื่อพัฒนาให้นักเรียนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้สมบูรณ์ประกอบด้วย

ครูประถมศึกษา หมายถึง ครูที่ประถมศึกษาวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒

๑.๖ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการส่งเสริมการวิจัย หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีผลงานการวิจัยหลายเรื่องที่แสดงถึงการที่ผู้วิจัยได้นำกระบวนการของการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัยของตนเอง ผู้วิจัยพบงานวิจัยดังกล่าวมากมาย ดังนี้

สุพัฒน มีสกุล ได้ศึกษาวิจัยเรื่องกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนคลองลานวิทยา จังหวัดกำแพงเพชร การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการพัฒนาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูแต่ละชั้นกระบวนการวิจัย และเพื่อศึกษาผลการพัฒนาศักยภาพครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่เกิดจากกระบวนการวิจัย และครูจะได้นำไปใช้ในการดำเนินการเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งมีวงจรการทำงานประกอบด้วย ขั้นตอนแผนการดำเนินงาน ขั้นตอนปฏิบัติตามแผน ขั้นตอนการสังเกต และขั้นการสะท้อนกลับ ผลการสรุปได้ ดังนี้ ตอนที่ ๑ ผลการพัฒนาผู้ทำวิจัยได้ใช้กระบวนการการวิจัย แต่ละชั้นเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งได้ผลดังนี้ ๑) ผลที่ได้จากขั้น ก คือ วางแผน การปฏิบัติงาน พบว่า มีครูจำนวน ๑๑ คน เข้าร่วมการทำวิจัยในชั้นเรียนครูขาดความรู้ ความเข้าใจและไม่สามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ ผู้วิจัยแนะนำให้ครูใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการทำวิจัย ซึ่งการทำวิจัยได้รับการสนับสนุนจากผู้อำนวยการโรงเรียนครูและผู้วิจัยร่วมกันทำปฏิทินปฏิบัติงานล่วงหน้า ๒) ผลที่ได้รับจากขั้น ข คือ การปฏิบัติงานตามแผนและขั้น ค การติดตามประเมินผลระหว่างการทำงาน พบว่า ครูสามารถวิเคราะห์สาเหตุได้สอดคล้องกับปัญหา ครูตั้งชื่อเรื่องได้สอดคล้องกับปัญหาและสาเหตุครูตั้งวัตถุประสงค์การวิจัย สอดคล้องกับชื่อเรื่องและมีความชัดเจน ครูกำหนดวิธีการแก้ปัญหาได้ชัดเจนทำการแก้ปัญหาจำนวน ๙ คน ส่วนอีก ๒ คน มีการปรับแผนระหว่างดำเนินงาน ครูสร้างเครื่องมือการวิจัยด้วยตนเอง โดยเลือกใช้แบบทดสอบ ๓ คน ใช้แบบบันทึก ๒ คน ใช้แบบประเมินความก้าวหน้า ๑๐ คน ใช้แบบสอบถาม ๕ คน และเลือกใช้แบบสังเกต ๒ คน ครูสามารถแปล

ผลการวิจัยได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ การพัฒนาครูไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ คือครูยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นระหว่างครูสนทนากลุ่มแต่ละครั้ง ปัญหาอุปสรรคในการทำวิจัยของผู้วิจัยพบปัญหาเรื่องมีเวลาในการทำวิจัยน้อย การสนทนากลุ่มไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และผู้วิจัยไม่สามารถให้คำปรึกษาแนะนำกับครูในเรื่องการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาได้ดีเท่าที่ควร ผลที่ได้จากขั้นการประเมินผล การปฏิบัติเมื่อสิ้นสุดโครงการ พบว่า ครูจำนวน ๘ คน มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับดี ครู ๓ คน มีพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับพอใช้ ส่วนเรื่องการทำ ความ เข้าใจในชั้นเรียนของครู พบว่า ครู ๓ คน มีความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนและครูอีก ๘ คน ยังกังวลกับผลทำวิจัยว่าจะทำได้ไม่ดีและถูกต้องตามหลักวิจัย แต่ครูคิดว่าตนเองสามารถทำวิจัยในชั้นเรียนได้ ตอนที่ ๒ ผลการพัฒนาศักยภาพครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนได้จากการประเมินการเขียนรายงานการวิจัยครูพบว่า มีครู ๘ คน สามารถรายงานการวิจัยได้จากการเขียนรายงานการวิจัย

ครู พบว่ามีครูจำนวน ๘ คน สามารถเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีส่วนที่ ๓ คน สามารถเขียนรายงานการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในเกณฑ์พอใช้^๕

วัลภา ภูริปัญญา ได้วิจัยเรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู และกระบวนการบริหารของผู้บริหาร เพื่อส่งเสริมการทำ วิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า สาเหตุที่ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพราะต้องการศึกษาข้อมูลของนักเรียนว่าพฤติกรรม มีความต้องการและมีปัญหาอย่างไร เพื่อให้วิธีการแก้ไขให้กับนักเรียนสาเหตุที่ครูไม่ทำวิจัยในชั้นเรียน เพราะไม่เข้าใจวิธีการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูคือ ยังขาดความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัย ครูตระหนักถึงความต้องการความช่วยเหลือในด้านความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน สภาพปัจจุบันของงานวิจัย ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยแบบทดลองเชิงพัฒนาและทำวิจัยคนเดียว วิชาที่ทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุด คือ ภาษาไทย การทำวิจัยในชั้นเรียนมากที่สุดในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เครื่องมือในการวิจัยที่ใช้มาก คือ กิจกรรมการเรียน ผู้บริหารมีบทบาทในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในด้านนโยบาย และแผนปฏิบัติงานการนิเทศติดตามการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ และประสบการณ์ การจัดให้ครูเข้ารับการอบรมกระบวนการบริหารของผู้บริหาร เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ อำนาจ และแรงจูงใจภาวะผู้นำ การตัดสินใจ การสื่อสาร และการเปลี่ยนแปลงองค์การ^๖

อนงค์ เพชรรักษ์ ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนคติของครูและผู้บริหาร สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดตรังพบว่าระดับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหาร โดยภาพรวมและองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง^๗

เบญจพร ทองโอ ได้ทำการวิจัย บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนคติของครูและผู้บริหารสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสงขลาพบว่าทัศนคติของครูและผู้บริหาร ที่มีต่อบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลาในสภาพรวมและรายองค์ประกอบอยู่ในระดับปานกลาง โดยภาพรวมและรายองค์ประกอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ๐.๐๐๑ โดยผู้บริหารมีค่าเฉลี่ย สูงกว่าครู และทัศนคติครูและผู้บริหารที่ปฏิบัติงาน ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีทัศนคติต่อการส่งเสริม^๘

พิรวัฒน์ วงษ์พรม ได้ศึกษาวิจัยเรื่องสภาพการทำวิจัยชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษา เขตการศึกษา ๑๐ พบว่า ครูในโรงเรียน

^๕ สุพัฒน์ มีสกุล, กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนคลองลานวิทยา จังหวัดกำแพงเพชร, **วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.สาขาการบริหารการศึกษา**, (เชียงใหม่:บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๒), หน้า ๔.

^๖ วัลภา ภูริปัญญา, การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูและกระบวนการบริหารของผู้บริหารเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดกรุงเทพมหานคร, **วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.สาขาการบริหารการศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตร, ๒๕๕๐).

^๗ อนงค์ เพชรรักษ์, ศึกษาบทบาทการส่งเสริมวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตามทัศนคติของครูและผู้บริหารสังกัดกรมสามัญจังหวัดตรัง, **ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา** บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ, (๒๕๔๔), หน้า ๕๒ .

^๘ เบญจพร ทองโอ, บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนคติของครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา, **วิทยานิพนธ์ กศ.ม.สาขาวิชาการบริหารการศึกษา**, (บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ, ๒๕๕๐), หน้า ๕๒.

ประถมศึกษามีการแก้ปัญหาในชั้นเรียน โดยวิธีการทำวิจัยร้อยละ ๓๘.๗๐ และเรื่องที่ทำวิจัยส่วนมากเป็นหัวข้อเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การทำวิจัยในชั้นเรียน ครูที่ทำวิจัยส่วนมากกำหนดปัญหาจากประสบการณ์การจัดการเรียนการสอน และให้ความสำคัญแก่การวางแผนในการเก็บรวบรวมข้อมูล รูปแบบการวิจัยที่นิยมใช้ คือ การวิจัยเชิงสำรวจ แหล่งวิทยาการที่ใช้ศึกษา คือ ตำราเอกสาร วารสาร ผู้ให้คำปรึกษาในการทำวิจัยกับเพื่อนครูเครื่องมือที่ใช้มากที่สุดคือ แบบสังเกตและบันทึกที่สร้างโดยผู้วิจัยเอง ประชากรที่ใช้คือนักเรียน ค่าสถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ผู้ทำวิจัยส่วนใหญ่บันทึกผลการวิจัย งบประมาณที่ใช้ คือ งบประมาณส่วนตัว ช่วงเวลาที่ใช้ทำวิจัยคือเวลาที่ว่างจากการสอน ผลการวิจัยที่ได้นำไปใช้แก้ปัญหาและสามารถใช้แก้ปัญหาได้ในระดับพอใช้ ผลการวิจัยมีการเผยแพร่เป็นส่วนน้อย ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยชั้นเรียนของครู ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยปัญหาด้านงบประมาณและเวลาในการทำวิจัยเป็นปัญหาในระดับมาก ครูมีความต้องการความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ในระดับมาก โดยต้องการให้มีแหล่งเรียนรู้ในระดับที่รวบรวมเอกสารตำราเกี่ยวกับการวิจัยในระดับมากที่สุด ครูผู้สอนและครูวิชาการโรงเรียนมีปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยชั้นเรียนไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนความต้องการในการทำวิจัยชั้นเรียน มีความแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ในด้านการจัดสรรงบประมาณในการทำวิจัยครูส่วนมากต้องการให้จัดสรรงบประมาณให้แก่ครูโดยตรง ไม่ควรผ่านทางโรงเรียน^๙

วันทนา ชูช่วย ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่าเหตุจูงใจในการทำวิจัยของกลุ่มครูประถมศึกษาที่ทำการศึกษา ได้แก่ ประสบปัญหาในการทำงานที่โรงเรียนและต้องการข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้เพื่อนำมาพัฒนางานที่ปฏิบัติ และได้รับการแต่งตั้งมอบหมายหรือได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารให้ทำการวิจัย สาเหตุไม่ทำวิจัยของครูมัธยมศึกษากลุ่มที่ไม่ทำการวิจัย ได้แก่ การไม่มีเวลา ไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการทำการวิจัย และไม่เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการวิจัย^{๑๐}

บัญชา อิงสกุล ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาที่ ๑๒ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมทุกด้าน และในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิต่างกันปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันและประสบการณ์ในการบริหารต่างกัน มีบทบาทต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕^{๑๑}

บัณฑิตา ขาติมาลากร ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัย ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนโดยรวม

^๙ พีรวัฒน์ วงษ์พรหม, สภาพการทำวิจัยชั้นเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษาที่ ๑๐, **วิทยานิพนธ์** ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (๒๕๕๓).

^{๑๐} วันทนา ชูช่วย, การทำวิจัยในโรงเรียนของครูมัธยมศึกษา, (สังกัดกรมศึกษา : กรุงเทพมหานคร), **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (๒๕๕๓).

^{๑๑} บัญชา อิงสกุล, บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑๒, **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต** วิชาเอกการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๕๗) , หน้า ๙๐-๙๙.

อยู่ในระดับปานกลางผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนด้อยปัจจัยจึงใจมากกว่า ปัจจัยด้านทุนและบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานครแตกต่างกันตามวุฒิการศึกษา ขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการบริหาร^{๑๒}

เหรียญ บุญสิน ศึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำ นักงานการประถมศึกษา อำเภอสรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า สภาพปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการในการทำวิจัยด้านกระบวนการ ขึ้นกำหนดวิธีการ การแก้ปัญหาต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างก็มีความต้องการในการทำวิจัยในชั้นเรียนในด้านกระบวนการต่างกัน^{๑๓}

ประสงค์ สังข์ชัย ได้ศึกษาเรื่องการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๔ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ มีการปฏิบัติการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๕ โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติการส่งเสริมวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง^{๑๔}

สุขชัย ชันอัศวะ ได้ศึกษาการใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาพบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่จากฐานอำนาจ ๕ ประเภทของเฟรนซ์ และราเวนนั้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนโดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนใช้อำนาจจากรากฐานตามกฎหมาย ในระดับมากที่สุด จากรากฐานการอ้างอิงจากรากฐานการให้รางวัล และจากรากฐานการเป็นผู้เชี่ยวชาญในระดับมากและจากรากฐานการบังคับหรือการลงโทษในระดับน้อย และยังพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนใช้อำนาจจากรากฐานตามกฎหมายและจากรากฐานการอ้างอิง ในระดับมาก จากรากฐานการให้รางวัลและจากรากฐานเป็นผู้เชี่ยวชาญระดับปานกลาง และจากรากฐานการบังคับหรือการลงโทษในระดับน้อย การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนนั้นควรเป็นไปในทางที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์บุคคลและบริบทต่าง ไม่ใช้อำนาจจากฐานอำนาจใดอำนาจหนึ่งมากเกินไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาถึงกระแสของการปฏิรูประบบบริหารการศึกษาในยุคปัจจุบันที่เรียกร้องให้ผู้บริหารโรงเรียนต้องให้ความสนใจกับฐานอำนาจด้านอื่น ๆ มากขึ้น เพื่อนำมาพิจารณาประกอบการใช้อำนาจในทางที่ถูกที่ควร และที่เหมาะสมกับยุคสมัย^{๑๕}

^{๑๒} ปนัดดา ขาดิมลากร, บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพฯ, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต* สาขาการบริหารการศึกษา, (มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๔๕), หน้า ๗๖ - ๘๑.

^{๑๓} เหรียญ บุญสิน, การศึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต* สาขาการบริหารการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร:มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๔๗), หน้า ๑๓๐ - ๑๓๓.

^{๑๔} ประสงค์ สังข์ชัย, รายงานการวิจัยการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๔, (ภูเก็ต : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ๔, ๒๕๔๐), หน้า ๘๐.

^{๑๕} สุขชัย ชันอัศวะ, “การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่”, *ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยานิพนธ์*, (บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๑), หน้าบทคัดย่อ.

๑.๗ วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒” ใช้ระเบียบวิธีวิจัยด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย รูปแบบการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

๑.๗.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) และการสัมภาษณ์ (Interview) โดยมีขั้นตอนการวิจัย ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ตารางที่ ๑.๑ ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอน	วิธีการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลการวิจัย
ขั้นตอนที่ ๑ ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียน สพป.อย เขต ๒	การสัมภาษณ์ข้อมูลหลัก ๑๐ คน	การวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปผลตามแบบสัมภาษณ์	สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียน สพป.อย เขต ๒
ขั้นตอนที่ ๒ ศึกษาระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษาและวิธีการปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔	การวิเคราะห์เอกสาร	การวิเคราะห์เนื้อหา	ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษาและวิธีการปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔
ขั้นตอนที่ ๓ เสนอแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษา สพป.อย เขต ๒	การวิเคราะห์ผลการสัมภาษณ์	การวิเคราะห์เนื้อหา	คู่มือการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจสี่

๑.๗.๒ ผู้ให้ข้อมูลหลัก

การสัมภาษณ์ (Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนประถมศึกษาศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ หรือผู้ทรงคุณวุฒิด้านพุทธธรรม จำนวน ๑๐ รูป/คน ด้วยการเลือกเจาะจง (Purposive Selection)

๑.๗.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์ เป็นการสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ ประกอบด้วยแนวคำถาม ประกอบด้วย ๑) ข้อบ่งชี้การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา เป็นอย่างไร ๒) ท่านคิดว่า ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูเป็นอย่างไร ๓) ท่านคิดว่า จากการทำวิจัยของครูได้ช่วยแก้ปัญหาได้บ้างหรือไม่อย่างไร ๔) ท่านคิดว่ารูปแบบแนวทางการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ มีความสอดคล้องเหมาะสมหรือไม่อย่างไร

๑.๗.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี จากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์
๒. นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างแล้วมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหาและความชัดเจนของภาษา
๓. นำความคิดเห็นมาปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๑.๗.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัย มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก
๒. นำหนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนำไปมอบให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้วยตนเอง โดยให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการให้สัมภาษณ์
๓. เก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ และทำการบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยการจดบันทึก ภาพนิ่ง และเครื่องบันทึกเสียง

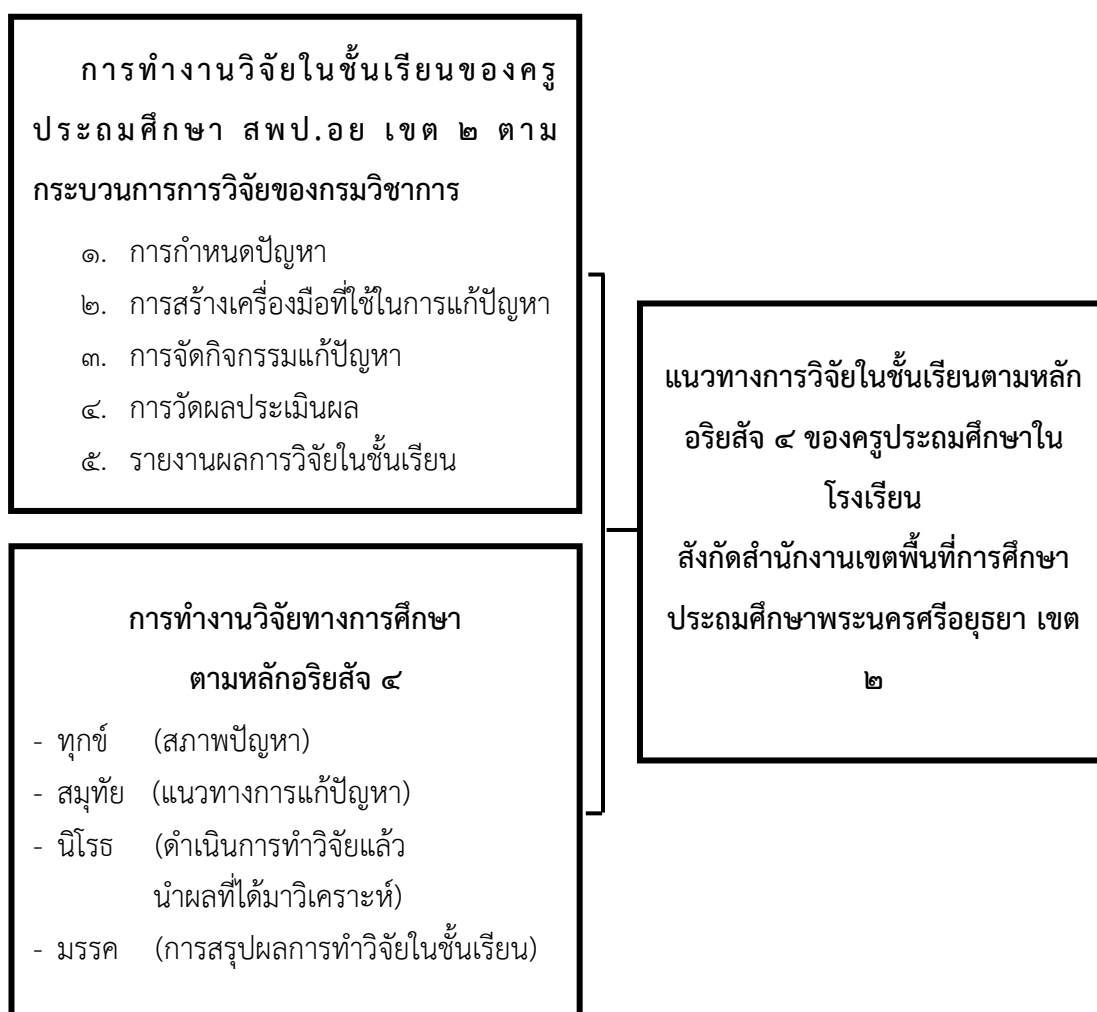
๑.๗.๖ การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

- ๑) การสัมภาษณ์ (Interview) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
- ๒) การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

๑.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ดังนี้

ภาพที่ ๑.๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๑.๙ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๙.๑ ได้ทราบสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒

๑.๙.๒ ได้ทราบวิธีการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒

๑.๙.๓ ได้แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ อันจะนำมาซึ่งการพัฒนาได้ถูกต้อง

บทที่ ๒

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ของครูประถมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒

การวิจัยบทนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในชั้นเรียน และได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๐ คน โดยจะนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีกระบวนการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

๒.๓ บริบทโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒

๒.๔ ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒

๒.๕ สรุปผลการศึกษา

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน

๒.๑.๑ ความหมายของการวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนคือ กระบวนการแสวงหาความรู้อันเป็นความจริงที่เชื่อถือได้ในเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในบริบทของชั้นเรียนการวิจัยในชั้นเรียนมีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูลักษณะของการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) คือ เป็นการวิจัยควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานจริงโดยมีครูเป็นทั้งผู้ผลิตงานวิจัยและผู้บริโภคผลการวิจัย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือครูเป็นนักวิจัยในชั้นเรียนครูนักวิจัยจะตั้งคำถามที่มีความหมายในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแล้วจะวางแผนการปฏิบัติงานและการวิจัย หลังจากนั้นครูจะดำเนินการจัดการเรียนการสอนไปพร้อม ๆ กับทำการจัดเก็บข้อมูลตามระบบข้อมูลที่ได้วางแผนการวิจัยไว้ นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สรุปผลการวิจัยนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแล้วจะพัฒนาข้อความรู้ที่ได้นั้นต่อไปให้มีความถูกต้องเป็นสากลและเป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้นต่อการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อการพัฒนาการเรียนของครูให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไป

โดยทั่วไปแล้วประชากรเป้าหมายของการวิจัยในชั้นเรียนจะถูกจำกัดเป็นกลุ่มนักเรียนใน ความรับผิดชอบของครุณักวิจัยเท่านั้นและข้อความรู้ที่ได้มักจะมีเฉพาะคือจะเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและผลการพัฒนานักเรียนในชั้นเรียนของครุณักวิจัยเป็นสำคัญการวิจัยทางการศึกษา โดยให้ ความหมายกว้าง ๆ หมายถึงการเสาะแสวงหา ความรู้โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในกระบวนการวิจัย เชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพการออกแบบการวิจัยเชิงทดลองกึ่งทดลองหรือวิจัยแบบผสมผสานการ วิจัยปฏิบัติการทางการศึกษา (Action Research in Education) หมายถึงการค้นคว้าหาคำตอบที่ เชื่อมโยงทฤษฎีทางการศึกษาสู่การปฏิบัติจริงในสถานศึกษาโดยการคิดสะท้อน การสอนของครุมี ลักษณะสำคัญคือเป็นการ ปรับปรุงการปฏิบัติงานการศึกษาเป็นการเพิ่มพลังความสามารถของครุ และเป็นความก้าวหน้าในวิชาชีพทางการศึกษา^๑

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ระบุไว้ในหมวด ๔ แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา ๒๔ ข้อ ๕ “ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอน สามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมและอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ไป พร้อม ๆ กันจากสื่อการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ” และนอกจากกระบวนการนี้ในมาตรา ๓๐ ระบุว่า“ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการส่งเสริม ให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา”^๒

การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research) หมายถึงการสืบสอบเชิงธรรมชาติ (Natural Inquiry)จากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนการเรียนรู้หรือพฤติกรรมผู้เรียนโดย ที่ครุเป็นผู้วิจัยในสิ่งที่ครุปฏิบัติอยู่กับผู้เรียนผู้บริหารหรือครุในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวิจัยด้วย

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน ได้ให้ความหมายว่า การวิจัยที่ทำโดยครุ ของครุเพื่อครุและ สำหรับครุ เป็นการวิจัยที่ครุผู้ซึ่งต้องตั้งปัญหาในการเรียนการสอนออกมาและครุผู้ซึ่งต้องแสวงหา ข้อมูลเพื่อมาแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยกระบวนการที่เชื่อถือได้ ผลวิจัยคือคำตอบที่ครุอีกนั้นและจะเป็น ผู้นำไปใช้แก้ปัญหาของตน^๓

ชัยพจน์ รังงาม ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาในชั้นเรียนหลังจาก สืบค้นแล้วพบว่า สาเหตุของปัญหามาจากตัวนักเรียนเองวิธีการสอนของครุ สื่อการสอน หรือ สภาพแวดล้อม ครุสามารถดำเนินการแก้ปัญหาด้วยตนเองและเล่าวิธีดำเนินการอย่างเป็นระบบ สามารถเผยแพร่เป็นประโยชน์ต่อวงวิชาการ^๔

กิตติพร ปัญญาภิญโญผล ได้ให้ความหมายว่าการศึกษาค้นคว้าอย่างมีระบบและเชื่อถือได้ เพื่อหาวิธีแก้ปัญหา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยครุผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการวิจัยด้วยตนเองในขณะที่มีการเรียนการสอน ผู้วิจัยเป็นที่ปรึกษาด้าน

^๑ สุธา ภรณ์ วรกาญจนสกุล, “กระบวนการส่งเสริมการเรียนรู้ในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัด นครปฐม” วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาบริหารการศึกษา), (บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖)

^๒ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, รายงานการวิจัยเรื่องสภาพการวิจัยทางการศึกษา ในประเทศไทย, (กรุงเทพมหานคร: ที.ที.พรินท์, ๒๕๓๓), หน้า ๑๔-๑๗

^๓ อุทุมพร (ทองอุไร) จามรมาน, *การวิจัยของครุ*, (กรุงเทพมหานคร : ม.ป.ท. , ๒๕๔๔), หน้า ๑๖.

^๔ ชัยพจน์ รังงาม, *การวิจัยในชั้นเรียน*, วารสารการวิจัยทางการศึกษา , (๒๕๔๖), หน้า ๓๘.

เทคนิควิธี อภิปรายและแนะนำครูในการใช้ขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการและแก้ปัญหาต่าง ๆ ระหว่างการเรียนการสอน การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลรวมถึงการให้แนวทางการเขียนรายงานผลการปฏิบัติงานวิจัยในชั้นเรียนของครู^๕

สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม ได้ให้ความหมายว่ากระบวนการในการหาความจริงที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน^๖

ประวิต เอราวรรณ ได้ให้ความหมายว่า เป็นการศึกษาค้นคว้าของครูซึ่งจัดว่าเป็นผู้ปฏิบัติงานในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหา (problem solving) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือพฤติกรรมนักเรียน และคิดวิเคราะห์ เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน^๗

กัมพล ไชยพันธ์ ได้ให้ความหมายว่า กระบวนการแสวงหาความรู้อันเป็นความจริงที่เชื่อถือได้ในเนื้อหา เกี่ยวกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนในบริบทของชั้นเรียน^๘

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ ได้ให้ความหมายว่าเป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทและกระบวนการทั้งหลายที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน เพื่อให้ครูได้ทำความรู้จักและมีความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนได้อย่างชัดเจน^๙

องอาจ นัยพัฒน์ ได้ให้ความหมายว่า เป็นกระบวนการของการวิจัยที่ใช้วิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง (ที่ไม่เข้มงวดกับการควบคุมตัวแปรด้วยแบบแผนของการวิจัยมากจนเกินไปนัก) ในอันที่จะทำให้ได้ผลของการวิจัยที่มีคุณภาพเชื่อถือได้เหมาะสมกับการนำไปใช้ในการปฏิบัติในสถานการณ์จริงในชั้นเรียน/ห้องเรียน หรือโรงเรียนหนึ่งๆได้^{๑๐}

ชาติรี เกิดธรรม ได้ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบโดยเป็นการแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นการวิจัยที่ดำเนินการควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานของครู โดยมีครูเป็นผู้ทำการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ กล่าวคือ ครูเป็นนักวิจัยที่ทำหน้าที่ผลิตงานวิจัยและบริโภคงานวิจัย^{๑๑}

รัตนา ศรีเหรียญ ได้ให้ความหมายว่า เป็นรูปแบบหนึ่งของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action-Research) ซึ่งเป็นการวิจัยที่มุ่งแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้าเป็นครั้งๆไปหรือเป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

^๕ กิตติพร ปัญญาภิญโญผล, รูปแบบของวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน: กรณีศึกษาสำหรับครูประถมศึกษา, รายงานการวิจัย : ภาควิชาประเมินผลและวิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ (มหาวิทยาลัย-เชียงใหม่, ๒๕๔๐), หน้า ๕.

^๖ สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม, การวิจัยชั้นเรียน : แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา, (กรุงเทพฯ มหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐), หน้า ๓๗-๕๒.

^๗ ประวิต เอราวรรณ, การวิจัยในชั้นเรียน, (กรุงเทพฯ มหานคร: บริษัท ยู แพคจำกัด , ๒๕๔๒), หน้า ๓.

^๘ กัมพล ไชยพันธ์, การวิจัยในชั้นเรียน, (กรุงเทพฯ มหานคร, ๒๕๔๒), หน้า ๘.

^๙ ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์, เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน, (พิมพ์ครั้งที่ ๒), สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา, (๒๕๔๓), หน้า ๓ .

^{๑๐} องอาจ นัยพัฒน์, การวิจัยเชิงปฏิบัติการ : แนวคิดและวิธีการ, (วารสารการวัดผลการศึกษา, ๒๕๔๓), หน้า ๒๓ - ๔๐.

^{๑๑} ชาติรี เกิดธรรม, อยากทำวิจัยในชั้นเรียนแต่เขียนไม่เป็น, (กรุงเทพฯ มหานคร : เลียงเชียง, ๒๕๔๔), หน้า ๑๓.

ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ผลการวิจัยที่ค้นพบนี้ไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงกับกลุ่มอื่น ๆ ได้เพราะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในวงจำกัด หรือปัญหาเฉพาะที่^{๑๒}

สุวิมล ว่องวานิช ได้ให้ความหมายว่า การวิจัยที่ทำโดยครู ผู้สอนในห้องเรียนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน เป็นการวิจัยอย่างรวดเร็ว นำผลไปใช้ทันทีและสะท้อนข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของตนเองให้ตนเองและกลุ่มเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนได้มีโอกาสอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในแนวทางที่ได้ปฏิบัติ และผลที่เกิดขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป^{๑๓}

พิชัย ญาณศิริ ได้ให้ความหมายว่า การทำงานเป็นระบบเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อให้ปัญหาหมดไปหรือทำสิ่งที่ต่ออยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น^{๑๔}

สรุปว่าการวิจัยในชั้นเรียน คือกระบวนการค้นคว้าหาวิธีการที่นำมาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์โดยการเกิดจากการศึกษาของครูที่มีหน้าที่รับผิดชอบการสอนในห้องเรียนนั้นโดยครูผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการวิจัยทุกขั้นตอนรวมถึงการเขียนรายงานผลการวิจัย

๒.๑.๒. ความสำคัญและประโยชน์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนมีความสำคัญในหลาย ๆ ประการจะเห็นได้จากความคิดเห็นของนักวิจัยด้านการวิจัยทางการศึกษาดังนี้

กรมวิชาการ ระบุถึงความสำคัญและความจำเป็นในการทำวิจัยเกี่ยวกับวิจัยทางการศึกษามีความสอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษาทั่วโลกที่ได้พัฒนาให้ครูผู้สอนเป็นนักวิจัยและปรับบทบาทของการวิจัยให้เข้ากับกระบวนการเรียนรู้ครูผู้สอนจะมีเสรีภาพในการจัดการ เรียนการสอนมากขึ้น ประการสำคัญผู้สอนและผู้จัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทจากการ เป็นผู้ชี้แนะให้จมาเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นผู้ช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนเพื่อนำไปใช้สร้างสรรค์ความรู้ของตนเองการวิจัยจึงสัมพันธ์กับกระบวนการเรียนรู้ซึ่งจะช่วยฝ่าฟันทางกระบวนการคิดและการจัดการหาเหตุผลในการตอบปัญหา และรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา^{๑๕}

สุวัฒนาสุวรรณ เขตนิคม กล่าวว่าเป็นที่คาดหวังว่าเมื่อครูผู้สอนได้ทำวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการปฏิบัติการสอนอย่างเหมาะสมแล้วจะก่อให้เกิดผลดีต่อการศึกษาและวิชาชีพครูอย่างน้อย ๓ ประการคือ

^{๑๒} รัตนา ศรีเหรียญ, การวิจัยในชั้นเรียน, สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู, กระทรวงศึกษาธิการ, (สู่เส้นทางวิชาชีพ, ๒๕๔๔), หน้า ๘๙

^{๑๓} สุวิมล ว่องวานิช, การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (พิมพ์ครั้งที่ ๓), (กรุงเทพมหานคร:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔), หน้า ๑๑ .

^{๑๔} พิชัย ญาณศิริ, วิจัยหน้าเดียวการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เล่มที่ ๔, (วารสารวิชาการ, ๒๕๔๕), หน้า ๓๑ .

^{๑๕} กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๔๔ (พิมพ์ครั้งที่ ๒), (กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช สาราณราษฎร, ๒๕๔๔), หน้า ๓๒.

๑. นักเรียนจะมีการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. ด้านวิชาการจะมีข้อความรู้และหรือนวัตกรรมทางการจัดการเรียนการสอนที่เป็นจริงเกิดมากขึ้นอันจะเป็นประโยชน์ต่อครูและเพื่อนครูในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก

๓. วิถีชีวิตของครูหรือวัฒนธรรมในการทำงานของครูจะพัฒนาไปสู่ความเป็นครู “มืออาชีพ” (Professional Teacher) มากขึ้นทั้งนี้เพราะครูนักวิจัยจะมีคุณสมบัติเป็นผู้แสวงหาความรู้หรือผู้เรียนในศาสตร์แห่งการสอนอย่างต่อเนื่องและลึกซึ้งสามารถที่จะสอน นักเรียนให้พัฒนาก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ในหลายบริบทหรือที่เรียกว่าเป็นครูรอบรู้หรือครูปรมาจารย์ (Master Teacher) ซึ่งถ้ามีปริมาณมากขึ้นจะช่วยให้การพัฒนาวิชาชีพครูเป็นไปอย่างสร้างสรรค์และมั่นคง

สรุปได้ว่าความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมีคุณภาพของนักเรียนมีนวัตกรรม ในการจัดการเรียนการสอนทำให้วิชาชีพครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงมากยิ่งขึ้นเป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป^{๑๖}

ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน มีดังนี้

๑. ช่วยแก้ปัญหาในห้องเรียน
๒. ช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
๓. เป็นการเปลี่ยนบทบาทของครูใหม่
๔. เสริมพลังอำนาจแก่ครูในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน
๕. ทำให้รู้ถึงวิธีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
๖. เป็นการกระตุ้นการสอนแบบสะท้อนกลับ
๗. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานครูที่มีประสิทธิภาพ
๘. ช่วยพัฒนาทักษะทางวิชาชีพครู
๙. เป็นการเชื่อมโยงระหว่างวิธีสอนกับผลที่ได้รับ
๑๐. ช่วยให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้ในห้องเรียน
๑๑. ทำให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agent)

จากประโยชน์ข้างต้นจะเห็นได้ว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ครูควรศึกษาขั้นตอนการวิจัยแล้วนำไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๑.๓. วัตถุประสงค์ของการทำวิจัยในชั้นเรียน

จากหลักการและแนวคิดของการวิจัยในชั้นเรียนเราสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยในชั้นเรียนได้ดังนี้

๑. เพื่อศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน
๓. เพื่อการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและนวัตกรรม

^{๑๖} สุวัฒนาสุวรรณเขตนิคม, แนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน, (กรุงเทพมหานคร :บพิธการพิมพ์, ๒๕๔๐), หน้า ๔๐.

๔. เพื่อพัฒนาปรับปรุงเทคนิคการวัดและประเมินผล
๕. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู - อาจารย์
๖. เพื่อพัฒนาเทคนิคการเรียนการสอน

๒.๑.๔. ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน

ประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน มีดังนี้

๑. ช่วยแก้ปัญหาในห้องเรียน
๒. ช่วยทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น
๓. เป็นการเปลี่ยนบทบาทของครูใหม่
๔. เสริมพลังอำนาจแก่ครูในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน
๕. ทำให้รู้ถึงวิธีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
๖. เป็นการกระตุ้นการสอนแบบสะท้อนกลับ
๗. ช่วยตรวจสอบวิธีการทำงานครูที่มีประสิทธิภาพ
๘. ช่วยพัฒนาทักษะทางวิชาชีพครู
๙. เป็นการเชื่อมโยงระหว่างวิธีสอนกับผลที่ได้รับ
๑๐. ช่วยให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้ในห้องเรียน
๑๑. ทำให้ครูเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agent)

จากประโยชน์ข้างต้นจะเห็นได้ว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก ครูควรศึกษาขั้นตอนการวิจัยแล้วนำไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๑.๕. รูปแบบและลักษณะของการทำวิจัยในชั้นเรียน

สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคมและชัยพจน์ รักรงาม ได้กล่าวถึง การวิจัยในชั้นเรียนมีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือเป็นการ วิจัยควบคู่ไปกับการ ปฏิบัติงานจริงโดยมีครูเป็นทั้งผู้ผลิตงานวิจัยและผู้บริโภคผลการวิจัยหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือครูเป็นนักวิจัยในชั้นเรียนครูนักวิจัยจะตั้งคำถามที่มีความหมายในการพัฒนาการเรียนการสอนแล้ววางแผนการปฏิบัติงานและการวิจัยหลังจากนั้นครูจะดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนไปพร้อม ๆ กับการจัดเก็บข้อมูลตามระบบข้อมูลที่วางแผนการวิจัยไว้ นำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์สรุปผลการวิจัย นำผลการวิจัยในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแล้ว จะพัฒนาความรู้ที่ได้มีความถูกต้องเป็นสากลและเป็นประโยชน์มากขึ้นต่อการพัฒนาการเรียนการสอนและเพื่อการพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไป^{๑๗}

อุทุมพร จามรมาน ได้กล่าวถึงลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนว่าการวิจัย ในชั้นเรียนของครูจะมุ่งที่ห้องเรียนและโรงเรียนโดยครูเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบนั้นคือการวิจัยของครูเป็นตัวกระตุ้นให้ครูเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนและการบริหารจัดการงานของตนเองมาก

^{๑๗} สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม,ชัยพจน์ รักรงาม, แนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน, (กรุงเทพมหานคร :ปพิธกาพิมพ์, ๒๕๔๒), หน้า ๑๕.

ยิ่งขึ้นนั้นซึ่งจะส่งผลต่อนักเรียน การวิจัยของครูนอกจากมุ่งปรับปรุงการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนให้กับนักเรียนแล้วยังต้องให้เกิดการปฏิบัติหรือ Action ที่เกี่ยวกับโรงเรียนและห้องเรียนซึ่งผลของ Action ดังกล่าวอาจขยายกว้างไปยังห้องเรียนอื่น ๆ โรงเรียนอื่นในพื้นที่เดียวกันและพื้นที่อื่นได้ด้วยเช่นถ้าครูพบว่าวิธีแก้ปัญหาคความประพฤติของนักเรียนของตนได้ผลก็อาจส่งผลกระทบต่อวิธีการแก้ปัญหาคความประพฤติของนักเรียน ในห้องเรียนรายอื่นและอาจส่งผลกระทบต่อการสร้างกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง^{๑๘}

วิรัช วรรณรัตน์ ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับลักษณะของการวิจัยในชั้นเรียนไว้ว่ามีลักษณะเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลดังนั้นลักษณะและรูปแบบการวิจัยสามารถแยกพิจารณาแต่ละองค์ประกอบของกระบวนการเรียนการสอนดังกล่าวต่อไปนี้

ด้านหลักสูตรโดยปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือจุดมุ่งหมายเนื้อหากิจกรรมและวิธีการประเมินผลตลอดจนหลักการโครงสร้างของหลักสูตรลักษณะงานวิจัยเน้นไปทางการประเมิน หลักสูตรการติดตามการใช้หลักสูตรและการทดลองหลักสูตรเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ความเหมาะสมประสิทธิภาพและประสิทธิผลของหลักสูตรด้านการเรียนการสอนปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือแผนการสอนวิธีการสอนแบบหนังสืออ่านประกอบชุดการสอนและการจัดกิจกรรมลักษณะงานวิจัยจึงเน้นไปในการสร้างการผลิตและการทดลองใช้นวัตกรรมและผลิตภัณฑ์นั้น ๆ เช่นการประเมินติดตามการใช้แผนการสอนการทดลองวิธีสอนหรือชุดการสอนการเปรียบเทียบวิธีการสอนหลายวิธีการสร้างหรือผลิตสื่อแบบฝึกชุดการสอนหรือหนังสืออ่านประกอบการเรียนการสอนเจตคติของผู้เรียนต่อครูผู้สอนต่อรายวิชาต่อแบบฝึกต่อสื่อหรือต่อวิธีสอนเป็นต้นการวิจัยในชั้นเรียนส่วนนี้ความใกล้ชิดกับตัวครูผู้สอนและตัวผู้เรียนอย่างยิ่งและนับว่าเป็นงานที่พึงปรารถนาของทุกฝ่ายที่ต้องการพัฒนานวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์ผลงานทางการศึกษาให้สามารถใช้ประโยชน์ได้จริงในโรงเรียน และในชั้นเรียนระดับต่าง ๆ ได้เพราะถ้าการเรียนการสอนในชั้นเรียนมีนวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการทดลองที่ใช้ได้ผลดีแล้วและนำมาขยายผลใช้ในสภาพการเรียนการสอนที่แท้จริงย่อมจะเกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีต่อผู้เรียนและครูผู้สอนซึ่งทำให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพดีขึ้น^{๑๙}

ด้านการวัดและประเมินผลปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือเครื่องมือที่ใช้ในการสอบวัดและผลการสอบวัดลักษณะงานวิจัยจึงเน้นไปทางการสร้างและพัฒนาแบบทดสอบการวิเคราะห์คุณภาพ ข้อด้วยการรายงานผลการสอบการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการขาดความสัมพันธ์ของ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละรายวิชาหรือกับหลักฐานข้อมูล(Data Base)ที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้เรียนซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการสอบวัดนั้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบทดสอบนับว่ามีความสำคัญยิ่งต่องานการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพราะไม่ว่าจะเป็นการทดลองวิธีการสอนการใช้สื่อการใช้ชุดการสอนเป็นต้นจะต้องสร้างแบบทดสอบเพื่อตรวจสอบผลหรือวัดผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นดังนั้นครูผู้สอนจะต้องเรียนรู้ในส่วนการสร้างและเทคนิคการเขียนข้อมูลไว้ด้วย

กรมวิชาการได้จำแนกรูปแบบของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน สามารถจำแนกออกเป็น ๕ รูปแบบคือ

^{๑๘}อุทุมพร จามรมาน, การวิจัยของครู, (กรุงเทพมหานคร: พินิจพิชชิ่งสวนดุสิต, ๒๕๔๗), หน้า ๑๖.

^{๑๙} ๒๔วิรัชวรรณรัตน์, การวิจัยในชั้นเรียน, (วารสารการวัดผลการศึกษา, ๒๕๔๗), หน้า ๔๔ - ๔๘.

๑. การวิจัยสำรวจเป็นการศึกษาเพื่อหาคำตอบโดยไม่กำหนดกฎเกณฑ์อะไรมากมาย เพื่อสำรวจเด็กที่อยากรู้แล้วออกแบบการวิจัยเพื่อหาคำตอบนั้น ๆ เป็นการศึกษาลักษณะความเป็นจริงตามสภาพในเรื่องต่าง ๆ เพื่อมุ่งรวบรวมข้อมูลและรายงานลักษณะที่อยู่ในสภาพการณ์นั้น ๆ

๒. การวิจัยหาความสัมพันธ์เป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ตั้งแต่สองตัวแปรขึ้นไป เช่น ศึกษาหาวิธีสอนของครูกับผลการเรียนของนักเรียนหรือศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนกับเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน เป็นต้น

๓. การวิจัยเปรียบเทียบมีลักษณะคล้ายกับ๒แบบแรกโดยในช่วงสถิติที่ใช้สำหรับการวิจัยเปรียบเทียบนั้นจะหาความสัมพันธ์เป็นการแสดงว่าตัวแปร๒ตัวสัมพันธ์กันหรือไม่มีอิทธิพลต่อกันหรือไม่จึงอาจกล่าวได้ว่าเป็นการศึกษาเหตุและผลทางการศึกษาในกรณีที่ไม่สามารถศึกษาด้วยการทดลองเช่นการศึกษาว่าอะไรเป็นสาเหตุให้นักเรียนสอบตกซ้ำชั้นการศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนทะเลาะวิวาทกัน เป็นต้น

๔. การวิจัยแบบทดลองเป็นการวิจัยที่มีลักษณะที่สอดคล้องกับกมลสุดประเสริฐที่ให้ความเห็นว่าเป็นวิธีการที่นักวิจัยวิทยาหรือนักพฤติกรรมศาสตร์นำมาใช้เพื่อการทดลองด้านพฤติกรรมของมนุษย์และสัตว์ด้วยการทดลองกับหนูตะเภา กล่าวคือการกำหนดกลุ่มควบคุมกลุ่มทดลองซึ่งในทางสังคมศาสตร์มักมีจุดอ่อนมากเกี่ยวกับการควบคุมตัวแปรเพราะมนุษย์ไม่เหมือนกับสัตว์อื่น ๆ ซึ่งการทำวิจัยแบบทดลองตัวแปรที่ผู้วิจัยเป็นผู้กำหนดค่าเรียกว่าตัวแปรอิสระส่วนตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจทำให้ตัวแปรตามมีค่าเปลี่ยนแปลงได้แต่ผู้วิจัยควบคุมไม่ให้มีค่าเปลี่ยนแปลงเรียกว่าตัวแปรควบคุม

๕. การวิจัยเชิงทดลองและพัฒนาเป็นการวิจัยที่ใช้เด็กกลุ่มเดียวไม่ต้องไปเปรียบเทียบ วิธีสอนแบบดั้งเดิมกับวิธีใหม่แต่จะคิดวิธีสอนขึ้นมาแล้วทำการสอนตามวิธีการสอนแบบใหม่ดังกล่าวสอนเสร็จแล้วทำการสำรวจพิจารณาดูพื้นฐานปัญหามาปรับปรุงใหม่แล้วสอนเด็กกลุ่มเดิมในบทเรียนต่อไปประยุกต์ไปเรื่อย ๆ ซึ่งวัลลภกันทรพิย์ได้กล่าวสนับสนุน การวิจัยเชิงทดลองและพัฒนาว่าถ้าครูนำไปใช้ในโรงเรียนโดยศึกษาหลักการวิธีการให้ดีจะเป็นการพัฒนาสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนนับเป็นวิธีที่เหมาะสม กับการวิจัยการพัฒนาการเรียนการสอนมากที่สุด

ทัศนาศาสตร์ ได้อธิบายว่าลักษณะพิเศษของวิจัยในชั้นเรียนที่สำคัญมี๒ประการคือวิจัยในชั้นเรียนเป็นการศึกษาการกระทำของมนุษย์และสถานการณ์ทางสังคมโดยครูผู้สอนทำการวิจัยในชั้นเรียนเกี่ยวข้องกับปัญหา และความก้าวหน้าต่าง ๆ ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงเป้าหมายของการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อการแก้ปัญหา อย่างลึกซึ้งของครูซึ่งอาจจะปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เผชิญอยู่ในขณะนั้น^{๒๐}

สรุปได้ว่ารูปแบบและลักษณะการวิจัยในชั้นเรียนเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลซึ่งจะใช้ในรูปแบบการวิจัยสำรวจหรือความสัมพันธ์หรือการวิจัยเปรียบเทียบหรือการทดลอง หรือการศึกษาสถานการณ์หรือการวิจัยทดลอง และเชิงพัฒนาหรือการวิจัยปฏิบัติการอย่างไรรู้ขึ้นอยู่กับลักษณะปัญหาและจุดมุ่งหมายเฉพาะที่ผู้วิจัย

^{๒๐} ทัศนาศาสตร์, การวิจัยในชั้นเรียน ปีการศึกษา ๒๕๔๓ , (วารสารวิชาการ, ๒๕๔๓), หน้า ๗๒-๗๓.

ต้องการศึกษา ทั้งนี้ก็เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้สำหรับการพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียน อย่งมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๖. กระบวนการและขั้นตอนของการวิจัยในชั้นเรียน

กระบวนการและขั้นตอนของการวิจัยในชั้นเรียนมีนักการศึกษาได้เสนอไว้เป็น จำนวนมาก ดังนี้

องอาจ นัยพัฒน ได้ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการของการวิจัยที่ใช้วิธีการโดย่างหนึ่ง (ที่ไม่เข้มงวดกับการควบคุมตัวแปรด้วยแบบแผนของการวิจัยมากจนเกินไป) ในอันที่จะทำให้ได้ผลของการวิจัยที่มีคุณภาพเชื่อถือได้เหมาะสมกับการนำไปใช้ในการปฏิบัติในสถานการณ์จริงในชั้นเรียน/ห้องเรียน หรือโรงเรียนหนึ่งๆได้^{๒๑}

อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน ได้กล่าวว่า การวิจัยในชั้นเรียนคือการแก้ปัญหาให้นักเรียนบางคนบางเรื่องเพื่อพัฒนา (ปรับปรุงนักเรียนอ่อน เสริมนักเรียนเก่ง) นักเรียนคนนั้นกลุ่มนั้น เพื่อจะเรียนทันเพื่อนกลุ่มใหญ่ หรือได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพของเขา^{๒๒}

ชาติรี เกิดธรรม ได้ให้ความหมายว่าเป็นกระบวนการที่ครูศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบ โดยเป็นการแก้ปัญหาหรือพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็นการวิจัยที่ดำเนินการควบคู่ไปกับการปฏิบัติงานของครู โดยมีครูเป็นผู้ทำการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ กล่าวคือ ครูเป็นนักวิจัยที่ทำหน้าที่ทั้งผลิตงานวิจัยและบริโภคงานวิจัย^{๒๓}

ชาติรี สำราญ ได้กล่าวว่า การทดลองยุทธวิธีใหม่ๆ ในการแก้ปัญหาของครู ซึ่งคิดค้นขึ้นมา พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนตามปกติแต่หวังให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้^{๒๔}

ประวัติ เอรารวรรณ์ การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและเป็นระบบคือเริ่มต้นจากการสำรวจสภาพการปฏิบัติงานว่ามีปัญหาอะไรบ้างวางแผนเพื่อแก้ปัญหา ลงมือปฏิบัติตามแผนแล้วสะท้อนผลการปฏิบัติเพื่อเริ่มต้นใหม่ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. การสำรวจสภาพการปฏิบัติงาน (Reconnaissance) เป็นขั้นตอนการสำรวจสภาพ การปฏิบัติงานของครูด้านปัญหาสาเหตุและการวิเคราะห์ปัญหาเหล่านั้นจะสามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขสภาพการปฏิบัติงานในส่วนใดบ้างซึ่งสามารถสำรวจได้จากกิจกรรมการเรียนการสอน พฤติกรรมนักเรียนสภาพแวดล้อมและบริบทต่าง ๆ ของโรงเรียนการสำรวจและการ วิเคราะห์ปัญหา ดังกล่าวจะนำไปสู่การเข้าใจปัญหาอย่างชัดเจนและสามารถ จัดลำดับความสำคัญ ของปัญหาและกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้

^{๒๑} องอาจ นัยพัฒน, การวิจัยเชิงปฏิบัติการ : แนวคิดและวิธีการ.วารสารการวัดผลการศึกษา, (๒๕๔๓), หน้า ๓๕

^{๒๒} อุทุมพร (ทองอุไทย) จามรมาน, การวิจัยในชั้นเรียนและโรงเรียนเพื่อพัฒนานักเรียน, (กรุงเทพมหานคร : พันธ์, ๒๕๔๔), หน้า ๑

^{๒๓} ชาติรี เกิดธรรม , อยากทำวิจัยในชั้นเรียนแต่เขียนไม่เป็น, (กรุงเทพมหานคร:เสียงเชียง, ๒๕๔๔), หน้า ๑๓

^{๒๔} ชาติรี สำราญ , วิจัยในชั้นเรียนสำหรับผู้เริ่มต้น , พิมพ์ครั้งที่ ๔ , (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสตรีศึกษา, ๒๕๔๔), หน้า ๒

๒. การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนสำหรับกำหนดวัตถุประสงค์กำหนด วิธีการและวางแผนเพื่อลงมือปฏิบัติ (Action) ในการค้นหาคำตอบหรือพัฒนานวัตกรรมและการ แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสภาพการปฏิบัติที่เป็นปัญหา

๓. การลงมือปฏิบัติ (Action) เป็นขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดจากขั้นวางแผน มาดำเนินเพื่อให้เกิดผลหรือการเปลี่ยนแปลงตามจุดประสงค์

๔. การสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection) เป็นขั้นตอนการประเมินตรวจสอบกระบวนการ การสะท้อนผลการปฏิบัติว่ามีสิ่งใดที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาไปบ้างเพื่อสรุปผลและวางแผน ปรับปรุงใหม่หรือแก้ปัญหาใหม่ต่อไป^{๒๕}

จากกระบวนการดังกล่าวจะเห็นได้ว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนมุ่งที่จะแสวงหาคำตอบหรือ พัฒนานวัตกรรมควบคู่ไปกับการนำเอาคำตอบหรือนวัตกรรมนั้นไปใช้ในการแก้ปัญหาที่ครูได้ กำลัง ประสบอยู่ซึ่งเป็นวงจรต่อเนื่องไม่สิ้นสุด ครูจึงสามารถปรับปรุงประยุกต์ให้เข้ากับการทำงานปกติของ ตนเองได้ตั้งนั้นการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูไม่ใช่การเริ่มต้นงานชิ้นใหม่แต่เป็นการ วิเคราะห์วางแผน และจัดระบบการทำงานอย่างเดิมของครูให้เป็นกระบวนการทำงานที่เป็นการวิจัยในชั้นเรียนไปด้วย วงจรการทำวิจัยในชั้นเรียน

กรมวิชาการได้กำหนดกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนที่สำคัญไว้๕ขั้นตอนคือ

๑. การกำหนดปัญหาความจำเป็นความต้องการในการพัฒนาโดยการศึกษาสภาพปัญหาทั้ง ด้านผลสัมฤทธิ์หรือความประพฤติดุติกรรม หรือบุคลิกภาพของ ผู้เรียนเพื่อหาลักษณะของปัญหา หรือจุดที่ต้องพัฒนาสาเหตุของปัญหาที่แท้จริงและนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับกาวางแผนและ ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้(นวัตกรรมการศึกษา) หรือกิจกรรมการ เรียนรู้ในชั้นเรียนให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนที่ครูผู้สอนต้องการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ให้ เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๒. การสร้างเครื่องมือที่ใช้การการแก้ปัญหา/พัฒนาบนพื้นฐานของแนวคิด/ทฤษฎีเพื่อให้เกิด ความเชื่อมั่นได้ว่ากลุ่มผู้เรียนที่ครูผู้สอนต้องการพัฒนาได้รับการพัฒนาการเรียนรู้อย่างถูกต้องตาม หลักวิชาการของศาสตร์ในสาขาที่เกี่ยวข้องแล้ว

๓. การจัดกิจกรรมแก้ปัญหา /พัฒนา เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนนำ กิจกรรมการเรียนรู้และสื่อ การเรียนรู้ (นวัตกรรมการศึกษา) ที่ผ่านมากการปรับ/พัฒนาเรียนร้อยแล้วนำไปสู่การปฏิบัติการจัด กิจกรรมการแก้ปัญหา / พัฒนาการเรียนรู้ในกลุ่มผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา

๔. การวัดผล / ประเมินผล เป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้และพฤติกรรมหรือ คุณลักษณะตามหลักสูตรที่คาดหวังหรือไม่

๕. รายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนเมื่อครูผู้สอนก็รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เสร็จ เรียบร้อยแล้ว ครูผู้สอนต้องเขียนสรุปผลการวิจัย หากพบว่าผู้เรียนไม่เกิดการเรียนรู้และหรือมี พฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ครูผู้สอนจำเป็นต้องให้ความช่วยเหลือทันทีหรืออาจต้องใช้การวิจัยในชั้น เรียน (Classroom Action Research) ช่วยในการแก้ปัญหา/ พัฒนาการเรียนรู้กลุ่มผู้เรียนดังกล่าว

^{๒๕} ประวิต เอรวารรณ์, การวิจัยในชั้นเรียน, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทยูแพคจำกัด , ๒๕๔๒), หน้า๑๖

ซ้ำอีกครั้งหรือหลายๆครั้ง จนกว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ตามเจตนารมณ์ตามหลักสูตรอย่างแท้จริง

กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เมื่อนำมาใช้กับทางการศึกษาจะช่วยให้เกิดการปรับปรุงพัฒนาระบบโรงเรียน ช่วยเหลือครูให้พัฒนาการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้และสืบสวนสอบสวนในชั้นเรียนหรือกระทั่งการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนภายในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะเป็นรูปแบบการวิจัยที่มีการดำเนินการวิจัยเป็นระบบครบวงจร โดยในขั้นสุดท้ายมีการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ช่วยให้ข้อมูลย้อนกลับไปวางแผนจนกว่าจะได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจ

ธีระชัย บูรณ์โชติ ได้กล่าวถึง กระบวนการของการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) ว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นการวิจัยเพื่อมุ่งแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นครั้งๆไปผลของการวิจัยใช้ได้เฉพาะกลุ่มที่ทำการศึกษานั้นจะนำไปอ้างอิงกลุ่มอื่นไม่ได้ เพราะมองขอบเขตในวงจำกัดเป็นการวิจัยปัญหาของเด็กในชั้นเรียนของตนเอง เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนเฉพาะชั้น ในแง่ของกระบวนการหรือวิธีการวิจัย นิยมใช้วิธีการสำรวจหรือทดลองหรือเฉพาะกรณี แล้วแต่ลักษณะของปัญหาที่ต้องการจะศึกษา^{๒๖}

ทัศนาศาสตร์ ได้อธิบายว่า วงจรการวิจัยในชั้นเรียนประกอบด้วยสี่ขั้นตอน คือวางแผน (plan) ปฏิบัติ (action) การสังเกต (observe) และสะท้อน (spiral circle) ดังรายละเอียดดังนี้

๑. การวางแผน เป็นการมองไปข้างหน้า การทำนายหรือคาดการณ์ข้างหน้าว่าทำอะไรบ้างกิจกรรมที่เลือกมากำหนดเป็นแผนจะได้รับการคัดเลือกแล้วว่ามีเหมาะสม

๒. การปฏิบัติ เป็นการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้มีการควบคุมการดำเนินงานเป็นอย่างดีเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ในทางปฏิบัติอาจจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงไปจากแผนที่กำหนดไว้บ้าง ดังนั้นแผนจึงต้องมีการยืดหยุ่น

๓. การสังเกต เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกตมีการบันทึกการปฏิบัติงานไว้เป็นหลักฐานผู้สังเกตจะต้องมีคุณสมบัติพิเศษในการรับรู้นอกเหนือจากการปฏิบัติ ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ดังนั้น การสังเกตเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการวิจัยในชั้นเรียนที่ใช้ควบคุมการปฏิบัติจริง

๔. การสะท้อนผลเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่นำผลจากการปฏิบัติและการสังเกตมารวบรวมวิเคราะห์ผลดี ผลเสีย สรุปผล สะท้อนข้อมูลย้อนกลับไปสู่การวางแผนดำเนินการครั้งถัดไปซึ่งวนกลับไปสู่วงจรการปฏิบัติอีกครั้งหนึ่ง^{๒๗}

วัลลภ กันทรัพย์ ได้จำแนกการวิจัยในชั้นเรียนออกเป็น ๕ รูปแบบ คือ

๑. การวิจัยสำรวจ เป็นการวิจัยเพื่อหาคำตอบโดยไม่กำหนดกฎเกณฑ์อะไรมากมายนักเป็นการสำรวจประเด็นที่อยากรู้ แล้วออกแบบไปหาคำตอบซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการศึกษาลักษณะความเป็นจริงตามสภาพในเรื่องต่าง ๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลและรายงานลักษณะที่มีอยู่ในสภาพการณ์นั้น ๆ

^{๒๖} ธีระชัย บูรณ์โชติ, การสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน, (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒), หน้า

๘.

^{๒๗} ทัศนาศาสตร์, การวิจัยในชั้นเรียน ปีการศึกษา ๒๕๔๓, (วารสารวิชาการ, ๒๕๔๓), หน้า ๗๕.

เช่น สำนวนทัศนคติของนักเรียน สำนวนอาชีพผู้ปกครอง สำนวนโรงเรียน สำนวนชุมชนและสำนวน ปัญหาการเรียนการสอน

๒. การวิจัยหาความสัมพันธ์ เป็นการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ตั้งแต่สองตัวขึ้นไปเช่น ศึกษาวิธีการสอนของครูกับผลการเรียนของนักเรียน หรือศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียน กับเจตคติต่อการเรียนของนักเรียน เป็นต้น

๓. การวิจัยเปรียบเทียบมีลักษณะคล้ายกันสองแบบ แบบแรกในช่วงสถิตินั้นการวิจัยเปรียบเทียบหาความสัมพันธ์เป็นการแสดงว่าตัวแปรสองตัวสัมพันธ์กันหรือไม่ มีอิทธิพลต่อกันหรือไม่ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นการศึกษาเหตุผลและผลทางการศึกษาในกรณีที่ไม่สามารถศึกษาด้วยการทดลอง เช่นการศึกษาว่าอะไรเป็นสาเหตุให้นักเรียนสอบตกซ้ำชั้น การศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนสอบตกซ้ำชั้น การศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนทะเลาะวิวาทกัน เป็นต้น

๔. การวิจัยทดลองเชิงเหตุผล เป็นการวิจัยทดลองแบบหุนตะเภาโดยกำหนดกลุ่มควบคุมกลุ่มทดลอง การวิจัยแบบนี้ทางสังคมศาสตร์มักจะมีจุดอ่อนมากเกี่ยวกับการควบคุมตัวแปรเพราะมนุษย์ไม่เหมือนสัตว์อื่น ๆ ซึ่งกล่าวได้ว่าผู้วิจัยสามารถกำหนดค่าต่าง ๆ ของตัวแปรอิสระได้ตามความต้องการ แล้วศึกษาผลที่เกิดขึ้นกับตัวแปรตามซึ่งสอดคล้องกับธีระชัย บุรณโชติ ให้ความเห็นว่า การวิจัยแบบทดลองมีสองประเภท คือ การทดลองในสนาม และการทดลองในห้องปฏิบัติการเป็นการกระทำในห้องปฏิบัติการ ซึ่งสามารถจะจัดและควบคุมตัวแปรต่าง ๆ ได้ ตามความต้องการ การทำวิจัยแบบทดลอง ตัวแปรที่ผู้วิจัยเป็นผู้เปลี่ยนค่าเรียกว่า ตัวแปรอิสระส่วนตัวแปรที่เป็นผลตามมาเรียกว่า ตัวแปรตาม เพราะมีค่าเปลี่ยนแปลงไปตามค่าของตัวแปรอิสระ ส่วนตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจทำให้ตัวแปรตามมีค่าเปลี่ยนแปลงได้ แต่ผู้วิจัยควบคุมไม่ให้มีค่าเปลี่ยนแปลงเรียกว่าตัวแปรควบคุม

๕. การวิจัยเชิงทดลองและพัฒนา เป็นการวิจัยที่ใช้เด็กกลุ่มเดียวไม่ต้องไปเปรียบเทียบวิธีสอนแบบดั้งเดิมกับวิธีสอนใหม่คิดวิธีสอนแบบใหม่มาแล้วพัฒนาวิธีสอนแบบใหม่และสอนการวิจัยที่เสร็จแล้วสำรวจความเข้าใจดูพื้นฐานปัญหาเอามาปรับปรุงใหม่สอนเด็กกลุ่มเดิมในบทเรียนต่อไปประยุกต์ไปเรื่อย ๆ ถ้าครูนำไปใช้ในชั้นเรียนแล้วศึกษาหลักการวิธีการให้ดีจะเป็นการพัฒนาสื่อพัฒนาอุปกรณ์การสอน พัฒนากิจกรรมการสอนนับเป็นวิธีที่เหมาะสมกับการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอนมากที่สุด และได้กล่าวสรุปว่า การวิจัยที่จะมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากที่สุดและได้กล่าวสรุปว่า การวิจัยที่จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากที่สุด ก็คือการศึกษาโดยผู้ทำการสอนเอง^{๒๘}

จะเห็นได้ว่า กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยมีลักษณะที่สำคัญคือ เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการแก้ปัญหาหรือการพัฒนาในระดับคุณภาพการเรียนรู้อันหนึ่งของนักเรียน เพื่อศึกษาแนวทางหรือนวัตกรรมต่าง ๆ ที่สามารถแก้ปัญหาหรือช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน และเพื่อนำนวัตกรรมที่เหมาะสม มาพัฒนาและทดลองใช้ตามกระบวนการวิจัย การทำวิจัยในชั้นเรียน นับได้ว่าเป็นงานที่ค่อนข้างจะทำหายชวนให้คิดอยากลองอยากติดตาม เกิดความกระตือรือร้นใคร่รู้ใคร่เห็นในบางครั้งต้องใช้เวลาเพราะเป็นงานที่ละเอียด

^{๒๘} วัลลภ กัณฑ์ทรัพย์, การวิจัยทางการศึกษา, บทบรรณาธิการ, กองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๒), หน้า ๒๐ - ๒๓.

ถึถั่ววน ซึ่งมีความสอดคล้องของฮารี ที่ได้ให้ความเห็นว่า เทคนิคและวิธีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการวิจัย เป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งประการหนึ่ง สำหรับส่งเสริมทักษะความสามารถด้านการวิจัยให้กับครู และมีความจำเป็นยิ่งที่ผู้บริหารหรือครูใหญ่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจและสามารถจัดกิจกรรมเพื่อสนองตอบความต้องการของครู

สุนทร สุนันท์ชัย ได้แนะนำวิธีการส่งเสริมความรู้ความสามารถของครูในโรงเรียนได้หลายวิธี ผู้บริหารโรงเรียนสามารถที่จะเลือกนำเอาวิธีการดังกล่าวไปปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนให้ดำเนินไปอย่างเหมาะสม คือ ประชุมครูในลักษณะในลักษณะที่ส่งเสริมความรู้ของครู การจัดห้องสมุดสำหรับโรงเรียนการอบรมครูการทดลองวิชาการ การจัดกลุ่ม หรือคณะกรรมการให้มีหน้าที่ศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ การพบปะเป็นรายบุคคล การเยี่ยมห้องเรียนและการดูการศึกษาในโรงเรียนอื่น การสาธิตการงาน ฟังการบรรยาย การอภิปราย การส่งเสริมให้เป็นสมาชิกของสมาคมที่มีวัตถุประสงค์ทางวิชาการส่งเสริมให้มีการศึกษาเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ และการประเมินผลประสิทธิภาพครู^{๒๙}

นภาพร สิงห์หัต ได้ศึกษาพบว่า สมรรถภาพทางด้านการวิจัยของผู้นำหรือผู้บริหารโรงเรียนมีความจำเป็นและมีความสำคัญยิ่งที่จะช่วยเสริมสมรรถภาพทางด้านการวิจัยให้แก่ครูและบุคลากรการศึกษาประจำการในฐานะนักวิจัยประจำโรงเรียนซึ่งสมรรถภาพพื้นฐานทางการวิจัยที่จำเป็นสำหรับครูและบุคลากรประจำการ จะช่วยให้มีความรู้และทัศนคติที่มีต่อการวิจัยจะเป็นการเอื้ออำนวยให้ความร่วมมือในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรของหน่วยงานต่าง ๆ หรือนำความรู้ทางการวิจัยไปใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาเทคนิควิธีสอน ตลอดจนสื่อการเรียนการสอน อันเป็นแนวทางที่จะช่วยส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น^{๓๐}

กรมวิชาการ ได้เสนอแนวทางการพัฒนาและการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน ดังนี้

๑. นโยบายและยุทธศาสตร์ของการวิจัยในชั้นเรียน

๑.๑ ควรจัดตั้งศูนย์พัฒนางานวิจัยในส่วนภูมิภาค รวมทั้งส่งเสริมให้มีแหล่งข้อมูลสารสนเทศการวิจัยในระดับท้องถิ่น ที่ทำหน้าที่จัดทำระบบข้อมูลพื้นฐานด้านการวิจัย การอำนวยความสะดวกและชี้แนะข้อมูล แหล่งค้นคว้าอ้างอิง และการบริการให้คำปรึกษา

๑.๒ ควรส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพของนักวิจัย และสนับสนุนครูผู้สอนให้มีความรู้ทางวิจัยเพิ่มมากขึ้น และสร้างขวัญกำลังใจของผู้ดำเนินการวิจัย

๑.๓ ผู้บริหารระดับสูงจะต้องให้ความสำคัญและสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวิจัยของแต่ละหน่วยงานให้เพียงพอ เหมาะสม และสอดคล้องกับความจำเป็นของการพัฒนาการศึกษา

๑.๔ จะต้องส่งเสริมให้มีการจัดการวิจัยที่มีคุณภาพตรงกับความต้องการของผู้ใช้ และให้มีการร่วมมือกันดำเนินการวิจัย การกำกับดู ติดตามผลการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง

^{๒๙} สุนทร สุนันท์ชัย, การส่งเสริมความรู้ของครู, คู่มือครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา, (หน่วยศึกษานิเทศกรมสามัญ, ๒๕๔๐), หน้า ๘๗ - ๘๘.

^{๓๐} นภาพร สิงห์หัต, การพัฒนาชุดการสอนรายบุคคลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางการวิจัยสำหรับ ครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ, ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม, (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๔), หน้า ๓๖.

๑.๕ ควรสนับสนุนให้ครูมาประสานงานการวิจัยการรวบรวมและเผยแพร่ผลงานวิจัยในทุกระดับรวมทั้งการส่งเสริมให้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้เพื่อกำหนดนโยบายวางแผน

๒. คุณภาพงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาการศึกษา

๒.๑ จะต้องช่วยกันส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทั้งในด้านวิธีสอนและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่จะนำไปแก้ปัญหาการเรียนการสอนในห้องเรียนกับงบประมาณเพื่อการวิจัยอย่างเพียงพอ รวดเร็วและตรงเวลา รวมทั้งการหาแหล่งเงินเพื่อการวิจัย ทั้งภาครัฐและเอกชน

๒.๓ ควรให้มีศูนย์สารสนเทศทางการวิจัย โดยใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์รวมทั้งการประสานความร่วมมือที่จะแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

๒.๔ จะต้องให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางด้านการศึกษาในทุกหน่วยงานการศึกษาอย่างจริงจัง ซึ่งจะกระทำถูกต้องในรูปแบบของการอบรมสัมมนาติดตามให้คำปรึกษาการทำการวิจัยอย่างต่อเนื่องจนทำวิจัยได้สำเร็จ และควรให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตครูมีหลักสูตรการทำวิจัย และภาคินพนธ์ในหลักสูตรปริญญาตรี

๒.๕ จะต้องช่วยกันสร้างความตระหนักให้ครูอาจารย์ในโรงเรียนเห็นความสำคัญของการทำวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนในหน้าที่ของตนเองรู้จักแบ่งเวลาเพื่อพัฒนาการจัดตั้งคณะทำงานเกี่ยวกับการทำวิจัย

๒.๖ ทุกหน่วยงานควรเร่งส่งเสริมให้มีการนำผลวิจัยไปใช้ในทุก ๆ ด้านเพื่อให้มีการสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และความต้องการที่จะแก้ปัญหาของแต่ละท้องถิ่น

๒.๗ ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบกับการวิจัยทางการศึกษา ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเผยแพร่งานวิจัยทางการศึกษาไปถึงมือผู้ใช้อย่างทั่วถึงและต้องคำนึงถึงการจัดทำในรูปแบบที่เข้าใจง่าย และมีแนวทางการนำไปใช้ที่ชัดเจน เหมาะสมกับการนำไปใช้ในสายงานต่าง ๆ เช่น นักบริหาร นักวิชาการ หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่สอน เป็นต้น

๒.๘ ควรส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่ผู้ผลิตผลงานวิจัย ทั้งที่เป็นงานวิจัยขนาดเล็กและขนาดใหญ่ โดยให้กำลังใจ การยอมรับและให้เกียรติแก่ผู้ผลิตงานวิจัยตามที่เห็นสมควรและถือเป็นเกณฑ์ที่หนึ่งในการพิจารณาความดีความชอบด้วย

๓. การพัฒนาและส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

๓.๑ ควรให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับการวิจัยแก่ครูโดยการจัดตั้งเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาการวิจัยในระดับจังหวัดในแต่ละจังหวัดมีการให้หน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ในการประสานงานที่ชัดเจนทั้งในด้านภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อพัฒนาคุณภาพทางด้านการศึกษาของแต่ละท้องถิ่น

๓.๒ จะต้องจัดตั้งศูนย์สารสนเทศในระดับเขตการศึกษา จังหวัดและกลุ่มโรงเรียนเพื่อบริการข่าวสารและการอำนวยความสะดวกในการใช้เป็นแหล่งข้อมูลที่สำคัญในการศึกษาค้นคว้าที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในแต่ละท้องถิ่นอย่างแท้จริง

๓.๓ ควรเน้นให้ทุกหน่วยงานงานทางการศึกษา ตั้งแต่ระดับผู้บริหารตลอดจนถึงระดับผู้ปฏิบัติ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยกับการพัฒนาการเรียนการสอนโดยเฉพาะในระดับสถาบันการศึกษาจะต้องมีครูผู้นำทางการวิจัยทุก ๆ สถาบันการศึกษา

๓.๔ รัฐต้องให้ความสำคัญของการจัดสรรงบประมาณเพื่อการทำวิจัยและควรให้ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกันอย่างต่อเนื่องมีการติดตามดูแล และประเมินผลอย่างใกล้ชิด

๓.๕ ควรจัดให้มีการอบรม ประชุมสัมมนาให้ความรู้ความเข้าใจและแนวทางการปฏิบัติงานวิจัยให้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องรวมทั้งชี้แนะแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนด้วยกระบวนการของการวิจัยให้ไปในทิศทางที่ถูกต้อง และสอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่น^{๓๑}

สรุปได้ว่า แนวการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเป็นเทคนิคและวิธีการของการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียนซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลและหน่วยงานหลายหน่วยงานรวมทั้งการสนับสนุนให้มีปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีกระบวนการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เป็นการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ในการวิเคราะห์วิจัยสามารถนำความรู้และผลการวิเคราะห์วิจัยไปใช้ในการพัฒนา การเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน ส่วนใหญ่แล้วผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการต่าง ๆ รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ หมวด ๔ มาตรา ๒๔ การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการข้อที่๕ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ มาตรา๓๐ ได้กำหนดให้สถานศึกษาส่งให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา^{๓๑}จึงถือเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องให้ความสำคัญในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน^{๓๒}ได้กล่าวว่า การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ได้ดังนี้

๒.๒.๑. แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

๑.ด้านการให้ความสำคัญกับงานวิจัยในชั้นเรียน

การวิจัยในชั้นเรียนถือว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน การนำการวิจัยเข้าไปใช้ในการเรียนการสอน จะทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของโรงเรียนได้นั้น ครูผู้สอนต้องสามารถทำการวิจัยได้ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้

^{๓๑} กระทรวงศึกษาธิการ กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ, การนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการศึกษา, สรุปผลการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา, (๒๕๓๖), หน้า ๒-๔.

ทันเวลาและถูกต้องกับสภาพปัญหาความเป็นจริง การนำผลการวิจัยไปใช้ปฏิบัติให้มีผลต่อการพัฒนาการศึกษาของชาติได้นั้น จำเป็นที่ทุกหน่วยงานได้มีการส่งเสริม สนับสนุนและให้ความสำคัญกับการทำวิจัยในชั้นเรียนจนกระทั่งเกิดเป็นแนวปฏิบัติที่นำมาสู่การพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นั้น บัญชา อังสกุล ได้กล่าวไว้เป็นข้อๆดังนี้

๑. ทุก ๆ หน่วยงานทางการศึกษาจะต้องมีนโยบายและเป้าหมายที่ได้ให้ความชัดเจนต่อการกำหนดบทบาทและหน้าที่ในการนำเทคนิคการวิจัยนำหน้ากระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพอย่างแท้จริง

๒. หน่วยงานต้นสังกัดที่มีโรงเรียนอยู่ในความควบคุมจะต้องกำหนดเป็นนโยบายหลักที่ชัดเจนว่าการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนบนพื้นฐานของการวิจัยเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร จะต้องปฏิบัติหน้าที่จะละเลยไม่ได้

๓. ผู้บริหารในหน่วยงานของทางการศึกษาจะต้องเป็นผู้นำทำหน้าที่ส่งเสริมให้ครูเกิดความต้องการในการสร้างสรรค์ผลงาน ทั้งเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงาน

๔. เน้นให้ทุกหน่วยงานทางการศึกษานั้นตั้งแต่ระดับผู้บริหารถึงระดับผู้ปฏิบัติได้มีความตระหนักถึงความสำคัญของการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอน โดยให้ความรู้และแนวทางการปฏิบัติงานวิจัยให้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง

๕. การให้ความสำคัญต่อครูในสถานศึกษาที่ได้ผลิตผลงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยการเผยแพร่เกียรติคุณของครูผู้ทำวิจัยการคัดเลือกผลงานการวิจัยที่ดีเด่นทั้งในระดับจังหวัด เขตที่ประสานงานการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา และระดับประเทศ

๖. จัดให้มีชมรมครูผู้ทำวิจัยและนักวิจัยในแต่ละจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ประสานงานการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

๗. จัดทำเอกสารเป้าหมายของการดำเนินงานเกี่ยวกับนโยบายการทำวิจัยชี้แจงให้ผู้ที่อยู่ในเครือข่ายการวิจัยทุกระดับทราบ เพื่อสร้างความมั่นใจในการทำงานวิจัย สร้างระบบการประสานงานเครือข่ายการทำวิจัยที่ชัดเจน โดยพิจารณาถึงปัญหาอุปสรรคและความต้องการทั้งในระดับปฏิบัติ และระดับบริหารในแต่ละหน่วยงานทางการศึกษา ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

นภาพร สิงห์ต ได้กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาสมรรถภาพด้านการวิจัยให้แก่ครูและบุคลากรประจำการทางการศึกษาในฐานะนักวิจัยประจำโรงเรียนว่า สมรรถภาพพื้นฐานทางการวิจัยที่จำเป็นสำหรับครูและบุคลากรประจำการจะช่วยให้มีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อการวิจัย จะเป็นการเอื้ออำนวยให้ความร่วมมือในการวิจัย และพัฒนาหลักสูตรของหน่วยงานต่าง ๆ และนำความรู้ทางด้านการวิจัยไปใช้ในการวิเคราะห์ปัญหา เทคนิควิธีสอนตลอดจนสื่อการเรียนการสอน อันเป็นแนวทางที่ช่วยส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น^{๓๖}

^{๓๖} นภาพร สิงห์ต, การพัฒนาชุดการสอนบุคคลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางการวิจัยสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ, **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**, สาขาการบริหารการศึกษา, (มหาบัณฑิต :นครินทน์วิโรฒประสานมิตร, ๒๕๕๑), หน้า ๓๖.

วัลลภ กันทรทรัพย์ กล่าวโดยสรุปไว้ว่า ในการนำวิจัยเข้าสู่โรงเรียนผู้บริหารจะต้องมองโรงเรียนในรูปของระบบ คือมองให้เห็นความสัมพันธ์ ภารกิจขององค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบโรงเรียน ทั้งในด้านปัจจัยกระบวนการและผลผลิตให้ชัดเจนเพราะปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบโรงเรียนอาจจะเกิดปัญหาที่ระดับปัจจัยหรือระดับกระบวนการหรือระดับผลผลิต การวิจัยนั้นจึงเข้ามามีส่วนช่วยในการหาคำตอบว่า ได้เกิดปัญหาหรือข้อบกพร่องอะไรบ้างในระบบโรงเรียนนั้น ๆ

วิรุฬห์ นิลโมจน์ ได้อธิบายไว้ว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นวิธีการประเมินผลแบบใหม่วิธีการหนึ่ง การวิจัยเกิดขึ้นโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปิดช่องว่างระหว่างการปฏิบัติกับความรู้ เป็นการนำทฤษฎีมาทดสอบกับสภาพแวดล้อมที่เป็นจริงในโรงเรียน การวิจัยเชิงปฏิบัติการเป็นเสมือนสิ่งเร้าที่กระตุ้นให้ครูผู้สอน ครูศึกษานิเทศก์ และโดยเฉพาะผู้บริหารเปลี่ยนวิธีการในการประเมินผลที่เป็นอัตนัย และไม่มีความกดดันแน่นอนให้เป็นการประเมินผลที่อาศัยข้อมูลที่เป็นปรนัยการวิจัยเชิงปฏิบัติการเน้นความสัมพันธ์ระหว่างครูกับปัญหาสำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนหรือภายในห้องเรียน เป้าหมายสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือ การฝึกอบรมครูระหว่างปฏิบัติงาน และการพัฒนาครูมากกว่าที่จะมุ่งค้นหาความรู้ทางศึกษาศาสตร์ การวิจัยเชิงปฏิบัติการมุ่งที่การฝึกอบรมครูระหว่างการปฏิบัติงานและการแก้ปัญหาในห้องเรียนโดยการช่วยให้ครูเข้าใจวิธีการทางวิทยาศาสตร์มองเห็นคุณค่าของข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ให้รายละเอียดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หรือการวิจัยแบบร่วมมือกัน หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบร่วมมือกันเป็นความพยายามอย่างหนึ่งที่จะจัดกระบวนการวิจัยให้เหมาะสมกับการศึกษาปัญหาและการแก้ไขปัญหาในโรงเรียนและปรับปรุงการเรียนการสอนของครูทั้งนี้ได้รับคำปรึกษาและความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญ

เคมีส และแมกเทกการ์ด ได้ให้ความหมายการวิจัยเชิงปฏิบัติการว่า เป็นรูปแบบของวิธีการศึกษาค้นคว้าแบบสองสะท้อนตนเอง เป็นหมู่คณะของกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในสถานการณ์ทางสังคม เพื่อต้องการที่จะพัฒนาลักษณะที่ชอบธรรมและความชอบด้วยเหตุผลของวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้รูปแบบหรือแนวทางไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานนั้น ในลักษณะเดียวกันเป็นภาวะของสังคมและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มผู้ร่วมงานการวิจัยนี้อาจรวมถึงครู นักเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ปกครอง และสมาชิกในชุมชนอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มใดก็ได้ที่สนใจร่วมกัน

การวิจัยเชิงปฏิบัติการว่า เป็นวิจัยแบบหนึ่งที่ช่วยผู้วิจัยพัฒนาความรู้ หรือความเข้าใจในส่วนของ การปฏิบัติ คือ ผู้วิจัยลงมือกระทำให้อยู่รูปที่สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและขณะเดียวกัน การวิจัยช่วยพัฒนาให้เกิดความเข้าใจเพิ่มขึ้นจากสิ่งที่ทราบอยู่แล้ว

สรุปว่าการวิจัยเชิงปฏิบัติการ คือ กระบวนการค้นหาวิธีการที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ในช่วงของการปฏิบัติงาน กระบวนการนั้นจะต้องปฏิบัติงานมีคุณภาพมากที่สุด

๒. ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน

เฮร์ซเบิร์ก กูเนอร์และสไนเดอร์แมน (Herzberg, Mausner & Sideman)อ้างถึงใน สมยศ นาวิการได้กล่าวว่าความสำเร็จในการทำงานของบุคคลเกิดจากการทำงานที่สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ครั้งผลงานสำเร็จเขาก็พอใจ๕๖ในการบริหารที่นำไปสู่ความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ย่อมอยู่ที่ความต้องการของผู้บริหารที่จะเป็นผู้กำหนดนโยบายหรือคำสั่งที่ชัดเจน มีการจัดกำลังบุคลากรงบประมาณและวัสดุส่งเสริมการวิจัยที่เหมาะสม การที่ผู้บริหารจะบริหารให้เกิดความสำเร็จตาม

เป้าหมายขององค์การบริหารต้องคำนึงถึงหลักในการจูงใจทำลายความสามารถและอยากทำงานเพิ่มขึ้นหรือยังผู้ใต้บังคับบัญชาทราบหรือไม่ว่า ผู้บริหารคาดหวังอะไรจากเขาในการปฏิบัติงานและเขาต้องการทำอะไร เพื่อให้ถึงมาตรฐานขององค์การที่กำหนดไว้^{๓๓}

โกวิท ประวาลพุกษ์ ได้กล่าวว่าผู้บริหารต้องมีภาพความสำเร็จของงานตลอดแนวและมี การสนองความต้องการที่หลากหลายของบุคลากรในองค์กรโดยมีขั้นตอนในการปฏิบัติที่สำคัญ คือ ประการแรกจัดให้มีการประชุมสังเคราะห์นโยบายร่วมกันระหว่างผู้ปฏิบัติ ประการที่สองร่วมกันตรวจสอบ ความสอดคล้องและความสมบูรณ์ของสภาพความสำเร็จในทุก ๆ ระดับของงาน ตั้งแต่ปัจจัยการ ดำเนินงานผลผลิตไปจนถึงผลกระทบ ประการที่สามร่วมกันประเมินจุดเด่นและจุดด้อยของโรงเรียน ประการที่สี่มีการตกลงกันว่าจะพัฒนางานของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นสัญญาสภาพบุรุษทุกคนต้อง รักษาคำมั่นสัญญาและกลุ่มต้องช่วยกันติดตามตรวจสอบช่วยเหลือให้แต่ละบุคคลหรือแต่ละโรงเรียน บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์ที่ให้สัญญาไว้ตามกำหนดเวลา และประการที่ห้า ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูได้ ปฏิบัติตามแนวดังกล่าว โดยการเยี่ยมเยียนไต่ถามและให้กำลังใจ ตลอดจนเสนอแนะนวัตกรรมใหม่ๆ ให้ผู้ ปฏิบัติเป็นระยะ^{๓๔}

สรุปได้ว่าความสำเร็จของงานหมายถึงการที่บุคคลทำงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย รวมทั้งการแก้ปัญหาและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการทำงานจนเป็นที่พอใจของตนเองและบรรลุ เป้าหมายขององค์การบุคลากรครูในสถานศึกษาก็เช่นเดียวกัน มีความปรารถนาในความสำเร็จของ งาน หากได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้ได้ทำงานที่เหมาะสมทำลายความรู้ ความสามารถมีอิสระ ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา และหาวิธีการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการทำงานได้ด้วยตนเอง เมื่อประสบผลสำเร็จย่อมทำให้เกิดความภาคภูมิใจและพยายามที่จะปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

๓. ด้านการให้ความยอมรับนับถือของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

การให้ความยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นการบริหารเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานมี กำลังใจในการทำงาน และสามารถทำการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เฮิร์ซเบิร์ก มุลเนอร์ และ สไนเดอร์แมน (Herzberg Mausner & Snyderman) อ้างถึงใน ปัญหา อิงสกุล ระบุว่า การให้ความยอมรับนับถือเป็นปัจจัยจูงใจที่กระตุ้นมนุษย์จากสถานะที่เป็นกลาง ให้ไปอยู่สถานะที่อยากทำงาน ซึ่งจะ使人เกิดความรูสึกว่า

๑) งานที่ทำนั้นเป็นสิ่งที่น่าสนใจ ไม่น่าเบื่อหน่ายเป็นสิ่งที่ท้าทายและต้องใช้ความพยายาม อย่างเต็มที่

๒) อีสรภาพที่จะทำงานตามที่ได้รับมอบหมาย และสามารถใช้ความคิดริเริ่มของตนเองได้ อย่างเต็มที่

^{๓๓} Herzberg, F.B Mausner & Snydennan, *The Motivation to Work*, p.๑๒, อ้างใน สมยศ นาวิการ, การบริหาร, (กรุงเทพมหานคร : อักษรไทย, ๒๕๔๑), หน้า ๒๓.

^{๓๔} โกวิท ประวาลพุกษ์, *ยุทธวิธีสายแห่งคู่มือการใช้รูปแบบการติดตามและประเมินโครงการแผนงานสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ*, (กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์พริ้นติ, ๒๕๓๔), หน้า ๒๖-๓๑.

๓) มีส่วนร่วมในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกลุ่มหรือหน่วยงาน

๔) ได้รับการยอมรับนับถืออย่างจริงจัง ในผลสำเร็จของงานที่ทำโดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผู้บังคับบัญชา

๕) การทำงานนั้น ทำให้ผู้ทำเกิดการพัฒนาตนเอง ได้มีความรู้ทักษะ ความสามารถ ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

สมยศ นาวิการ เห็นว่าผลตอบแทนหรือผลลัพธ์จะมีความสำคัญและจะเป็นตัวทำให้เกิดพฤติกรรมได้ ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจต่อผลตอบแทนซึ่งผลตอบแทนนั้นบุคคลจะต้องรับรู้ว่าเป็นสิ่งที่เกิดจากพฤติกรรม และถ้าหากจะให้ผลตอบแทน มีผลกระทบต่อความพยายามของบุคคลหนึ่งๆ แล้วเขาจะต้องรับรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงในระดับของความพยายามจะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในผลของการปฏิบัติงานของเขา ซึ่งสอดคล้องกับกรมสามัญศึกษา ได้กำหนดวิธีการดำเนินงานของผู้บริหารที่สำคัญคือการส่งเสริมมาตรการที่จะสร้างขวัญกำลังใจต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่และลดปัญหาต่าง ๆ ที่จะทำลายขวัญกำลังใจในการทำงานพร้อมทั้งจัดให้มีการส่งเสริมการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีผลงานดีเด่น ด้วยการใช้นวัตกรรมในกระบวนการทำงานตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การประชุมเสนอผลงานดีเด่น การส่งเสริมให้มีการเยี่ยมชมผลงานดีเด่น ส่งเสริมให้ผลงานเป็นฐานในการสร้างความก้าวหน้าของตำแหน่งหน้าที่การงาน

รุ่ง แก้วแดง กล่าวว่า “ผู้บริหารจะต้องเน้นการให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูแต่ละคนโดยการยกย่องให้เกียรติและรางวัลเพื่อให้ครูมีความภูมิใจในความสำเร็จทางการทำงานของตนเอง แล้วครูก็จะทำงานอย่างมีความสุขและมีพลังไปกระตุ้นเด็ก” การที่ผู้บริหารให้การยอมรับในความสามารถและให้การยกย่องเชิดชูความสามารถของครูที่มีผลงานทางการวิจัยในชั้นเรียน ย่อมทำให้ครูมีความตั้งใจที่จะทำงานมีแรงจูงใจและมีกำลังใจในการทำงาน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง

สรุปได้ว่าการยอมรับนับถือหมายถึงการได้รับความเชื่อถือไว้วางใจและยกย่องชมเชยจากผู้อื่น และเมื่อได้ทำงานอย่างหนึ่งประสบผลสำเร็จ การยอมรับนับถือแฝงอยู่กับความสำเร็จในงานนั้นด้วย ครูในสถานศึกษาก็เช่นเดียวกันหากได้รับการยอมรับ การเชื่อถือไว้วางใจและยกย่องชมเชยจากผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานตลอดจนยอมรับในความรู้ ความสามารถของตนเองแล้วย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจมีความภาคภูมิใจ รู้สึกเต็มใจที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จ

๔. ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน

ความรับผิดชอบมีความสำคัญต่อการบริหารงานวิจัยให้เป็นไปอย่างที่มีประสิทธิภาพ

หวน พินธุพันธ์ ได้ให้ความหมายว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การที่บุคคลรับหน้าที่ใดมาแล้วดีที่สุดสุดอยากจะทำหน้าที่อย่างดีที่สุด โดยไม่ทอดทิ้งแม้จะมีอุปสรรคนานาประการก็ตาม รวมทั้งยินดีรับผิดชอบในสิ่งที่ตนทำผิด^{๓๔}

ธงชัย สันติวงษ์ ได้กล่าวว่าความรับผิดชอบหมายถึง ข้อผูกพันของผู้ที่บังคับบัญชาอันสืบเนื่องมาจากการที่ได้รับมอบหมายหน้าที่ทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ความรับผิดชอบอาจเป็นข้อผูกพันที่

^{๓๔} หวน พินธุพันธ์, การบริหารโรงเรียน, (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๓), หน้า ๑๓๔.

มีลักษณะต่อเนื่องกันไปหรืออาจสิ้นสุดลงด้วยการที่ได้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ได้รับมอบหมาย

พนัส หันนาคินท์ กล่าวว่า ควรสร้างความภาคภูมิใจในศักดิ์ศรีแห่งอาชีพ โดยการมีสำนึกในภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบให้บรรลุเป้าหมาย และได้รับความเชื่อถือจะก่อให้เกิดความศรัทธาและภาคภูมิใจในอาชีพ^{๓๖}

๒.๒.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริหารที่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน

ผู้บริหารเปรียบได้เสมือนบุคคลสำคัญที่จะนำพาโรงเรียนให้ก้าวไปในกระแสแห่งการปฏิรูปการศึกษาได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารการศึกษาที่จะทำหน้าที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนกระบวนการจัดการศึกษาไปสู่เป้าหมายที่พึงประสงค์ได้ การบริหารการศึกษาเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียน การปฏิรูปการเรียนในโรงเรียนจะสำเร็จได้หรือไม่เพียงใด ส่วนหนึ่งนั้นขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ ความรู้ ความเข้าใจ เจตคติและพฤติกรรมของผู้บริหาร คำว่า “พฤติกรรมกรรมการบริหาร” มีนักวิชาการหลายท่านอธิบายความหมายไว้เช่น สมภพ ศักดิชฐานนท์ ให้นิยามว่าพฤติกรรมกรรมการบริหาร หมายถึง การประพฤติปฏิบัติของผู้บริหารที่แสดงออกในฐานะผู้นำของครูในโรงเรียนเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายและคริสเตนเซน กล่าวว่า พฤติกรรมการบริหารหมายถึงการแสดงออกของผู้บริหารที่จะนำบุคลากรในโรงเรียนให้ปฏิบัติไปสู่ เป้าหมายของโรงเรียน^{๓๗}

สรุปว่า พฤติกรรมการบริหาร หมายถึง การกระทำหรือการแสดงออกของผู้บริหารโรงเรียน ในฐานะผู้นำของครูในโรงเรียนเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะนำครูและบุคลากรในโรงเรียนให้ปฏิบัติงานจนบรรลุเป้าหมายของโรงเรียน^{๓๗}

พฤติกรรมกรรมการบริหาร

การศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารนั้นได้รับความสนใจอย่างกว้างขวางจากนักทฤษฎีหลายท่านด้วยกันตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่สอง เป็นต้นมาซึ่งวิวัฒนาการจัดได้เป็นหลายยุคตามวิธีการคิดของนักทฤษฎี แต่โดยฐานความคิดที่เชื่อว่าพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนจะแปรเปลี่ยนไปตามลักษณะปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับโรงเรียนซึ่งจะเป็นหลักสำคัญของการบริหารเชิงพฤติกรรมศาสตร์ นักทฤษฎีที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการบริหารนี้มีความเชื่อว่าพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้บริหารเป็นสิ่งที่สามารถเรียนรู้และฝึกฝนให้มีประสิทธิภาพได้ และแนวคิดนี้ก็ได้รับการยอมรับจากนักการศึกษาและนักบริหารโดยทั่วไป ซึ่งนักทฤษฎีกลุ่มนี้ได้ตั้งทฤษฎีไว้หลายทฤษฎีด้วยกัน แต่ในที่นี้ จะเน้นศึกษาตามแนวคิดของการบริหารเชิง พฤติกรรมศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดดังต่อไปนี้

^{๓๖} พนัส หันนาคินท์, หลักการบริหารโรงเรียน, (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๑), หน้า ๑๑๔.

^{๓๗} Christensen, G.J. The role of the principal in transforming accelerated schools: A study using the critical incident technique to identify behaviors of principals. (Unpublished doctoral dissertation, Stanford University, ๑๙๙๕), p.๙๐

๑. ทฤษฎีกระบวนการศึกษาของรัสเซย์

รัสเซย์ (Russell T' Gregg) อ้างถึง สมคิด บางโน ได้วิเคราะห์กระบวนการบริหารการศึกษาไว้ว่ามี ๗ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การตัดสินใจ (Decision – Making) ผู้บริหารต้องตัดสินใจด้วยความรวดเร็วรอบคอบว่าจะทำอะไร

๒. การวางแผน (Planning)

๓. การจัดองค์การ (Organizing)

๔. การสื่อสาร (Communicating)

๕. การจูงใจ (Influencing)

๖. การประสานงาน (Co-ordination)

๗. การประเมินผล (Evaluating)

๒. ทฤษฎีการบริหารของกูลิคและเออวิก กูลิคและเออวิก (Luther Gulick and Lyndoll Urwick) อ้างถึงในปราชญ์กล้าเผชิญได้นำหลักการบริหาร ๑๔ ข้อของฟาโยลมาปรับกระบวนการใหม่ เพื่อให้ตอบคำถามที่ว่า What is the work of the chief executive, what does he do? คำตอบนั้นก็คือ POSDCORB หรืออาวุธเจ็ดประการของนักบริหารนั่นเองซึ่งแยกเป็นข้อต่างๆ ได้ดังนี้

๑. การวางแผน (Planning) หรือการวางโครงการอย่างกว้างๆว่ามีงานอะไรบ้างที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับพร้อมทั้งการวางแผนวิธีการปฏิบัติโดยระบุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานนั้นๆเอาไว้ด้วยก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ

๒. การจัดรูปองค์การ (Organizing) โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อยหรือของตำแหน่งงานต่างๆของหน่วยงานไว้ให้ชัดเจนกำหนดลักษณะและวิธีการติดต่อประสานสัมพันธ์กันตามลำดับชั้นของอำนาจหน้าที่ลดหลั่นกันลงไป

๓. การจัดคนลงสู่หน่วยงาน (Staffing) เป็นการบริหารทรัพยากร มนุษย์ขององค์การเริ่มตั้งแต่การแสวงหาบรรจุแต่งตั้งฝึกอบรมพัฒนาบำรุงขวัญการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งการพิจารณาให้พ้นจากงาน (เกษียณอายุ) และการดูแลหลังจากการเกษียณอายุ

๔. การอำนวยการ (Directing) เป็นการดูแลงานในหน้าที่ความรับผิดชอบได้รับการปฏิบัติโดยมอบหมายกำกับดูแลติดตามงานนิเทศงานอันหมายรวมถึงการวินิจฉัยสั่งการด้วย

๕. การประสานงาน (Co-ordinating) เป็นการสื่อความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์การให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้มีความเข้าใจระหว่งกันเป็นอย่างดีสามารถปฏิบัติงานผสมผสาน กลมกลืนกันไปได้เป็นน้ำ นิ่งใจเดียวกันเพื่อมุ่งไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์โดยรวมขององค์การร่วมกัน

๖. การรายงาน (Reporting) การรายงานให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบโดยตรงได้ทราบความเคลื่อนไหวความก้าวหน้าของงานที่ปฏิบัติเป็นระยะ ๆ ซึ่งต้องมีการนำเสนออย่างถูกต้องตามระเบียบแบบแผนเป็นขั้นตอนเป็นสายลักษณะอักษรเก็บไว้เป็นหลักฐานได้รวมทั้งมีการตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะ ๆ ด้วย

๗. การจัดทำงบประมาณการเงิน(Budgeting)เป็นการวางแผนหรือโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้เงินงบประมาณที่ได้รับมาอย่างมีประสิทธิภาพรวมไปถึงการทำบัญชีการควบคุมดูแล การใช้จ่ายเงินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างรัดกุมคุ้มค่าและไม่รั่วไหล๘. ทฤษฎีการบริหาร การศึกษาของสมาคมผู้บริหารโรงเรียนแห่งสหรัฐอเมริกา สมาคมผู้บริหารโรงเรียนแห่งสหรัฐอเมริกา (AASA. อ้างถึงในสมคิดบางโม.) ได้เสนอแนวคิดเรื่อง กระบวนการบริหารการศึกษาในปี คศ. ๑๙๕๕ ซึ่งวิเคราะห์ไว้ ๕ ชั้นดังนี้

๑. การวางแผน (Planning)
๒. การแสวงหาบุคลากรและวัสดุอุปกรณ์ (Allocation)
๓. การส่งเสริมกำลังใจในการปฏิบัติงาน (Stimulation)
- ๔.การประสานงาน (Co-ordination)
๕. การประเมินผล (Evaluation)

สรุปได้ว่าทฤษฎีวิเคราะห์กระบวนการบริหารนั้นส่วนใหญ่มีลักษณะเป็น POSDCORB เพียงแต่ มีการบูรณาการบางขั้นตอนเข้าด้วยกันหรือเปลี่ยนถ้อยคำให้เหมาะสมยิ่งขึ้นเท่านั้น

๓. พฤติกรรมทางการบริหารตามแนวการศึกษาของมหาวิทยาลัยรัฐโอไฮโอ (Ohio State Leadership Studies) ฮาลปิน และคณะ (Halpin, et al.อ้างถึงใน สำเนียง วิลามาต,ได้เริ่ม โครงการวิจัยเพื่อหาข้อเท็จจริงที่ว่า พฤติกรรมของหัวหน้างานจะแสดงให้เห็นเพียงมิติเดียวได้หรือไม่ โดยกำหนดพฤติกรรมการบริหารไว้สองมิติด้วยกัน คือ ๑) มิติกิจสัมพันธ์ (initiating structure) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับสมาชิกของกลุ่มในการสร้าง รูปแบบการจัดโรงเรียนที่ดี การทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิธี และกระบวนการทำงาน เพื่อให้งานสำเร็จ ได้ทั้งคุณภาพและปริมาณ นั่นคือ มุ่งผลของงานเป็นสำคัญ และ ๒) มิติมิตรสัมพันธ์ (considerationdimension) หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงสัมพันธ์ภาพอันดีต่อกัน มีความไว้วางใจ ยกย่องนับถือซึ่งกันและกัน มีความกลมเกลียวระหว่างผู้บริหารและผู้ร่วมงาน ^{๓๘}

๔. พฤติกรรมการบริหารตามตารางการบริหาร (managerial grid)ของเบลคและมูตัน (Blake and Mouton) พฤติกรรมการบริหารตามแนวคิดนี้เรียกว่าพฤติกรรมการบริหารแบบสนใจ บุคคล (concern for people) และผลผลิต (concern for production) มีลักษณะคล้ายพฤติกรรม การบริหารที่มุ่งมิตรสัมพันธ์และมุ่งกิจสัมพันธ์ ต่างกันแต่เพียงว่า พฤติกรรมการบริหารตาม ความคิดของเบลคและมูตัน (Blake and Mouton,)มีการแจกแจงรายละเอียดยิ่งขึ้น โดยถือว่าแต่ละ มิติเป็นอิสระแก่กัน^{๓๙}

๕. พฤติกรรมการบริหารตามทฤษฎีระบบสังคม (social system) เกทเซลล์และกูบา (Getzels and Guba,) มีความเชื่อว่า การวิเคราะห์กระบวนการทางการบริหารเกี่ยวข้องกับมิติสอง มิติ ต่อไปนี้คือ

^{๓๘} สำเนียง วิลามาต,บรรยากาศโรงเรียนที่ส่งผลต่อความผูกพันของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย, (มหาวิทยาลัย ศิลปากร, ๒๕๔๒), หน้า ๒๖

^{๓๙} Blake, R. R., and Mouton, J. S, **The managerial grid**, Houston: Texas Gulf Publishing, (๑๙๖๔), p.๘-๑๒

๑. สถาบันมิติ (nomothetic dimension) ประกอบด้วยสถาบัน (institution) บทบาท (role) และความคาดหวัง (expectation) ซึ่งในทุกสังคมจะมีการกำหนดหน้าที่และช่วงเวลา สำหรับการปฏิบัติให้สำเร็จไปตามแผน มีการกำหนดบทบาทเพื่อให้บุคคลปฏิบัติตามเพื่อให้เกิด ผลตามความมุ่งหวังของโรงเรียน

๒. บุคลิกมิติ (idiographic dimension) ประกอบด้วย บุคลิกภาพ (individual)บุคลิกภาพ (personality) และความต้องการส่วนตัว (need- disposition) พฤติกรรมในระบบสังคมกำหนดขึ้นโดยสถาบันมิติ แต่ละคนในสังคมจึงต้องปฏิบัติไปตามบทบาทที่มีอยู่ให้ไป ในทำนองเดียวกันเพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหวังของโรงเรียน ในขณะที่เดียวกันคนที่เข้าไปอยู่ในโรงเรียน ก็มีบุคลิกภาพและความต้องการเป็นของตนเอง ซึ่งระบบสังคมทั้งสองมิติ^{๔๐}

๖. พฤติกรรมทางการบริหารตามแนวการศึกษาของมหาวิทยาลัยมิชิแกน ลิเคิร์ต (Likert,) และเพื่อนร่วมงานที่สถาบันมหาวิทยาลัยมิชิแกนได้ทำ การศึกษาเกี่ยวกับแบบของพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหาร โดยได้ศึกษาผู้บริหารทั้งในกิจการอุตสาหกรรม บริษัทประกันภัยและหน่วยงานของรัฐบาล หลังจากที่ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มาแล้ว ได้แบ่งรูปแบบของพฤติกรรม การบริหารของผู้บริหารหน่วยงานออกเป็นสองประเภท คือ ผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับคนเป็นหลัก (employee centered) ผู้บริหารแบบนี้จะให้ความสนใจในปัญหาของ ผู้ใต้บังคับบัญชาและการสร้างกลุ่มงานที่มีประสิทธิภาพ มีเป้าหมายของการปฏิบัติงานสูง สามารถที่จะทำให้ ผู้ใต้บังคับบัญชา เข้าใจถึงเป้าหมายได้อย่างชัดเจนและให้ทุกคนมีเสรีภาพในการทำงาน และผู้บริหาร ที่ให้ความสำคัญกับงานเป็นหลัก (job-centered) ผู้บริหารแบบนี้จะมีการควบคุม ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด สิ่งจูงใจต่าง ๆ เพื่อที่จะกระตุ้นการผลิตและการกำหนดอัตราของผลผลิตด้วยการใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การศึกษาในเรื่องของเวลาที่ใช้ในการทำงาน เป็นต้น ^{๔๑}

๒.๓ บริบทโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๒

๒.๓.๑ ข้อมูลทั่วไปของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต ๒

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ เริ่มก่อตั้งตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๖ โดยมีโครงการใหม่เป็นเขตพื้นที่ การศึกษา ๑๗๘ แห่ง ต่อมาประกาศเพิ่มเติมทั้งหมดทั่วประเทศ ๑๘๓ เขตพื้นที่การศึกษา ตามที่ได้มี การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๓ พระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๓ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๓ เพื่อกำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษา

^{๔๐} Getzels, J. W., and Guba, E. G, Social behavior and the administrative process. *School Review*, (๑๙๗๕), p.๔๒๓-๔๔๑.

^{๔๑} Likert, R. *New patterns of management*, New York: McGraw-Hill Book, (๑๙๖๗), p. ๕-๒๕.

มัธยมศึกษารับผิดชอบดูแลการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา เป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จำนวน ๑๘๓ แห่ง และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๔๒ แห่ง ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลงวันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๓ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) รวมทั้งหมด ๒๒๕ แห่ง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาแบ่งออกเป็น ๓ เขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ รับผิดชอบดูแล ๙ อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านแพรก อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน อำเภออุทัย อำเภอวังน้อย อำเภอท่าเรือ อำเภอนครหลวง อำเภอภาชี และอำเภอพระนครศรีอยุธยา

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ รับผิดชอบดูแล ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอบางซ้าย อำเภอบางไทร อำเภอบางบาล อำเภอบางปะอิน อำเภอผักไห่ อำเภอลาดบัวหลวง และอำเภอเสนา

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๓ รับผิดชอบดูแล ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรีและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สภาพภูมิศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ตั้งอยู่เลขที่ ๔๓/๒๐ หมู่ ๒ ถนนกิตติขจร ตำบลสามกอ อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับเขตจังหวัดอ่างทอง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับเขตจังหวัดสุพรรณบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับเขตจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และนครปฐม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑

๒.๓.๒ จำนวนประชากร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ มีประชากร มีจำนวน ๑,๖๔๒ คน ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

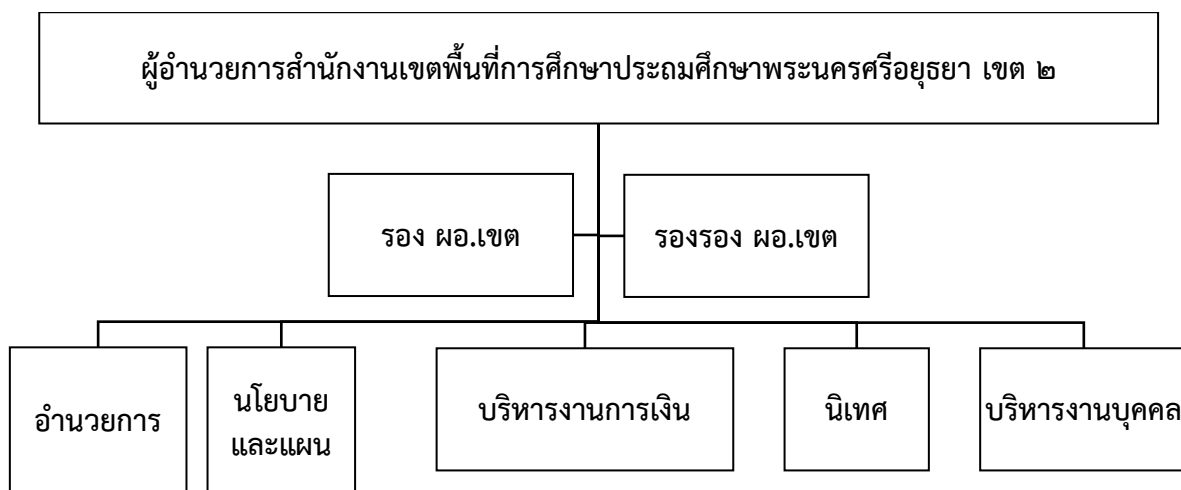
๒.๓.๓ การศึกษา

๑. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๑ รับผิดชอบดูแล ๙ อำเภอ ได้แก่ อำเภอบ้านแพรก อำเภอมหาราช อำเภอบางปะหัน อำเภออุทัย อำเภอวังน้อย อำเภอท่าเรือ อำเภอนครหลวง อำเภอภาชี และอำเภอพระนครศรีอยุธยา

๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ รับผิดชอบดูแล ๗ อำเภอ ได้แก่ อำเภอบางซ้าย อำเภอบางไทร อำเภอบางบาล อำเภอบางปะอิน อำเภอผักไห่ อำเภอลาดบัวหลวง และอำเภอเสนา

๓. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๓ รับผิดชอบดูแล ๒ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนนทบุรีและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โดยมีโครงสร้างการบริหารงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ดังแสดงในภาพที่ ๒.๑

ภาพที่ ๒.๑ โครงสร้างการบริหาร

๒.๓.๔ ภารกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล ของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๔๖ และมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษา ของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

๒. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงาน ข้างต้นรับทราบและกำกับตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

๓. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๔. กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา

๕. ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๖. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคลเพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

๗. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษา

๘. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

๙. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่

๑๐. ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

๑๑. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

๑๒. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้รับมอบให้ เป็นหน้าที่ของ ผู้ใดโดยเฉพาะหรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มอบหมาย

ตารางที่ ๒.๒ การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดตลาด (นายบรรจง เป็ดทอง) ตำแหน่งผู้อำนวยการ
สถานศึกษา

หัวข้อการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
๑. ข้อบ่งชี้การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ประถมศึกษา	๑. เจอปัญหาที่เกิดขึ้นกันตัวของนักเรียนครูจึง ต้องหาวิธีในการหรือเครื่องมือที่จะนำมา แก้ปัญหาเพื่อให้นักเรียนรู้ ๒. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้ดีขึ้น
๒. ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีอะไรบ้าง	๑. ครูขาดความรู้และขวัญกำลังใจในการทำที่จะ ทำงานวิจัย เช่น ครูพบปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัว นักเรียนก็ไม่รู้จะเริ่มที่จะทำการวิจัยในชั้นเรียน อย่างไร ๒. ครูไม่มีความรู้ด้านงานวิจัยและเทคโนโลยี หร ๓. ครูบางท่านมีความรู้ความสามารถในการทำ วิจัยแต่ขาดการสนับสนุนจากทางต้นสังกัดหรือ เพื่อนครูด้วยกันเอง
๓. จากการทำการวิจัยของครูประถมศึกษาได้ ช่วยแก้ไขปัญหาคือได้บ้างหรือไม่อย่างไร	๑. ช่วยแก้ปัญหาได้แต่ในขั้นนี้ ในการทำวิจัยใน ชั้นเรียนเครื่องมือที่ครูนำมาใช้ในการแก้ปัญหาก็ ไม่สามารถใช้ได้กับนักเรียนทุกคน ด้วยสภาพ บริบทของนักเรียนแต่ละคนที่ต่างกัน ครูจึงต้อง หาวิธีการหรือเครื่องมือที่จะสามารถแก้ปัญหา ของนักเรียนคนนั้นได้ตรงที่สุด
๔. มีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง	อยากได้รับการสนับสนุนในการให้ความรู้แก่ครู ในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนและขวัญกำลังใจ จากผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดที่จะช่วยให้ คำปรึกษา คำแนะนำในการทำงานวิจัย ^{๔๓}

^{๔๓} นายบรรจง เป็ดทอง , ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดตลาดมช, สัมภาษณ์วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑

ตารางที่ ๒.๓ การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดชนอนบ้านกรด (ดร.บัญชา ปลื้มอารมณ)

ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา

หัวข้อการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
๑. ข้อบ่งชี้การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา	๑. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด ๒. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนให้ดีขึ้น ๓. เพื่อแก้ไขผู้เรียนที่เรียนไม่ทันเพื่อน
๒. ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนมีอะไรบ้าง	๑. ครูขาดความรู้ในการที่จะทำงานวิจัย ๒. ครูพบปัญหาที่เกิดกับตัวนักเรียนก็ไม่ว่างจะเริ่มที่จะทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างไร
๓. จากการทำการวิจัยของครูประถมศึกษาได้ช่วยแก้ไขปัญหาได้บ้างหรือไม่อย่างไร	๑. ช่วยแก้ปัญหาได้ สามารถแก้ปัญหาของนักเรียนคนนั้นได้ตรงที่สุด ๒. ครูได้สร้างนวัตกรรมใหม่ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้
๔. มีข้อเสนอแนะอะไรบ้าง	อยากได้รับการสนับสนุนในการให้ความรู้แก่ครูในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนและขวัญกำลังใจจากผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดที่จะช่วยให้คำปรึกษา คำแนะนำในการทำงานวิจัย ^{๔๔}

^{๔๔} ดร.บัญชา ปลื้มอารมณ, ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดชนอนบ้านกรด, สัมภาษณ์วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑

ตารางที่ ๒.๔ การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดช่างเหล็ก (พิบูลเกียรติ) (นายศักดิ์ผจญ เริงใจ)

ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา

หัวข้อการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
๑. ข้อบ่งชี้การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา	๑. ครูทำงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเอง ๒. เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน
๒. ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนมีอะไรบ้าง	๑. ครูขาดความรู้ความชำนาญในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพราะบางท่านก็ไม่เคยทำวิจัยมาก่อน กลัวการหาค่าสถิติต่าง ๆ ว่าเป็นเรื่องที่ยาก น่าเบื่อ ๒. ขาดผู้ที่จะให้ความรู้ทางด้านการทำวิจัยไม่ค่อยมีหรือมีก็ไม่ถูกต้องตามหลักการวิจัย ครูจึงไม่ค่อยทำวิจัยในชั้นเรียนกัน
๓. จากการทำการวิจัยของครูประถมศึกษาได้ช่วยแก้ไขปัญหาคืออะไรบ้างหรือไม่อย่างไร	สามารถช่วยแก้ปัญหาได้ คือ ๑. ด้านผลสัมฤทธิ์ ๒. ด้านพฤติกรรม เพราะครูส่วนใหญ่ต้องแก้ปัญหาในด้านการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลาแล้ว
๔. มีข้อเสนอแนะอะไรบ้าง	อยากให้ครูมีใจรักในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพราะการวิจัยในชั้นเรียนไม่ใช่เรื่องยาก และอยากให้ครูแสวงหาความรู้ในด้านการวิจัยในชั้นเรียนหาที่ปรึกษาในการทำวิจัย ^{๔๕}

^{๔๕} นายศักดิ์ผจญ เริงใจ, ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดช่างเหล็ก (พิบูลเกียรติ), สัมภาษณ์วันที่ ๒๕ มกราคม

ตารางที่ ๒.๕ การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดมฤคทายวัน (ดร.พันธ์ภิปพรต รังษิโย) ตำแหน่ง ครูผู้สอน

หัวข้อการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
๑. ข้อบ่งชี้การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา	๑. หานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาในการเรียนรู้ของผู้เรียน ๒. เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน
๒. ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนมีอะไรบ้าง	๑. ครูส่วนใหญ่ไม่รู้วิธีการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้อง ถูกต้อง แต่ที่จริงแล้วปีหนึ่งครูทำวิจัยในชั้นเรียนหลายๆ โดยที่ไม่รู้ตัว ๒. ครูก็ต้องหาวิธีเพื่อที่จะแก้ปัญหาให้นักเรียนด้วยวิธีต่าง ๆ นานา แต่ครูไม่ได้มีการจัดทำเป็นรูปแบบเป็นขั้นตอน เพราะครูขาดความรู้หรือผู้ที่จะให้คำปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียน
๔. จากการทำการวิจัยของครูประถมศึกษาได้ช่วยแก้ไขปัญหาคือได้บ้างหรือไม่อย่างไร	๑. ช่วยให้ครูทำงานอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพโดยใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพ ๓. ครูสามารถสร้างและวิเคราะห์ทางเลือกอย่างหลากหลาย และตัดสินใจเลือก ทางเลือกอย่างมีคุณภาพ มีเหตุผลและสร้างสรรค์ ๔. ครูใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนการสอน ๕. นำผลการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ของโรงเรียนได้
๕. มีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง	ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้เรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครู และมีที่สำหรับให้คำปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียนใกล้ ๆ ตัว เช่น ศึกษานิเทศก์ หรือ ครูที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องการทำวิจัยในชั้นเรียน ^{๔๖}

^{๔๖} ดร.พันธ์ภิปพรต รังษิโย , ครูผู้สอน โรงเรียนวัดมฤคทายวัน, สัมภาษณ์วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑

ตารางที่ ๒.๖ การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดลาดตระโห่ง (นายบุญชอบ ลาภเวช) ตำแหน่ง ครูผู้สอน

หัวข้อการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
๑. ข้อบ่งชี้การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา	๑. การทำวิจัยที่เกิดจากปัญหาจากการจัดการเรียนการสอนหรือปัญหาจากพฤติกรรมของผู้เรียน ๒. แบบการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอน โดยสร้างเครื่องมือหรือนวัตกรรม
๒. ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนมีอะไรบ้าง	๑. ครูกลัวการทำวิจัยในชั้นเรียนเนื่องจากต้องมีการหาค่าต่าง ๆ ต้องมีการใช้สูตรโปรแกรมในการคำนวณ ซึ่งครูดูแล้วเป็นเรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อน น่าเบื่อ ๒. การจัดการอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนที่จัดโดยนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญก็มักจะชอบพูดให้เรื่องการทำวิจัยนั้นดูยุ่งยาก
๔. จากการทำการวิจัยของครูประถมศึกษาได้ช่วยแก้ไขปัญหาคือได้บ้างหรือไม่อย่างไร	๑. ช่วยแก้ปัญหาได้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนดีขึ้น ๒. ครูมีความเข้าใจในพฤติกรรมภูมิหลังของผู้เรียนมากขึ้นจึงทำให้ครูสามารถแก้ปัญหาและส่งเสริมตัวผู้เรียนได้ตรงจุด
๕. มีข้อเสนอแนะอะไรบ้าง	อยากให้ครูมีปรับทัศนคติในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพราะการวิจัยในชั้นเรียนไม่ใช่เรื่องยากเพียงแค่ว่าเรามีใจจะพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่ดีและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การทำวิจัยก็ไม่ใช่เรื่องยากเกินความสามารถของครู และที่สำคัญครูต้องไม่หยุดที่จะหาความรู้ให้กับตัวเองเพื่อนำมาพัฒนาผู้เรียนต่อไป ^{๔๗}

^{๔๗} นายบุญชอบ ลาภเวช , ครูผู้สอน โรงเรียนวัดลาดตระโห่ง, สัมภาษณ์วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑

ตารางที่ ๒.๗ การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดช่างเหล็ก (พิบูลเกียรติ) (นางสาวศิริลักษณ์ สุขมะโน)

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

หัวข้อการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
๑. ข้อบ่งชี้การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา	๑. เพื่อแก้ปัญหาที่นักเรียนในชั้นที่ตนเองสอน ๒. ครูสอนไปแล้วมีปัญหาผู้เรียนไม่สามารถทำได้ตามจุดประสงค์ หรือนำปัญหาจากผลการสอนปีที่ผ่านมาหรือคิดหาวิธีการสอนใหม่ๆ มาช่วยให้การสอน สนุกสนานยิ่งขึ้น
๒. ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนมีอะไรบ้าง	๑. ครูไม่ชอบงานวิจัยเพราะคิดว่าเป็นเรื่องยาก ๒. ครูขาดความรู้ที่จะนำมาทำงานวิจัย
๔. จากการทำการวิจัยของครูประถมศึกษาได้ช่วยแก้ไขปัญหาคือได้บ้างหรือไม่อย่างไร	๑. ช่วยแก้ปัญหาได้บางส่วนเพราะครูได้คิดเครื่องมือในการแก้ปัญหาในงานวิจัยเอง หรือถ้าคิดเครื่องมือเองคุณภาพของเครื่องมือก็ไม่ดีเท่าที่ควร
๕. มีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง	อยากได้ผู้ที่มีความรู้เชี่ยวชาญในการทำเครื่องมือมาสอนให้ความรู้แก่ครูหรือหาเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมาให้ครูใช้ในการแก้ปัญหาในชั้นเรียน ^{๔๘}

^{๔๘} นางสาวศิริลักษณ์ สุขมะโน , ครูผู้สอน โรงเรียนวัดช่างเหล็ก(พิบูลเกียรติ), สัมภาษณ์วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑

ตารางที่ ๒.๘ การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดช่างเหล็ก (พิบูลเกียรติ) (นางประกายแก้ว ผู้สะอาด)

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

หัวข้อการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
๑. ข้อบ่งชี้การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา	๑. เพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียนคนดังกล่าวมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าเพื่อนในกลุ่ม ครูจึงต้องการพัฒนาให้นักเรียนคนดังกล่าวมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ๒. เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนและการใช้สื่อนวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยครู
๒. ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนมีอะไรบ้าง	๑. ครูไม่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ ๒. ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนและกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน ๓. ครูเคยผ่านการอบรมมาแล้วเป็นเวลานาน จึงขาดทักษะและความมั่นใจ
๔. จากการทำการวิจัยของครูประถมศึกษาได้ช่วยแก้ไขปัญหาคือได้บ้างหรือไม่อย่างไร	๑. ช่วยแก้ปัญหาได้ทั้งด้านผลสัมฤทธิ์และด้านพฤติกรรม เพราะครูส่วนใหญ่ต้องแก้ปัญหาในด้านการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลาแล้ว ๒ ไม่ทราบว่าการแก้ปัญหา คือ การทำวิจัยในชั้นเรียน ตัวอย่างเช่น การบันทึกหลังสอนนี้ก็ถือว่าเป็นวิจัยอย่างหนึ่งแล้ว
๕. มีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง	อยากให้ มีผู้ที่รู้จริงในการทำงานวิจัยในชั้นเรียนที่สามารถอธิบายขั้นตอนการทำวิจัยในแบบที่เข้าใจงานและมีวิธีหรือแนวทางที่ครูผู้สอนจะสามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริง ไม่ให้เหมือนกันตอนที่ครูไปอบรมแล้วเจอนักวิชาการอธิบายวกไปวนมากพูดให้เรื่องงานวิจัยเป็นเรื่องยากสุดท้ายแล้วครูที่เข้าอบรมก็ไม่สามารถนำความรู้มาใช้ได้ ^{๔๙}

^{๔๙} นางประกายแก้ว ผู้สะอาด , ครูผู้สอน โรงเรียนวัดช่างเหล็ก(พิบูลเกียรติ), สัมภาษณ์วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑

ตารางที่ ๒.๙ การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดวัดมฤคทายวัน (นางสาวสุกัลยา พรหมหอม ตำแหน่ง ครูผู้สอน)

หัวข้อการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
๑. ข้อบ่งชี้การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา	๑. เพื่อค้นหา วิธีการใหม่ๆ สำหรับใช้ ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ๒. การวิจัยเป็นวิธีการที่ช่วยให้ได้วิธีการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ที่น่าเชื่อถือมากที่สุด เพราะการค้นหาวิธีการใหม่ๆ สำหรับการใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนนั้นเป็นส่วนสำคัญ
๒. ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนมีอะไรบ้าง	ครูไม่รู้จะทำยังไง ไม่มีความรู้ในการทำวิจัย เวลาที่ทำก็ต้องไปดูตัวอย่างจากของคนอื่นเอามาปรับใหม่แล้วเอามาใช้ ซึ่งได้ผลบ้าง ไม่ได้ผลบ้าง เพราะนำมาจากงานวิจัยของคนอื่นจึงไม่สามารถแก้ปัญหาของนักเรียนของตนเองได้
๔. จากการทำการวิจัยของครูประถมศึกษาได้ช่วยแก้ไขปัญหาคือได้บ้างหรือไม่อย่างไร	๑. ช่วยแก้ปัญหาได้ ผู้เรียนจะได้รับการพัฒนา ๒. ครูแก้ปัญหาอย่างถูกวิธี แต่ก็เป็นในบางส่วน ไม่ได้ตรงตามเป้าหมาย
๕. มีข้อเสนอแนะอะไรบ้าง	อยากให้มีการส่งเสริมและพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างแท้จริง เป็นในแบบที่ครูส่วนใหญ่เข้าใจได้ง่าย ทำได้ง่าย เพื่อไม่ให้ครูเกิดความกลัว เบื่อหน่ายกับการที่จะต้องมาทำวิจัยในชั้นเรียน ^{๕๐}

^{๕๐} นางสาวสุกัลยา พรหมหอม, ครูผู้สอน โรงเรียนวัดวัดมฤคทายวัน, สัมภาษณ์วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑

ตารางที่ ๒.๑๐ การสัมภาษณ์โรงเรียนวัดช่างเหล็ก (พิบูลเกียรติ) (นายธนวัฒน์ แสนสุข)

ตำแหน่ง ครูผู้สอน

หัวข้อการสัมภาษณ์	ผลการสัมภาษณ์
๑. ข้อบ่งชี้การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ประถมศึกษา	๑. เพื่อแก้ปัญหานักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่า ๒. พัฒนาให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ๒. เพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียนและการใช้สื่อ นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยครู
๒. ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีอะไรบ้าง	๑. ครูขาดความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอนและ กระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน ๓. ครูเคยผ่านการอบรมมาแล้วเป็นเวลานาน จึง ขาดทักษะและความมั่นใจ
๔. จากการทำการวิจัยของครูประถมศึกษาได้ ช่วยแก้ไขปัญหาคือได้บ้างหรือไม่อย่างไร	ช่วยแก้ปัญหาคือได้ ๒ ด้าน ๑. ด้านผลสัมฤทธิ์ ๒. ด้านพฤติกรรม
๕. มีข้อเสนอแนะอะไรบ้าง	อยากให้มีส่วนที่รู้จริงในการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ที่สามารถอธิบายขั้นตอนการทำวิจัยในแบบที่ เข้าใจและมีวิธีหรือแนวทางที่ครูผู้สอนจะ สามารถนำไปปฏิบัติใช้ได้จริง ไม่ให้เหมือนกัน ตอนที่ครูไปอบรมแล้วเจอนักวิชาการอธิบายวก ไปวนมากพูดให้เรื่องงานวิจัยเป็นเรื่องยาก สุดท้ายแล้วครูที่เข้าอบรมก็ไม่สามารถนำความรู้ มาใช้ได้ ^{๕๑}

^{๕๑} นายธนวัฒน์ แสนสุข, ครูผู้สอน โรงเรียนวัดช่างเหล็ก(พิบูลเกียรติ), สัมภาษณ์วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑

๒.๕ สรุปผลการศึกษา

สรุปการวิผลจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิทางพุทธธรรม ทั้ง ๑๐ ท่าน สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒

ภาพรวมในการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิทางพุทธธรรม ทั้ง ๗ ท่าน พบว่า สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ ได้ดังนี้

๒.๕.๑ ข้อบ่งชี้การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา พบว่า ผู้อำนวยการ ครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิทางพุทธธรรม ๗ ใน ๑๐ ทั้งหมด ลงคิดความเห็นตรงกันว่า การที่ครูจะทำงานวิจัยในชั้นเรียนนั้นประกอบด้วยเหตุผล ๒ เหตุผลด้วยกันคือ

๑. ทำการวิจัยในชั้นเรียนเมื่อทำการสอนไปแล้วพบหรือเกิดปัญหากับผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ นักเรียนเรียนไม่ทันเพื่อน นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้ช้ากว่าเพื่อนในห้อง นักเรียนมีพฤติกรรมก่อกวนก้าวร้าว เป็นต้น

๒. ทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาส่งเสริมตัวผู้เรียน หรือเพื่อหาวิธีการสอนในรูปแบบใหม่ที่ไม่ใช่การสอนรูปแบบเดิม เช่น การสร้างเครื่องมือ นวัตกรรม บทเรียนสำเร็จรูป หรือวิธีการอื่น ๆ ที่ครูจะสามารถนำมาพัฒนาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดียิ่งขึ้นไป

๒.๕.๒ ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ผู้อำนวยการ ครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิทางพุทธธรรม ๗ ใน ๑๐ ทั้งหมด ลงคิดความเห็นตรงกันว่า ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ ครูไม่มีความรู้ในการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ขาดความมั่นใจกลัวการทำวิจัยเห็นว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่ยุ่งยากต้องทำนวัตกรรมเครื่องมือหาต้องค่าต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่ยุ่งยากสำหรับครูที่มีภาระงานมากอยู่แล้ว หรือทำงานวิจัยออกมาแล้วงานวิจัยไม่มีประสิทธิภาพเพราะขาดที่ปรึกษาในการทำวิจัย

๒.๕.๓ จากการทำวิจัยของครูได้ช่วยแก้ปัญหาได้บ้างหรือไม่อย่างไร พบว่า ผู้อำนวยการ ครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิทางพุทธธรรม ๗ ใน ๑๐ ทั้งหมด ลงคิดความเห็นตรงกันว่า จากการทำวิจัยของครูได้ช่วยแก้ปัญหาได้บ้างหรือไม่ สามารถแก้ไขปัญหาได้แต่ได้ในบางส่วนเพราะเครื่องมือในการแก้ปัญหาในงานวิจัยนั้นก็ใช้ได้กับนักเรียนเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะบุคคล ดังนั้นครูผู้ทำวิจัยจึงต้องคิดสร้างเครื่องมือหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมกับตัวผู้เรียนและปัญหาที่ต้องการจะแก้ และอีกประการหนึ่งที่ครูมีการวิจัยแล้วแก้ปัญหาไม่ได้ผลเพราะครูไปนำเอาเครื่องมือจากครูผู้วิจัยคนอื่นมาใช้ โดยที่ไม่ได้มาจากการที่ครูผู้ทำวิจัยคิดสร้างขึ้นมาใช้เอง เมื่อนำมาใช้ในนักเรียนต่างกลุ่มกัน ผลที่ออกมาก็ต่างกันไปด้วย

๒.๕.๔ ข้อเสนอแนะ พบว่า ผู้อำนวยการ ครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิทางพุทธธรรม ๕ ใน ๑๐ ทั้งหมด ลงคิดความเห็นตรงกันว่า ครูต้องการผู้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพราะว่าครูส่วนใหญ่ไม่เคยทำวิจัยในชั้นเรียนมาก่อนจึงต้องมีที่ปรึกษาที่จะช่วยคอยชี้แนะให้คำปรึกษาตั้งแต่เริ่มจนเสร็จสิ้นกระบวนการวิจัย

สรุปผลจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิทางพุทธธรรม ทั้ง ๗ ท่าน รูปแบบแนวทางการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ ภาพรวมในการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการ ครูผู้สอน และผู้ทรงคุณวุฒิทางพุทธธรรม ทั้ง ๑๐ ท่าน พบว่า รูปแบบแนวทางการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ ของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒ ได้ดังนี้ คือ หลักธรรมอริยสัจสี่ ซึ่งหลักธรรมนี้เป็นหลักธรรมที่มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับระบบขั้นตอนการทำงานวิจัยสามารถนำเอามาเป็นแนวทางการทำวิจัยในแบบบูรณาการหลักพุทธธรรมเข้าไปในกระบวนการการวิจัยในชั้นเรียน คือ ทุกข์ ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน สมุทัย ก็คือการหาทางการแก้ปัญหาที่จะทำให้ปัญหานั้นหายไป นิโรธ คือการดำเนินการทำวิจัยแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ และ มรรค คือการสรุปผลการทำวิจัย เห็นได้ว่า หลักธรรมอริยสัจสี่และการทำวิจัยในชั้นเรียนมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันจริงซึ่งผู้วิจัยจะได้นำแนวทางนี้ไปพัฒนารูปแบบการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจสี่ต่อไป

บทที่ ๓

ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษาและวิธีการปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔

การวิจัยบทนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษาและวิธีการปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔ ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษาและวิธีการปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔ ดังต่อไปนี้

๓.๑ แนวคิดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา

๓.๒ วิธีการปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔

๓.๓ สรุปผลการศึกษา

๓.๑ แนวคิดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา

๓.๑.๑ แนวคิดของการวิจัยทางการศึกษา

คำว่า "การวิจัย" ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า "Research" Re มีความหมายว่า "อีก" Search แปลว่า "การค้นหา" ดังนั้นคำว่า "การวิจัย: Research" จึงแปลว่า การค้นหาแล้วค้นหาอีก และ ความหมายของคำว่า "การวิจัย" มีผู้ให้ความหมายไว้หลายอย่างเช่น

พจนานุกรมฉบับนักเรียน ให้ความหมายของการวิจัยว่า การสะสมการรวบรวม การค้นคว้า เพื่อหาข้อมูลอย่างถี่ถ้วนตามหลักวิชา

อนันต์ ศรีโสภา ให้ความหมายของการวิจัยว่าเป็นกระบวนการเสาะแสวงหาความรู้ จากปัญหาที่ชัดเจนอย่างมีระบบ โดยมีการทดสอบสมมุติฐานที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล ซึ่ง สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในเรื่องนั้น ๆ เพื่อนำไปใช้พยากรณ์หรือสังเกตการเปลี่ยนแปลงเมื่อควบคุม สิ่งหนึ่งให้คงที่^๑

รวิวรรณ ชินะตระกูล ให้ความหมายของการวิจัย RESEARCH จำแนกตาม ตัวอักษร ภาษาอังกฤษไว้ดังนี้

R = Recruitment & Relationship หมายถึง การเกณฑ์ให้มีความรู้ รวบรวมรายชื่อผู้ที่มีความรู้เพื่อ ปฏิบัติงานร่วมกันติดต่อสัมพันธ์และประสานงานกัน

E = Education & Efficiency หมายถึง ผู้วิจัยจะต้องมีการศึกษา มีความรู้ และประสิทธิภาพ สูงใน การวิจัย

^๑ อนันต์ ศรีโสภา, **หลักการวิจัยเบื้องต้น**, (กรุงเทพฯ:วัฒนาพานิช : ๒๕๔๓), หน้า ๑๖.

R = Sciences & Stimulation หมายถึง เป็นศาสตร์ที่ต้องมีการพิสูจน์ค้นคว้าเพื่อหาความจริง และ ผู้วิจัยจะต้องมีพลังกระตุ้นในความคิดริเริ่มมีความกระตือรือร้นที่จะทำวิจัย

E = Evaluation & Environment หมายถึง รู้จักประเมินผลดูว่ามีประโยชน์และเหมาะสมที่จะทำการ วิจัยต่อไปหรือไม่และต้องรู้จักใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในการวิจัย

A = Aim & Attitude หมายถึง มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน และมีเจตคติที่ดีต่อการติดตามผลการ

R = Result หมายถึง ผลการวิจัยที่ได้มาจะเป็นผลในทางไหนก็ตามจะต้องยอมรับผลการวิจัยนั้น ๆ เนื่องจากเป็นผลที่ได้จากการค้นคว้าศึกษาหาความรู้อย่างเป็นระบบ

C = Curiosity หมายถึง ผู้วิจัยจะต้องมีความอยากรู้อยากเห็นมีความสนใจและขวนขวายในงานวิจัย อยู่ตลอดเวลา แม้ว่าความอยากรู้นั้นจะมีเพียงเล็กน้อยก็ตาม

H = Horizon หมายถึง เพื่อผลการวิจัยปรากฏออกมาแล้วยอมทำให้ทราบและเข้าใจในปัญหา เหล่านั้นได้เหมือนกับการเกิดแสงสว่างขึ้น ล้ำยังไม่เกิดแสงสว่างขึ้น ผู้วิจัยจะต้องดำเนินต่อไปจนกว่า จะพบแสงสว่าง^๒

ไฟโรจน์ ติรณธนากุล ได้ให้ความหมายของการวิจัยไว้ว่าการศึกษาค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลต่าง ๆ อย่างมีระเบียบ และมีจุดมุ่งหมายอย่างแน่นอนแล้วนำข้อมูลต่าง ๆ มาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความหมายตลอดจนหาเหตุผล และความเป็นมาของข้อมูลทำการสรุปอย่างมีระบบ โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์และทางสถิติ ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งความจริงและหลักการบางอย่าง

จากที่กล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่าการวิจัย หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้ความจริง ที่มี ระบบและวิธีการที่น่าเชื่อถือเพื่อนำความรู้ความจริงที่ค้นพบไปใช้ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา หรือ ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ๆ

๓.๑.๒ ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

จุดมุ่งหมายของการวิจัยเมื่อพิจารณาตามเป้าหมายในการวิจัยแบ่งได้ ๒ ประการคือ

๑. เพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการ เป็นการแสวงหาความรู้ หรือความจริง เพื่อสร้างเป็นกฎ สูตรทฤษฎี ในแต่ละสาขาวิชา ไม่คำนึงถึงเรื่องการนำผลการวิจัยไปใช้ เพราะการวิจัยแบบนี้มี จุดมุ่งหมายเพียงต้องการรู้เรื่องราวต่าง ๆ เท่านั้น เช่น การวิจัยเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติการโคจร ของดาวหาง เป็นต้น

๒. เพื่อนำไปประยุกต์หรือใช้ประโยชน์ในงานต่าง ๆ มีจุดมุ่งหมายในการนำ

^๒ รวีวรรณ ชินะตระกูล : การทำวิจัยทางการศึกษา. (กรุงเทพฯ : ที.พี. พรินท์ : ๒๕๓๕), หน้า ๑ - ๒

ผลการวิจัยไปใช้ในเชิงปฏิบัติโดยตรง เช่น การวิจัยแก้ปัญหาการจราจร การวิจัยปัญหาการเรียนการสอน การวิจัยเพื่อศึกษาขวัญและกำลังใจในการทำงาน เป็นต้น

ประโยชน์ของการวิจัยทางการศึกษา

การวิจัยนั้นถ้าดูตามเป้าหมายจะมี ๒ ลักษณะ คือ การวิจัยพื้นฐาน (Pure Research or Basic Research) และการวิจัยประยุกต์ (Applied Research) ซึ่งการวิจัยพื้นฐานมีเป้าหมายที่จะแสวงหาความรู้ความจริง เพื่อสร้างกฎ สูตร ทฤษฎีในแต่ละสาขาวิชา เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาเรื่องอื่น ๆ ต่อไป ส่วนการวิจัยประยุกต์มุ่งนำผลจากการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ

การวิจัยทางการศึกษา มีทั้งการวิจัยพื้นฐานและวิจัยประยุกต์จึงก่อให้เกิดประโยชน์ต่าง

๑. ได้ข้อความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เช่น ผลการวิจัยทำให้เราทราบว่ามนุษย์แต่ละคนมีความถนัดในการเรียนวิชาการสาขาต่าง ๆ แตกต่างกันไป การศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคการสอน ทำให้ทราบว่าเทคนิคการสอนที่ต่างกันนั้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน แตกต่างกันไปอย่างไร

๒. ช่วยให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุดจากการได้ความรู้และความเข้าใจต่าง ๆ ในส่วน ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทำให้นักการศึกษาสามารถที่จะจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

๓. ก่อให้เกิดประดิษฐ์กรรมและนวัตกรรมใหม่ๆ ในการศึกษา ผลของการวิจัยในทางการศึกษา ส่วนหนึ่งก่อให้เกิดแนวคิด วิธีการเครื่องมือ ตลอดจนวิธีการใหม่ ๆ ในการจัดการศึกษาให้ดีขึ้น

ขั้นตอนการวิจัย

การดำเนินการวิจัยยึดถือและปฏิบัติตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นหลักมีลำดับขั้นของการทำวิจัย ๕ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การกำหนดปัญหา (Problem Identification) เมื่อต้องการศึกษาเรื่องใด ต้องตั้งปัญหาที่จะ ศึกษาให้ชัดเจนซึ่งในขั้นนั้นผู้วิจัยจะต้องตั้งชื่อเรื่อง และนิยามปัญหาที่จะวิจัยว่าในการศึกษาค้นคว้าครั้ง นั้นมีจุดมุ่งหมายอย่างไรการที่จะนิยามปัญหาได้ชัดเจน ต้องมีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ

ขั้นที่ ๒ การตั้งสมมุติฐาน (Formulation Hypothesis) การตั้งสมมุติฐานเป็นการทำนาย ผลการวิจัย เป็นการเดาว่าเรื่องต่าง ๆ ที่ศึกษานั้นเกิดขึ้นเพราะอะไร

ขั้นที่ ๓ การรวบรวมข้อมูล (Collection of Data) ผู้วิจัยจะต้องวางแผนว่าจะใช้วิธีการใดเก็บ รวบรวมข้อมูลและหาวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อที่จะนำข้อมูลมาใช้ในการตอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ขั้นที่ ๔ การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) ผู้วิจัยจะต้องใช้ วิธีการทางสถิติเพื่อวิเคราะห์ ผลการวิจัยและแปลความหมายของข้อมูล

ขั้นที่ ๕ การสรุปผล (Conclusion) เป็นการสรุปผลว่าการวิจัยครั้งนี้ได้ผลอย่างไรบ้าง พร้อมทั้ง อภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ แล้ว ทำเป็นรายงานการวิจัย เพื่อเป็นเอกสารแสดงผลการศึกษา ดังนี้

ในการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยจะต้องทำการวางแผนไว้ล่วงหน้าเพื่อให้งานวิจัยเป็นไปอย่างมีแบบ แผน ซึ่งอาจแยกแยะขั้นตอนทั้งการวางแผนและลงมือปฏิบัติจริงได้ดังนี้

๑. เลือกหัวข้อปัญหาการวิจัยเป็นการกำหนดของงานวิจัยว่า จะทำการศึกษาในเรื่องใดสาขาวิชาใด มีขอบเขตกว้างขวางแค่ไหน ปัญหาที่ทำการวิจัยนั้นต้องมีคุณค่าและเหมาะสมกับความสามารถ เวลา และเงินทุนสำหรับการวิจัย

๒. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยต้องศึกษาทฤษฎี หลักการ ความรู้พื้นฐาน ผลงานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้เห็นแนวทางในการวิจัย

๓. เขียนเค้าโครงการวิจัยเพื่อให้การวิจัยดำเนินไปตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยจะต้องเขียน รายละเอียดของกระบวนการวิจัยไว้ล่วงหน้าว่าจะต้อง ทำอะไรบ้าง ตามลำดับแต่ต้นจนจบ โดยมีปฏิทิน การปฏิบัติงาน พร้อมทั้งกำหนดค่าใช้จ่ายเครื่องมือในการวิจัยไว้ด้วย

๔. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนที่ทำหลังจากเขียนเค้าโครงการวิจัย เรียบร้อย แล้ว ก็มีการนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในเค้าโครงการวิจัย

๕. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีที่กำหนดไว้ในเค้าโครงการวิจัย

๖. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ขั้นนี้เป็นการสรุปผลที่ได้จาก การวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้ง ให้ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะทำการวิจัย ในลักษณะคล้าย คลึงกันหรือนำผลการวิจัยไปใช้

๗. เขียนรายงานการวิจัยงานวิจัยจะเสร็จสมบูรณ์ต้องมีการรายงานวิจัยออกมาเป็นลายลักษณ์ อักษร โดยขั้นนี้จะรายงานข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามแนวการเขียนรายการวิจัย เพื่อสะดวกแก่ผู้ที่มาศึกษา ค้นคว้าต่อไป

ประเภทของการวิจัย

งานวิจัยแบ่งออกได้หลายประเภท ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้เกณฑ์อะไรในการจัดประเภทในที่นี้ ขอกล่าวถึงประเภทของงานวิจัยเมื่อใช้เกณฑ์ ๔ ประเภท ดังนี้

๑. แบ่งตามประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยแบ่งได้ ๒ ประเภท คือ

๑.๑ การวิจัยพื้นฐานหรือการวิจัยบริสุทธิ์ (Pure Research) เป็นการวิจัยที่ไม่ได้มุ่งที่จะนำผลของ การวิจัยไปใช้ให้เป็นประโยชน์ทันทีในชีวิตจริงแต่มีความต้องการที่จะให้ได้มาซึ่งความรู้ใหม่ ข้อเท็จจริงพื้นฐานทางทฤษฎีหรือกฎที่เกี่ยวข้องกับการเกิดขึ้นของปรากฏการณ์ที่ศึกษา เป็นการแสวงหา ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์เป็นเป้าหมายหลัก

๑.๒ การวิจัยประยุกต์ (Applied Research) เป็นการวิจัยที่มุ่งนำผลการวิจัยไปใช้ให้เป็นประโยชน์ ในทางปฏิบัติเช่น เพื่อนำไปแก้ปัญหา เพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจเพื่อนำไปพัฒนาโครงการเป็น ต้น

๒. แบ่งตามลักษณะวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งได้ ๒ ประเภทคือ

๒.๑ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการวิจัยที่มุ่งหาข้อเท็จจริงและข้อสรุปเชิง ปริมาณ เน้นการใช้ข้อมูลที่เป็นตัวเลขเป็นหลักฐานยืนยันความถูกต้องของข้อค้นพบ และสรุปต่าง ๆ มี การใช้เครื่องมือที่มีความเป็นปรนัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลเช่น แบบสอบถามแบบทดสอบ การ สังเกต การสัมภาษณ์ การทดลอง เป็นต้น

๒.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการวิจัยที่นักวิจัยจะต้องลงไปศึกษาสังเกต และกลุ่มบุคคลที่ต้องการศึกษาโดยละเอียดทุกด้านในลักษณะเจาะลึก ใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการเป็นหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้การ วิเคราะห์เชิงเหตุผลไม่ได้มุ่งเก็บเป็นตัวเลขมาทำการวิเคราะห์

๓. แบ่งตามประเภทของศาสตร์ แบ่งได้ ๒ ประเภท คือ

๓.๑ การวิจัยทางวิทยาศาสตร์ (Sciences Research) เป็นการวิจัยที่เน้นในเรื่องของการทำความเข้าใจ กับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและวัตถุต่าง ๆ รวมทั้งมุ่งนำเอาความรู้ที่ได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ เช่น งานวิจัยทางการแพทย์อุตสาหกรรม เคมี ชีววิทยา เป็นต้น

๓.๒ การวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Social Research) เป็นการวิจัยที่เน้นในเรื่อง การศึกษาพฤติกรรม ของมนุษย์รวมทั้งสังคมและวัฒนธรรมของมนุษย์ เช่น การวิจัยทางการศึกษา เศรษฐศาสตร์ รัฐศาสตร์ ศิลปะวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง เป็นต้น

๔. แบ่งตามระเบียบวิธีวิจัย ระเบียบวิธีวิจัยหมายถึง แบบแผนในการวิจัยซึ่งประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการ วิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบปัญหาที่ทำการวิจัยการแบ่งประเภทของการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัยนี้เป็นที่นิยมใช้กันมากซึ่งแบ่งได้ ๓ ประเภทคือ

๔.๑ การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Research) เป็น การวิจัยที่มุ่งแสวงหาคำตอบให้กับ เรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตโดยศึกษาจากหลักฐานต่าง ๆ ที่ยังหลงเหลือมาจนถึงปัจจุบัน ผู้วิจัยจะต้อง นำเอาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์แนวคิดต่าง ๆ ที่ค้นพบ มาประมวล แผลความวิเคราะห์และ สังเคราะห์

๔.๒ การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เป็น การวิจัยที่ค้นหาความจริงโดยอาศัยการ ทดลองเพื่อให้ได้คำตอบในเชิงเหตุผลว่ามี สิ่งใดเป็นเหตุ สิ่งใดเป็นผลที่เกิดตามมา การวิจัยประเภทนี้ จะมีการควบคุมตัวแปรที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทดลอง ตัวอย่างเช่น

- การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยอ่านบทเรียนก่อนและหลังการเรียน

- การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเรื่อง กฎ และวงจรไฟฟ้ากระแสตรง ที่เรียนจากหน่วยการ เรียนกับการสอนปกติ

๔.๓ การวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เป็นการศึกษาที่มุ่งค้นหา คำตอบ คำอธิบาย ของ สภาพการณ์หรือเรื่องราวใด ๆ ที่อยู่ในช่วงปัจจุบันที่กำลังมีการวิจัยโดยชี้ให้เห็นว่าปรากฏการณ์นั้น เป็นอย่างไร เช่น เกิดขึ้นบ่อยครั้งเพียงใดมีลักษณะที่สำคัญ ๆ อะไรบ้าง สามารถแบ่งออกได้เป็น ๓ ประเภทย่อย คือ

๔.๓.๑ การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Studies) เป็นการศึกษาเพื่อที่จะ รวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งในช่วงปัจจุบันที่มีการเก็บข้อมูลโดยนำข้อมูลที่ได้อมาเป็น ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน ในการวางแผนหรือปรับปรุงสภาพที่เป็นอยู่ให้ดีขึ้นตัวอย่างเช่น

- ความคิดเห็นของครู-อาจารย์ที่มีต่อการจัดโครงการ อาหารกลางวัน

- การสำรวจประชามติ (public opinion survey) เช่น สำรวจความนิยมของประชาชนที่มีต่อ การบริหารงานของรัฐบาล

- การวิเคราะห์งาน (job analysis) เป็นการศึกษารายละเอียดของงาน

- การวิเคราะห์เอกสาร (documentary analysis) เป็นการศึกษา รายละเอียดของเอกสารใน ปัจจุบันเช่น หนังสือแบบเรียน หลักสูตร

๔.๓.๒ การวิจัยเชิงความสัมพันธ์ (Correlational Studies) เป็นการศึกษาที่ ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างตัวแปรของปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมต่าง ๆ แบ่งเป็น ๓ แบบ คือ

ก. การศึกษาเฉพาะกรณี (Case studies) เป็นการศึกษาอย่างละเอียดลึกซึ้งเกี่ยวกับเรื่องใด เรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เพื่อให้ทราบรายละเอียดทุกแง่มุมเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

ข. การศึกษาเปรียบเทียบ (Causal comparative studies) การศึกษาแบบนี้ยังไม่เป็นการ ทดลองเป็นเพียงการศึกษาผลที่ปรากฏว่ามีสาเหตุมาจากอะไรบ้าง ไม่มีการควบคุมตัวแปร

ค. การศึกษาเชิงสหสัมพันธ์ (Correlation studies) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ๒ ตัวขึ้นไปว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่

๔.๓.๓ การศึกษาพัฒนาการ (Developmental Studies) เป็นการศึกษาวิจัยในลักษณะเฝ้าติดตามดูความ เจริญเติบโตหรือการเปลี่ยนแปลงของสิ่งใด ๆ ที่ผันแปรไปตามเวลา แบ่งเป็น ๒ แบบ คือ

ก. การศึกษาภาวะการเจริญเติบโต (Growth studies) เช่นการศึกษาพัฒนาการทางร่างกาย ของเด็กก่อนวัยเรียนเป็นต้น

ข. การศึกษาแนวโน้ม (Trend Studies) เช่น การศึกษาถึงแนวโน้มของอาชีพที่จะเกิดขึ้นใน จังหวัดสกลนครอีก ๕ ปีข้างหน้า การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาในทศวรรษหน้าเป็นต้น

ลักษณะของนักวิจัยที่ดี

การวิจัยเป็นงานที่มีระบบระเบียบเพื่อสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ๆ ให้เกิดขึ้น ดังนั้นผู้ที่จะเป็นนักวิจัย ได้ดีจะต้องได้รับการแก้แค้นที่ถูกต้อง และมีความรับผิดชอบสูงดัง ได้สรุปลักษณะของนักวิจัยที่ดีไว้ ๖ ประการ ดังนี้

๑. กรณีที่นักวิจัยต้องการนำข้อความรู้ความคิดเห็นหรือข้อค้นพบของบุคคล อื่นมาใช้ประโยชน์ จะต้องอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อความรู้หรือบุคคลที่เป็นผู้ค้นพบข้อความรู้นั้น ๆ

๒. นักวิจัยจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างตรงไปตรงมาจะต้องไม่มี การบิดเบือนปิดบัง ตกแต่ง หรือกำหนดตัวเลขค่าสถิติ ขึ้นเองโดยไม่มี การเก็บข้อมูลต่าง ๆ มาจริง

๓. นักวิจัยจะต้องรายงานผลการวิจัยอย่างตรงไปตรงมาใช้ภาษาที่ผู้อ่านเข้าใจ ความหมายได้ถูกต้อง ชัดเจน ไม่ปิดบังซ่อนเร้นหรือเขียนรายงานการวิจัยให้เกิดประโยชน์แก่บุคคล กลุ่มใด ๆ โดยไม่มี ผลการวิจัยที่สามารถยืนยันได้อย่างชัดเจน

๔. ก่อนที่นักวิจัยจะเก็บข้อมูลจากบุคคล หน่วยงาน หรือสถาบันใด ๆ จะ ต้องมีการติดต่อขอ อนุญาตล่วงหน้า และลงมือเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากที่ได้รับอนุญาตแล้ว

๕. นักวิจัยจะต้องไม่กระทำการใด ๆ ในลักษณะของการบังคับจิตใจหรือ แนวความรู้สึกของผู้ให้ ข้อมูล และทำการวิจัยในลักษณะทดลองจะต้องได้รับการยินยอมจากผู้เข้ารับการทดลอง

๖. ในการรายงานผลการวิจัย นักวิจัยจะรายงานผลการวิเคราะห์ในลักษณะของผลรวมทั้งหมด ไม่ นำเอาข้อมูลเฉพาะบุคคลมาเปิดเผยหรือกล่าวอ้างชื่อของบุคคลที่ให้ข้อมูล

ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปร : Variable มาจากคำว่า vary = ผันแปร เปลี่ยนแปลง able = สามารถ
Variable = สิ่ง ที่สามารถแปรค่าได้

ตัวแปร คือ คุณลักษณะหรือสภาวะการณ์ต่าง ๆ ซึ่งแบ่งออกเป็นพวกหรือเป็นระดับ หรือมีค่าได้ หลายค่า

ตัวแปร คือ สิ่งที่อยู่โดยสภาพทั่วไปแล้วสามารถแปรค่าได้ค่าที่แปรออกมาของตัวแปรย่อมมีคุณสมบัติแตกต่างกันออกไป

ตัวแปร คือ สิ่งที่ผู้วิจัยสนใจที่จะวัดเพื่อให้ได้ข้อมูลออกมาในรูปแบบหนึ่ง โดยสรุปแล้ว

ตัวแปร หมายถึง คุณลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ที่สามารถแปรเปลี่ยนค่าได้ เช่น เพศ แปรค่าได้เป็น เพศชาย และเพศหญิง ระดับการศึกษาอาจแบ่งเป็นระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และระดับปริญญาตรีขึ้นไป เป็นต้น สิ่งที่แปรเปลี่ยนค่าไม่ได้ไม่ถือว่าเป็นตัวแปรเช่น คน แมว แต่ถ้าเป็น เชื้อชาติของคน สีของแมว จะ กลายเป็นสิ่งที่แปรเปลี่ยนค่าได้จึงจะถือว่าเป็นตัวแปร

ประเภทของตัวแปร

เกณฑ์ในการจำแนกประเภทของตัวแปรมี ๔ ลักษณะคือ

๑. พิจารณาคูณสมบัติของค่าที่แปรออกมาแบ่งเป็น ๒ ชนิด คือ

๑.๑ ตัวแปรเชิงปริมาณ(Quantitative Variables) เป็นตัวแปรที่แตกต่างกันในระหว่างพวก เดียวกันหรือค่าที่แปรออกมาแตกต่างกันออกไปตามความถี่จำนวนปริมาณมากน้อยหรือลำดับที่ เช่น

ค่าใช้จ่ายของนักศึกษาต่อคน ต่อวัน (๑๐,๑๕,๒๐,...(บาท))

บุตรคนที่(๑,๒,๓,...)

คะแนนของนักเรียน (๑๗, ๑๘, ๑๙,...)

จำนวนบุตรในครอบครัว (๐,๑,๒,...)

๑.๒ ตัวแปรเชิงคุณภาพ(Qualitative Variables) เป็นตัวแปรที่มีคุณสมบัติแตกต่างกันในแง่ของ ชนิดหรือประเภทโดยใช้ชื่อเป็นภาษาที่แสดงถึงคุณลักษณะของสิ่งต่าง ๆ ในพวกนั้น เช่น อาชีพ (ข้าราชการ ค้าขาย เกษตรกร รับจ้าง) เพศ (ชาย,หญิง) ภูมิภาค (ในเมือง ชนบท)

๒. พิจารณาความต่อเนื่อง ตามธรรมชาติของตัวแปรแบ่งเป็น ๒ ชนิด

๒.๑ ตัวแปรค่าต่อเนื่อง (Continuous Variables) เป็นตัวแปรที่มีค่าต่อเนื่องกันตลอด เช่น ส่วนสูง น้ำหนัก คะแนนสอบ เป็นต้น ค่าของตัวแปรเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องเป็นเลขเต็มหน่วยพอดีอาจเป็น ทศนิยมหรือเป็นเศษส่วนได้

๒.๒ ตัวแปรค่าไม่ต่อเนื่อง(Discrete Variables) ตัวแปรประเภทนี้มีค่าเฉพาะตัวของมัน แยกออกจากกันเด็ดขาดวัดค่าเป็นจำนวนเต็ม เช่น จำนวนหนังสือ เพศ (ชาย แทนด้วย ๐, หญิงแทนด้วย ๑) เป็นต้น

๓. พิจารณาความเป็นไปได้ของผู้วิจัยที่จะจัดกระทำกับตัวแปรแบ่งเป็น

๒ ชนิดคือ

๓.๑ ตัวแปรที่กำหนดได้ (Active Variables) เป็นตัวแปรที่ผู้วิจัยสามารถกำหนดให้กับผู้รับการทดลองได้เช่น วิธีสอน การจัดสอนซ่อมเสริม การจัดสภาพห้องเรียน และอื่น ๆ เป็นต้น

๓.๒ ตัวแปรที่จัดกระทำขึ้นไม่ได้ (Attribute of Organismic Variables) เป็นตัวแปรที่ยากจะ กำหนดให้ผู้รับการทดลองได้ตัวแปรเหล่านี้เป็นลักษณะของผู้รับการทดลอง เช่น เพศ สภาพเศรษฐกิจ ความถนัด เป็นต้น

๔. พิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในเชิงเหตุผลเป็นการแบ่งตามลักษณะการใช้เป็นวิธี แบ่งตัวแปรที่นิยมกันมากที่สุดแบ่งเป็น

๔.๑ ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้น (Independent Variables) เป็นตัวแปรที่จะทำให้เกิดสิ่งอื่น ตามมา เป็นตัวแปรที่เป็นเหตุตัวแปรที่มาก่อน

๔.๒ ตัวแปรตาม (Dependent Variables) เป็นตัวแปรที่เป็นผลเป็นตัวแปรที่เป็นผลมาจากตัวแปรต้น

๔.๓ ตัวแปรแทรกซ้อน (Extraneous Variables) เป็นตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อตัวแปรตาม โดยผู้วิจัยไม่ต้องการให้เกิดเหตุการณ์นั้นขึ้นโดยผู้วิจัยต้องพยายามควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน เช่น ควบคุมด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างควบคุมโดยวิธีการทางสถิติหรือ ผู้วิจัยอาจนำตัวแปรแทรกซ้อนมาศึกษาเป็นตัวแปรอิสระอีกตัวแปรหนึ่งไปเลย

ตัวอย่าง

๑. สถานการณ์: ครูคนหนึ่งมีความสนใจจะเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้น ม.๑ ที่เรียนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูปและแบบธรรมดามีผลแตกต่างกันหรือไม่

ตัวแปรต้น คือ วิธีสอน

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

ตัวแปรแทรกซ้อน ที่น่าจะต้องควบคุม คือ การเรียนพิเศษการศึกษาเพิ่มเติมพื้นฐาน ของนักเรียน

๒. จุดมุ่งหมายการวิจัย: เพื่อเปรียบเทียบความถนัดด้านเครื่องจักรกลระหว่างนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง

ตัวแปรต้น คือ เพศของนักเรียน

ตัวแปรตาม คือ ความถนัดด้านเครื่องจักรกล

ตัวแปรแทรกซ้อน ความตั้งใจเรียน พื้นฐานนักเรียน

๓. สมมุติฐานการวิจัย: นักเรียนที่มีผู้ปกครองรับราชการ และนักเรียนที่มีผู้ปกครอง ประกอบ อาชีพเกษตรกรรมมีพฤติกรรมความเป็นผู้นำแตกต่างกัน

ตัวแปรต้น คือ อาชีพของผู้ปกครอง

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมความเป็นผู้นำ

ความหมายและความสำคัญของการวิจัย

การวิจัย หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้ความจริงที่มีระบบและวิธีการที่น่าเชื่อถือเพื่อนำความรู้ความจริงที่ได้นั้นไปใช้ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาหรือก่อให้เกิดความรู้ใหม่ๆ

ความสำคัญของการวิจัย เพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการเป็นการแสวงหาความรู้ หรือความจริงเพื่อสร้างเป็นกฎ สูตรทฤษฎี ในแต่ละสาขาวิชา และเพื่อนำไปประยุกต์หรือใช้ประโยชน์ในงานต่าง ๆ มีจุดมุ่งหมายในการนำผลการวิจัยไปใช้ในเชิงปฏิบัติโดยตรง

ประเภทของการวิจัย งานวิจัยแบ่งออกได้หลายประเภท ขึ้นอยู่กับว่าจะใช้เกณฑ์อะไรในการจัดประเภท งานวิจัยโดยทั่วไปแบ่งได้เป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. แบ่งตามประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยแบ่งได้ ๒ ประเภท คือ

- ๑.๑ การวิจัยพื้นฐานหรือการวิจัยบริสุทธิ์(Pure Research)
- ๑.๒ การวิจัยประยุกต์(Applied Research)
๒. แบ่งตามลักษณะวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งได้ ๒ ประเภทคือ
 - ๒.๑ การวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research)
 - ๒.๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ(Qualitative Research)
๓. แบ่งตามประเภทของศาสตร์ แบ่งได้ ๒ ประเภท คือ
 - ๓.๑ การวิจัยทางวิทยาศาสตร์(Sciences Research)
 - ๓.๒ การวิจัยทางสังคมศาสตร์(Social Research)
๔. แบ่งตามระเบียบวิธีวิจัย แบ่งได้ ๓ ประเภท คือ
 - ๔.๑ การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์(Historical Research)
 - ๔.๒ การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research)
 - ๔.๓ การวิจัยเชิงบรรยาย(Descriptive Research)

ขั้นตอนการวิจัย การดำเนินการวิจัยยึดถือและปฏิบัติตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นหลักมี ลำดับขั้นของการทำวิจัย ๕ ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ ๑ การกำหนดปัญหา (Problem Identification)
- ขั้นที่ ๒ การตั้งสมมุติฐาน (Formulation Hypothesis)
- ขั้นที่ ๓ การรวบรวมข้อมูล(Collection of Data)
- ขั้นที่ ๔ การวิเคราะห์ข้อมูล(Data Analysis)
- ขั้นที่ ๕ การสรุปผล(Conclusion)

การวิจัยและพัฒนการศึกษา

ความสำคัญ เป็นการพัฒนาการศึกษา โดยพื้นฐานการวิจัย (Research Based Education Development) เป็นกลยุทธ์หรือวิธีการสำคัญหนึ่งที่น่าจะใช้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนา การศึกษา โดยเน้นหลักเหตุผลและตรรกวิทยา เป้าหมายหลัก คือ ใช้เป็นกระบวนการในการพัฒนาและ ตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา (Education Product) การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา (R & D) มีความแตกต่างจากการวิจัยการศึกษาประเภทอื่น ๆ อยู่ ๔ ประเภท คือ เป้าประสงค์ / จุดมุ่งหมาย (Goal) และการนำไปใช้ (Utility)

- ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา การวิจัยและพัฒนาประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ๑๑

ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นที่ ๑ การกำหนดผลผลิตทางการศึกษาที่จะทำการพัฒนา
- ขั้นที่ ๒ รวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ขั้นที่ ๓ การวางแผนการวิจัยและพัฒนา
- ขั้นที่ ๔ พัฒนารูปแบบขั้นตอนของผลผลิต
- ขั้นที่ ๕ ทดลองหรือทดสอบผลผลิตครั้งที่ ๑
- ขั้นที่ ๖ ปรับปรุงผลผลิตครั้งที่ ๑
- ขั้นที่ ๗ ทดลองหรือทดสอบผลผลิตครั้งที่ ๒
- ขั้นที่ ๘ ปรับปรุงผลผลิตครั้งที่ ๒
- ขั้นที่ ๙ ทดลองหรือทดสอบผลผลิตครั้งที่ ๓
- ขั้นที่ ๑๐ ปรับปรุงผลผลิตครั้งที่ ๓
- ขั้นที่ ๑๑ เผยแพร่

การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research : CAR)

ความหมายความสำคัญ การวิจัยในชั้นเรียน (Classroom Action Research :CAR) Kemmis, S. กล่าวว่า Kurt Lewin เป็นคนแรกที่ใช้คำว่า"action reseach" โดยมีขอบเขตอยู่ที่การ แก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๔๔ได้ กำหนด แนวทางการพัฒนาศักยภาพครูให้มีความเป็นผู้นำทางวิชาการปฏิบัติหน้าที่ โดยใช้ กระบวนการวิจัยเพื่อ พัฒนาการเรียนรู้ให้ครูสามารถใช้การวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้ครูสามารถใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการเรียนรู้ และให้สามารถศึกษา ค้นคว้าวิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการ เรียนรู้ให้สอดคล้อง คับ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งสอดคล้อง คับพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๔ (๕) ให้สถานศึกษาลงเสริมให้ครูผู้สอนสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วน หนึ่งของ กระบวนการเรียนรู้ มาตรา ๓๐ ให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการ เรียนรู้ มาตรา ๖๗ รัฐจ้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อ การศึกษา โดยมีครูเป็นผู้ปฏิบัติการวิจัย เรียกว่า ครูบ้วิจัย (teacher as Research)จะต้องมีพันธ กิจ (Mission) ที่จะต้องค้นหาคำตอบเพื่อแก้ปัญหาต่อไป

ในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ถ้าหากครูต้องเขียนรายงานการวิจัยทั้ง ๕ บท จะต้อง ใช้เวลา ยาวนานหลายคนจึงไม่สามารถเขียนรายงานการวิจัยแบบยาวๆ ได้ จึงนำเสนอวิธีการเขียน รายงานการ วิจัยแบบง่ายๆ สั้นๆ ซึ่งสามารถทำวิจัย ได้ทั้งครู และนักเรียน ตามแนวของกรมวิชาการ

จุดประสงค์ทั่วไปของการทำวิจัยในชั้นเรียน

๑. เพื่อแก้ปัญหานักเรียนในชั้นที่ตนเองสอน

สอนไปแล้วมีปัญหา หรือนำปัญหาจากผลการสอนปีที่ผ่านมาหรือคิดหาวิธีการสอนใหม่ๆ มาช่วยให้การสอน สนุกสนานยิ่งขึ้นแล้วทำการวิจัยโดยไม่จำเป็นต้องเขียนเค้าโครงการวิจัยก็ได้ และไม่จำเป็นต้องบันทึกขออนุญาตผู้บริหาร หรือเสนอหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ

- เขียนรายงานการวิจัยสั้นๆ หน้าเดียวหรือ ๒ - ๑๐ หน้า
- บันทึกรายงานเสนอผู้บริหารสถานศึกษาทราบ
- ถ่ายเอกสารเผยแพร่ให้ครูในโรงเรียน หรือโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อสะสมเป็นผลงานของเรา

๒. เพื่อประกอบการเสนอเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์ ๓

- แก้ปัญหานักเรียนในชั้นที่ตนเองสอน
- เมื่อแก้ปัญหาแล้ว เขียนรายงาน สรุป เสนอประกอบการเลื่อนตำแหน่ง
- รายงานการวิจัยควรมีองค์ประกอบที่สมบูรณ์ โดยทั่วไปจะมี ๕ บท

รูปแบบของการวิจัยที่เหมาะสมในการนำไปวิจัยในชั้นเรียน

๑. การวิจัยเชิงสำรวจ เช่น สำรวจว่านักเรียนแต่งกายไม่เรียบร้อยนั้นมีกี่คน ใครบ้างสำรวจ ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ สำรวจนักเรียนว่าใครเคยสูบบุหรี่บ้าง

๒. การวิจัยหาความสัมพันธ์ เช่น นักเรียนกลุ่มที่เรียนเก่งกับกลุ่มเรียนอ่อนมีความสัมพันธ์ กับ อาชีพผู้ปกครองหรือไม่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ มีความสัมพันธ์กับภาษาไทย หรือไม่

๓. การวิจัยเปรียบเทียบ เช่น การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์วิชาสังคมศึกษา เรื่องการเลือกตั้ง ระหว่างการสอนแบบ แสดงบทบาท สมมติกับการสอนแบบบรรยาย

๔. การวิจัยทดลองเชิงเหตุผล จะแบ่งกลุ่มทดลองเป็นกลุ่มๆ แล้วเปรียบเทียบว่าใคร ดีกว่ากัน เช่น ทดลองวิธีสอนสองวิธี โดยใช้ชั้นเรียนห้อง ก. และห้อง ข. มีจุดอ่อนคือนักเรียน อาจแอบดูกัน หรือ สอบถามกันนอกห้องมีนักเรียนกลุ่มหนึ่งได้ผลดี แต่อีกกลุ่มยังอ่อนเหมือนเดิม

๕. การวิจัยเชิงทดลองและพัฒนา วิธีนี้ใช้นักเรียนกลุ่มเดียวไม่ต้องเปรียบเทียบวิธีสอนแบบดั้งเดิม กับวิธีสอนใหม่ แต่นำวิธีสอนแบบใหม่มาใช้ได้เลย หรือพัฒนาสื่ออุปกรณ์มาใช้สอนหรือจัดทำ แผนการสอนให้ดีแล้วนำไปสอนนักเรียนจะสอน ๑ ห้อง ๕ ห้อง หรือ ๑๐ ห้องก็ได้

สถิติที่ใช้ไม่จำเป็นต้องใช้ T -Test หรือ F - test เราใช้เพียงค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเทียบเบน มาตรฐานก็พอแล้ว โดยอาจจะมีการทดสอบก่อน

เรียน - หลังเรียน ซึ่งกรมวิชาการ สรุปว่า การวิจัยในชั้นเรียนที่น่าทำมากที่สุด คือ รูปแบบที่ ๕ เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา ใช้นักเรียนกลุ่มเดียว เหมาะกับ การเรียนการสอนมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. จะมีข้อเดียวหรือหลายข้อก็ได้ แต่ต้องอยู่ในขอบข่ายของประเด็นปัญหา การวิจัยที่กำหนดไว้ เท่านั้น

๒. ควรกำหนดเป็นข้อๆ เช่น สำรวจเปรียบเทียบ หาความสัมพันธ์ หาผลกระทบหาความ สอดคล้อง เช่น

๑) เพื่อศึกษา เจตคติเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์และการสนับสนุนของ ผู้ปกครองของนักเรียนที่ร่วม ทำและไม่ร่วมทำโครงการวิทยาศาสตร์

๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการนิเทศ ภายในจำแนกตาม เพศวุฒิการศึกษาและประสบการณ์สอน

๓) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพของผู้ปกครอง กับความสามารถ ทางคณิตศาสตร์

๔) เพื่อศึกษาอิทธิพลของ ๑๐ องค์ประกอบ ที่มีผลต่อความพึงพอใจของ หัวหน้าคณะและ หัวหน้าแผนกวิชา ช่างอุตสาหกรรม

ตัวอย่างการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เรื่อง คำราชาศัพท์โดยการแสดงลิเกกับการสอนแบบปกติ

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยการแสดงลิเกกับกลุ่มที่เรียนแบบปกติ
๒. เพื่อเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ ระหว่างการเรียนภาษาไทยโดยการแสดงลิเกกับกลุ่มที่เรียนแบบปกติ

การวิจัยนวัตกรรม

นวัตกรรม (Innovation) หมายถึง สิ่งประดิษฐ์หรือวิธีการใหม่ๆ หรือปรับปรุงของเก่าให้เหมาะสม โดยการให้เหมาะสม โดยการทดลองหรือพัฒนาจนเป็นที่น่าเชื่อถือได้ว่าจะมีผลดี ในทางปฏิบัติสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเภทนวัตกรรม

๑. สิ่งประดิษฐ์ เช่น กล้องโทรทัศน์ หนังสือ คู่มือครู แบบเรียนโปรแกรมวิดิทัศน์ แผนการสอน ชุดการสอน ศูนย์การเรียนรู้ สื่อประสม คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เกม เพลง แบบฝึกต่าง ๆ เอกสารประกอบการสอน ใบความรู้ใบงาน สไลด์แผ่นโปร่งใส ขาวหนังสือพิมพ์

๒. วิธีการหรือเทคนิค เช่น วิธีทดลอง วิธีไตรสิกขา วิธีอริยสัจ ๔ วิธีสอนแบบโครงการวิธีสอนแบบสหกิจ วิธีสอนแบบโยนิโสมนสิการ วิธีสอนแบบStoryline วิธีสอนแบบสาธิตวิธีสอนแบบดาว ๕ แฉก CIPPA Model, Mind Mapping วิธีสอนแบบมุ่งประสบการณ์วิธีสอนแบบ อภิปรายวิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ การแสดงละคร บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง ทักษะ ศึกษา สอนซ่อมเสริม การสอนเป็นทีม การสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้จากการ ปฏิบัติจริง การเรียนรู้แบบบูรณาการ การเรียนรู้จากชุมชนและธรรมชาติ วิธีสอนแบบซินดิเคท วิธีสอนแบบลีลา ศึกษา วิธีสอนแบบหลักสูตรวิธีสอนแบบเบญจชั้นวิธีสอนแบบวรรณิ วิธีสอนแบบเรียนเพื่อรอบ รู้ (Mastery Learning) วิธีสอนแบบอนุมาน วิธีสอนแบบวิพากษ์วิจารณ์วิธีสอนแบบวัฏจักรการ เรียนรู้(๔ MAT System) เป็นต้น

ขั้นตอนการวิจัย

ในการทำวิจัยอย่างเป็นระบบผู้เขียนแบ่งขั้นตอนการวิจัยเป็น ๖ ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ ๑ บอกปัญหาของนักเรียน

ขั้นที่ ๒ บอกวิธีแก้ปัญหา

ขั้นที่ ๓ จัดทำสื่อ/อุปกรณ์/แบบ!เก/นวัตกรรม

ขั้นที่ ๔ ทดลองสอน/ลงมือแก้ปัญหา

ขั้นที่ ๕ วัดผล วิเคราะห์ สรุป

ขั้นที่ ๖ เขียนรายงานสั้นๆ หน้าเดียว

ขั้นที่ ๑ บอกปัญหาของนักเรียน แบ่งได้ ๓ พวก คือ

๑.ปัญหาด้านพฤติกรรม/ความประพฤติเช่น การแต่งกายไม่เรียบร้อยไว้ผมยาวพูดเสียง ดัง หยาบคาย ก้าวร้าว สู้บบุหรี่ ไม่มีระเบียบวินัย พูดสอดแทรก ชอบรังแกเพื่อน ฯลฯ

๒.ปัญหาด้านวิชาการ เช่น สอบได้คะแนนน้อย อ่านหนังสือไม่คล่อง เขียนหนังสือไม่สวย พูดไม่ชัด ขาดทักษะการทำงาน แต่งประโยคไม่เป็น สรุปองค์ความรู้ไม่ได้ ฯลฯ

๓.ปัญหาด้านจิตพิสัย เช่น ขาดความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ซื่อซิม หงอยเหงา ความเมตตากรุณา ความเสียสละ ความกตัญญูกตเวที เจตคติต่อวิชาที่เรียน

การกำหนดหัวข้อวิจัย

๑.อย่างกำหนดหัวข้อที่ยาก หรือเป็นหัวข้อที่มีความเพ้อปนมากเกินไป มันจะเกินขีดความสามารถของ นักวิจัย

๒.เป็นเรื่องที่ตนเองสนใจ และควรอยู่ในสาขาของตนเอง หรือวิชาที่ตนเองสอน

๓.หัวข้อวิจัยควรทันต่อเหตุการณ์ทันสมัย มีคุณค่า เป็นที่สนใจของหน่วยงานต่าง ๆ มีประโยชน์ต่อ บุคคลและสถาบัน และเสริมความรู้ใหม่ๆ

ขั้นที่ ๒ บอกวิธีแก้ปัญหา

วิธีแก้ปัญหาคือ การใช้นวัตกรรมประเภทสื่อสิ่งประดิษฐ์ หรือวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมต่อ ปัญหา นั้น ๆ โดยครุตัดสินใจเลือกสิ่งที่เหมาะสมเอง หรือศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น

๑.ปัญหาการสอนในปีที่ผ่านมา นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อาจแก้ไขโดยใช้ศูนย์ การเรียน แบบเรียนโปรแกรม การเรียนแบบร่วมมือ นิทาน เพลง เกม การทดลอง แบบ!เกทักษะ ฯลฯ

๒. ปัญหาที่เกิดขึ้นหลังจากการสอนในช่วงที่ผ่านมา นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าแก้โดยใช้วิธีการสอน ช่อมเสริม เช่น การสอนช่อมเสริมโดยครู เพื่อนสอนเพื่อน พี่สอนน้อง ศึกษาด้วย ตนเอง จากหนังสืออ่านเพิ่มเติม แบบเรียนโปรแกรม วิดีทัศน์ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน เป็นต้น

ขั้นที่ ๓ จัดทำสื่อ/อุปกรณ์/ แบบ!เก/นวัตกรรม

ในการอบรมการวิจัยทั่ว ๆ ไป มักจะใช้คำว่า สร้างนวัตกรรม ซึ่งบางท่านอาจจะคิดว่าเป็น สื่อที่ยิ่งใหญ่ ยากแก่การจัดทำ ผู้เขียนจึงใช้คำว่า จัดทำสื่อ อุปกรณ์ แบบ!เก หรือนวัตกรรมซึ่งทำให้ ท่านเข้าใจดีขึ้นและรู้สึกว่าเป็น สิ่งที่ย่ายเพราะคุณครูได้จัดทำขึ้นมาแล้วในการสอนแต่ละวิชา

ในการวิจัยในชั้นเรียน สื่อที่ท่านจัดทำขึ้นไม่จำเป็นต้องไปหาคุณภาพของสื่อ เช่น หาประสิทธิภาพของศูนย์การเรียนตามเกณฑ์ ๘๐ / ๘๐ หาคุณภาพของแบบสอบถาม ประเมิน การใช้หนังสืออ่านเพิ่มเติม ประเมินคุณภาพของแผนการสอน หาค่า IOA, ค่า IOC, ค่า CV, หาค่าความยากง่าย ของแบบทดสอบ เป็นต้น แต่ท่านสามารถนำแบบ!เกหรือข้อสอบที่จัดทำ ขึ้นไปใช้ได้เลย มิฉะนั้น ท่านจะกังวลใจและรู้สึกว่าการวิจัยเป็นเรื่องที่ยู่ยาก ไม่อยากทำ

ขั้นที่ ๔ ทดลองสอน /ลงมือแก้ปัญหา

การทดลองวิจัย จะทำตามวิธีดำเนินการซึ่งจะใช้เวลาในการวิจัย ๒ ชั่วโมง หรือ ๑ สัปดาห์ หรือ ๑ เดือนก็ได้ แต่ไม่ควรนานเกิน ๒ เดือน เพราะการวิจัยในชั้นเรียนมักจะเป็น เรื่องสั้นๆ ปัญหาเล็ก ๆ เช่น การแก้ปัญหา ทักษะกระบวนการสังเกตโดยใช้แบบ!เกการสังเกต ซึ่งอาจมี ๒ -๓ แบบ!เก หัด สามารถดำเนินการให้เสร็จได้ภายใน ๑ ชั่วโมง หรือ ๒- ๓ ชั่วโมง ก็ได้

ขั้นที่ ๕ วัดผล วิเคราะห์ สรุป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลมีหลายอย่าง เช่น แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบ ประเมิน แบบซักถาม แบบวัดเจตคติ แบบทดสอบ แบบตรวจผลงาน "ครูผู้สอนไม่ต้องกังวลเรื่อง จำนวนหน้า หรือรูปแบบการเขียนรายงาน เพราะสิ่งที่เรา กำลังพูดกันคือรูปแบบการเขียนที่ไม่เป็นทางการ จึงควรเขียนแบบสั้นๆ หน้าเดียว หรือก็หน้าก็ได้"

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติค่าที (t-test) แบบ dependent group ในกรณีที่ใช้กลุ่มตัวอย่างเดียว การจัดอันดับคุณภาพ เป็นต้น

การสรุปผล ให้สรุปตามหัวข้อของวัตถุประสงค์ในการวิจัย อาจมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขั้นที่ ๖ เขียนรายงานสั้นๆ หน้าเดียว

การเขียนรายงานให้สมบูรณ์ทั้ง ๕ บท อาจจะต้องใช้เวลาาน ครูผู้สอนไม่ต้องกังวล เรื่องจำนวนหน้า หรือรูปแบบการเขียนรายงาน เพราะสิ่งที่เรากำลังพูดถึงกันคือรูปแบบการเขียน ที่ไม่เป็นทางการจึงควรเขียนแบบสั้นๆ หน้าเดียว หรือก็หน้าก็ได้ ขอให้เขียนอ่านแล้วรู้เรื่อง เข้าใจว่าครูกำลังทำ อะไร ซึ่งจะช่วยให้คุณสามารทำการศึกษาวิจัยปีหนึ่งได้หลายเรื่อง ผลประโยชน์จะเกิดขึ้นกับนักเรียน และ ตัวครู เมื่อทำการวิจัยหลายเรื่องจนเกิดความชำนาญแล้วก็

ความหมายความสำคัญการวิจัยและพัฒนาการศึกษา

เป็นการพัฒนาการศึกษา โดยพื้นฐานการวิจัย (Research Based Education Development) เป็นกลยุทธ์หรือวิธีการสำคัญหนึ่งที่น่าิยมใช้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการศึกษา โดยเน้น หลักเหตุผลและตรรกวิทยา เป้าหมายหลัก คือ ใช้เป็นกระบวนการในการพัฒนา และตรวจสอบคุณภาพ ของผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา (Education Product)

การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา (R & D) มีความแตกต่างจากการวิจัยการศึกษาประเภทอื่น ๆ อยู่ ๒ ประเภท คือ

๑. เป้าประสงค์ / จุดมุ่งหมาย (Goal) การวิจัยทางการศึกษามุ่งค้นคว้าหาความรู้ใหม่ โดยการ วิจัยพื้นฐานหรือมุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน โดยการวิจัยประยุกต์ แต่การวิจัยและพัฒนาทาง การศึกษามุ่งพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา แม้ว่าการวิจัยประยุกต์ทางการศึกษา หลายโครงการก็มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา เช่นการวิจัยประยุกต์ทางการศึกษาสำหรับการ สอนแต่ละแบบแต่ละผลิตภัณฑ์เหล่านี้ใ้ใช้สำหรับการทดสอบสมมุติฐานของการวิจัยแต่ละครั้งเท่านั้น ไม่ได้พัฒนาไปสู่การใช้สำหรับสถานศึกษาทั่วไป

๒. การนำไปใช้ (Utility) การวิจัยทางการศึกษา มีช่องว่างระหว่างผลการวิจัยกับการนำไปใช้ จริงอย่างกว้างขวาง คือ ผลการวิจัยทางการศึกษาจำนวนมากอยู่ในตู้ไม่ได้รับการพิจารณา นำไปใช้ นัก การศึกษาและนักวิจัยจึงหาทางลดช่องว่างดังกล่าวโดยวิธีที่เรียกว่า "การวิจัยและพัฒนา" อย่างไรก็ตาม การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา มิใช่สิ่งที่ทดแทนการวิจัยทางการศึกษา แต่เป็นเทคนิควิธีที่จะเพิ่ม ศักยภาพของการวิจัยทางการศึกษาให้มีผลต่อการจัดการทางการศึกษา คือ เป็นตัวเชื่อมเพื่อแปลงไปสู่ ผลิตภัณฑ์ทางการศึกษาที่ใช้ประโยชน์ได้จริงในโรงเรียนทั่วไป ดังนั้น การใช้กลยุทธ์การวิจัยและ พัฒนาทางการศึกษาเพื่อปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการศึกษาจึงเป็นการใช้ ผลจากการวิจัยทาง การศึกษา (ไม่ว่าจะเป็นการวิจัยพื้นฐาน หรือการวิจัยประยุกต์) ให้เป็นประโยชน์ มากยิ่งขึ้น สามารถ สร้างความสัมพันธ์และความแตกต่าง ดังภาพประกอบต่อไปนี้

ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา

การวิจัยและพัฒนาประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ๑๑ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การกำหนดผลผลิตทางการศึกษาที่จะทำการพัฒนา

ขั้นตอนแรกที่สำคัญที่สุด คือ ต้องกำหนดให้ชัดว่าผลผลิตทางการศึกษาที่จะวิจัยและ พัฒนาคืออะไรโดยต้องกำหนดลักษณะทั่วไป รายละเอียดของการใช้วัตถุประสงค์ของการใช้ เกณฑ์ในการเลือกกำหนดผลผลิตการศึกษาที่จะวิจัยและพัฒนา อาจมี ๔ ข้อ คือ

- ๑) ตรงกับความต้องการอันจำเป็นหรือไม่
- ๒) ความก้าวหน้าทางวิชาการมีพอเพียงในการที่จะพัฒนา ต่อการวิจัยและพัฒนาหรือไม่
- ๓) บุคลากรที่มีอยู่ ทักษะความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการวิจัยและพัฒนาหรือไม่
- ๔) ผลผลิตนั้นจะพัฒนาขึ้นในเวลาอันสมควรได้หรือไม่

ขั้นที่ ๒ รวบรวมข้อมูลและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

คือการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัย การสังเกตภาคสนามซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ผลผลิต การศึกษาที่กำหนด ถ้ามีความจำเป็นผู้ทำการวิจัยและพัฒนาอาจต้องทำการศึกษาวิจัยขนาดเล็กเพื่อหา คำตอบซึ่งงานวิจัยและทฤษฎีที่มีอยู่ไม่สามารถตอบได้ก่อนที่จะเริ่มการพัฒนาต่อไป

ขั้นที่ ๓ การวางแผนการวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย

- ๑) กำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้ผลผลิต
- ๒) ประมาณการค่าใช้จ่าย ค่ากักคน และระยะเวลาที่ต้องใช้เพื่อศึกษาความเป็นไปได้
- ๓) พิจารณาผลสืบเนื่องจากผลผลิต

ขั้นที่ ๔ พัฒนารูปแบบขั้นตอนของผลผลิต

ขั้นนี้เป็นขั้นการออกแบบและจัดทำผลผลิตการศึกษาตามที่วางไว้ เช่น เป็นโครงการวิจัย และพัฒนา หลักสูตรแอกบรณะขั้นต้น ก็จะต้องออกแบบหลักสูตร เตรียมวัสดุหลักสูตร คู่มือผู้ แอกบรณะ เอกสารในการแอกบรณะ และเครื่องมือการประเมินผล ขั้นที่ ๕ ทดลองหรือทดสอบผลผลิตครั้งที่ ๑ โดยการนำผลผลิตที่ออกแบบและจัดเตรียมไว้ในขั้นที่ ๔ ไปทดลองใช้เพื่อทดสอบ

คุณภาพขั้นต้นของผลผลิตในโรงเรียนจำนวน ๑-๓ โรงเรียน ใช้กลุ่มเล็ก ๖-๑๒ คน ประเมินผลโดยการใช้ แบบสอบถาม การสังเกตและการสัมภาษณ์แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ ขั้นที่ ๖ ปรับปรุงผลผลิตครั้งที่ ๑ นำข้อมูลและผลการทดลองใช้จากขั้นตอนที่ ๕ มาพิจารณาปรับปรุง

ขั้นที่ ๕ ทดลองหรือทดสอบผลผลิตครั้งที่ ๒

ขั้นนี้ นำผลผลิตที่ปรับปรุงไปทดลอง เพื่อทดสอบคุณภาพผลผลิตตามวัตถุประสงค์ โรงเรียนจำนวน ๕-๑๕ โรงเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่าง ๓๐-๑๐๐ คน ประเมินผลเชิงปริมาณในลักษณะ Pre-test นำผลไปเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ของการใช้ผลผลิตอาจมีกลุ่มควบคุม กลุ่มการทดลอง ถ้าจำเป็น ขั้นที่ ๘ ปรับปรุงผลผลิตครั้งที่ ๒ นำข้อมูลและผลจากการทดลองใช้จากขั้นที่ ๗ มาพิจารณาปรับปรุง

ขั้นที่ ๖ ทดลองหรือทดสอบผลผลิตครั้งที่ ๓

ขั้นนี้ นำผลผลิตที่ปรับปรุงไปทดลอง เพื่อทดสอบคุณภาพการใช้งานของผลผลิต โดยใช้ตามลำพังในโรงเรียน ๑๐-๑๓ โรงเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่าง ๔๐-๒๐๐ คน ประเมินผลโดยการใช้แบบสอบถาม การสังเกตและการสัมภาษณ์แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์

ขั้นที่ ๗ ปรับปรุงผลผลิตครั้งที่ ๓

นำขั้นที่ ๖ มาพิจารณาปรับปรุงเพื่อผลิตและเผยแพร่ต่อไป

ขั้นที่ ๘ เผยแพร่

เป็นการเสนอรายงานเกี่ยวกับผลการวิจัยและพัฒนาผลผลิตในที่ประชุมสัมมนาทางวิชาการหรือวิชาชีพ ส่งไปลงเผยแพร่ไปใช้ในโรงเรียนต่าง ๆ หรือติดต่อบริษัทเพื่อผลิตจำหน่ายต่อไป

๓.๒ วิธีการปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔

๓.๒.๑ ความหมายของอริยสัจ ๔

อริยสัจสี่มีความหมายตามนัยพระบาลี ดังนี้

“ภิกษุทั้งหลาย อริยสัจ ๔ ประการเหล่านี้แล เป็นของแท้อย่างนั้น ไม่คลาดเคลื่อนไปได้ ไม่กลายเป็นอย่างอื่น ฉะนั้น จึงเรียกว่า อริยสัจ”^{๓๔}

“... ภิกษุทั้งหลาย เพราะได้ตรัสรู้อรียสัจสี่นี้ ตามเป็นจริง พระตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงได้นำมาเรียกว่า เป็นอรียะ”^๕ หัวใจคำสอนของพระพุทธเจ้าอยู่ที่อรียสัจ ๔ ประการ (จตุตตาริ อรียสัจจานิ) ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ในปฐมเทศนาแก่สหายเก่าของพระองค์ คือ ปัญจวัคคีย์ที่ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน (ปัจจุบันเรียกว่าสารนาถ) ใกล้เมืองพาราณสี ในพระธรรมเทศนากัณฑ์นี้ ดังที่มีหลักฐานในคัมภีร์ดั้งเดิมนั้น พระองค์ได้ทรงแสดงอรียสัจ ๔ ประการไว้เพียงย่อเยื้อง แต่ในคัมภีร์ทางพุทธศาสนารุ่นแรกๆ มีหลายแห่งที่ได้อธิบายอรียสัจ ๔ ประการนี้ซ้ำแล้วซ้ำอีก พร้อมด้วยรายละเอียดมากมาย และหลายแง่หลายทาง ถ้าศึกษาอรียสัจ ๔ โดยอาศัยหลักฐานอ้างอิง และคำอธิบาย (จากคัมภีร์) เหล่านี้ เราจะได้รู้เรื่องราวที่ดี และถูกต้องตามคำสอนอันเป็นแก่นหลักธรรมทั้งปวงของพระพุทธองค์ตรงตามคัมภีร์ดั้งเดิม อรียสัจ ๔ ประการ คือ

๑. ทุกข์
๒. สมุทัย การเกิดขึ้น หรือสาเหตุแห่งทุกข์
๓. นิโรธ ความดับทุกข์
๔. มรรค ทางที่นำไปสู่ความดับทุกข์

ทุกข์ คือ แสดงว่า สิ่งที่ปรุงแต่งทั้งปวงเป็นทุกข์ นี่คือ บอกตรง ๆ ว่าสิ่งทั้งปวงเป็นอะไรนั่นเอง สิ่งทั้งปวงเป็นที่ตั้งแห่งความทุกข์ใจ แต่คนทั้งหลายไม่รู้ไม่เห็นว่าเป็นความทุกข์จึงได้มีความอยากในสิ่งเหล่านั้น ถ้ารู้ว่ามีเป็นความทุกข์ ไม่น่าอยาก และไม่น่ายึดถือ ไม่น่าผูกพันตัวเองเข้ากับสิ่งใดแล้ว เขาก็จะไม่ไปอยาก ซึ่งตัวทุกข์นั่นเองหมายถึง ชั้น ๕

สมุทัย การเกิดขึ้นหรือสาเหตุแห่งทุกข์ คือ แสดงว่าความอยากด้วยอวิชชา (ความไม่รู้) นั้นเป็นต้นเหตุของความทุกข์ คนทั้งหลายก็ยังไม่รู้ ไม่เห็น ไม่เข้าใจว่าความอยากนี้แหละ เป็นตัวต้นเหตุของความทุกข์ใจจึงได้พากันอยากนั้นอยากนี้เรื่อยแปดพันประการ เพราะไม่รู้ว่าจะอยากด้วยอวิชชา (ความไม่รู้) นั้นคืออะไร

นิโรธ (ความดับทุกข์) คือ แสดงว่านิโรธ หรือนิพพาน คือการดับความอยากเสียได้สิ้นเชิง เป็นความไม่มีทุกข์ คนทั้งหลายยังไม่รู้จักกันใหญ่ทั้ง ๆ ที่เป็นสิ่งที่อาจบรรลุถึงได้ในที่ทั่ว ๆ ไป คือ พบได้ตรงที่ความอยากมันดับลงไปนั่นเอง นี่คือนิโรธว่าอะไรเป็นอะไร จึงไม่มีใครปราถนาที่จะดับความอยากไม่ปราถนานิพพาน เพราะไม่รู้ว่าจะอะไรคือนิพพาน

มรรค (ทางที่นำไปสู่ความดับทุกข์) คือ วิธีดับความอยากนั้น ๆ เสีย ไม่มีผู้ใดเข้าใจว่าการทำอย่างนี้เป็นวิธีดับความอยากไม่มีใครสนใจเรื่องอริยมรรคอันมีองค์ ๘ ประการซึ่งดับความอยากเสียได้ไม่รู้จักอะไรเป็นที่พึงแก่ตนเอง อะไรควรชวนชวนอย่างไร จึงไม่สนใจกับเรื่องอริยมรรคของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นสิ่งที่เลิศประเสริฐที่สุดในบรรดาวิชาความรู้ของมนุษย์เราในโลกนี้ นี้แหละ คือการไม่รู้อะไรเป็นอะไรอย่างน่าหวาดเสียว^๖

ทั้งหมดนี้จะเห็นได้ว่า อรียสัจ ๔ ประการ นั้นคือ ความรู้ที่บอกให้เห็นชัดว่า อะไรเป็นอะไรอย่างครบถ้วน นั่นเอง เรื่องความอยากนั้นบอกให้รู้ว่า เมื่อไปเล่นกับมันจึงเป็นความทุกข์ใจขึ้นมา เรา

^๕ ส.ม. (ไทย) ๑๙/๑๗๐๗/๕๔๕.

^๖ พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖), หน้า ๑๕๕.

ก็ยังขึ้นไปเล่นกับความอยากจนเต็มไปด้วยความทุกข์ นี่แหละเป็นความโง่เขลาที่ไม่รู้อะไรเป็นอะไร ตามที่เป็นจริงจึงปฏิบัติผิดทุกอย่าง จะมีถูกบ้างก็เล็กน้อยเกินไป และมักจะถูกตามความหมายของคน ที่มีกิเลสตัณหา ซึ่งถือกันว่าถ้าได้อะไรมาตรงตามความต้องการของตนแล้ว ก็จัดว่าเป็นการปฏิบัติถูก อย่างนี้ทางธรรมไม่ถือว่าถูกเลย

๓.๒.๒ องค์ประกอบของอริยสัจ ๔

อริยสัจนั้นมีองค์ประกอบหรือส่วนประกอบ ๔ ประการ ดังพระบาลีว่า“... จตตาริมาณี ภิกขเว อริยสัจจานิ กตมานิ จตตาริ ทุกข์ อริยสัจจํ ทุกขสมุทฺทยอริยสัจจํ ทุกขนิโรธอริยสัจจํ ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทา อริยสัจจํ”^๗

สรุปว่า อริยสัจ มีองค์ประกอบ ๔ คือ ทุกข์, ทุกขสมุทฺทยเรียกสั้นๆว่า สมุทฺทย, ทุกขนิโรธเรียกสั้นๆว่า นิโรธ, ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทา เรียกสั้นๆว่า มรรคสำหรับความหมายของอริยสัจแต่ละข้อๆ มีอธิบายตามพระบาลี ดังนี้“... ภิกษุทั้งหลาย ข้อนี้แล เป็นทุกขอริยสัจ คือ ชาติ (ความเกิด) ก็เป็นทุกข์ ชรา(ความแก่) ก็เป็นทุกข์ พยาธิ (ความเจ็บไข้) ก็เป็นทุกข์ มรณะ (ความตาย) ก็เป็นทุกข์ การประจวบกับสิ่งอันไม่เป็นที่รักก็เป็นทุกข์ การพลัดพรากจากสิ่งเป็นที่รัก ก็เป็นทุกข์ บรรณาสสิ่งใดไม่ได้สิ่งนั้นก็เป็นทุกข์ โดยย่ออุปาทานชั้น ๕ เป็นทุกข์ภิกษุทั้งหลาย ข้อนี้แล เป็นทุกขสมุทฺทยอริยสัจ คือ ตัณหาที่ทำให้มีภพใหม่ประกอบด้วยความเพิลิตเพิลินและความติดใจ คอยเพิลิตเพิลินอยู่ในอารมณ์นั้นๆได้แก่ กามตัณหา ภวตัณหา(และ) วิภวตัณหาภิกษุทั้งหลายข้อนี้แล เป็นทุกขนิโรธอริยสัจ คือ การที่ตัณหาที่นั้นแลดับไปได้ด้วยการสํารอกออกหมดไม่เหลือ การสละเสียได้ สลัดออก พ้นไปได้ ไม่ห่วงเหนี่ยวพันพันภิกษุทั้งหลาย ข้อนี้แลเป็นทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสัจ คือ อริยมรรคมีองค์ ๘ นี้แหละ ได้แก่ สัมมาทิฐฐิ สัมมาสังกัปปะ สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สัมมาวายามะ สัมมาสติ สัมมาสมาธิ“อริยสัจดังที่กล่าวมานี้ โดยสรุปแล้ว ก็มีเพียง ๑ คือ ทุกข์และความดับทุกข์เท่านั้น ดังพระพุทธพจน์ว่า “ทั้งในกาลก่อนและในบัดนี้เราสอนแต่เรื่องทุกข์ และความดับทุกข์เท่านั้น” “โดยอริยสัจข้อทุกข์และทุกขสมุทฺทยรวมเป็นเรื่องทุกข์ และข้อทุกขนิโรธกับทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาธรรมเป็นเรื่องความดับทุกข์ทุกข์ในอริยสัจสี่นี้ โดยสรุป ท่านหมายเอาทุกข์ในเบญจขันธ์ เพราะว่า เบญจขันธ์นั้นเป็นศูนย์รวมแห่งทุกข์ทุกชนิด ดังพระบาลีพุทธพจน์ว่า “ก็โดยย่อ อุปาทานชั้น ๕ เป็นทุกข์...”^๘ โดยที่พระบาลีที่ยกมานี้ จึงอาจกล่าวได้ว่า อริยสัจสี่ ก็คือ ความจริงของชีวิต เพราะว่าในชีวิตของคนเรานั้น มีอริยสัจครบทั้ง ๔ อยู่ประจำตัวแล้ว ทุกข์มีอยู่จริงในชีวิต ทั้งทุกข์ทางกายและทางใจ เหตุให้เกิดทุกข์ คือ ตัณหาที่มีอยู่จริงในชีวิต จะหมายในการแก้ทุกข์เพื่อความสิ้นทุกข์หรือปราศจากทุกข์ก็ต้องแก้ในชีวิตของเราเองไม่ใช่ที่อื่นหรือสิ่งอื่น และวิธีการแก้ทุกข์ก็ต้องลงมือแก้ในชีวิต คือ เบญจขันธ์นี้ให้ถูกต้องตรงประเด็นและครบถ้วน และที่สำคัญ อริยสัจสี่ คือหลักการแก้ไขปัญหาชีวิตที่ถูกต้องและสมบูรณ์แบบ หมายความว่า เมื่อจะแก้ปัญหาชีวิตให้ได้ผลสมบูรณ์ครบถ้วน

^๗ ส.ม.(บาลี) ๑๗/๑๐๘๑/๓๖๗-๓๖๘.

^๘ วิ.ม.ท. (ไทย) ๔/๑๔/๑๘

^๙ ม.ม. (ไทย) ๑๒/๒๘๖/๒๗๖.

^{๑๐} ที.ม.ท. (ไทย) ๑๐/๒๘๕/๓๔๓.

แล้ว ก็ต้องดำเนินการตามหลักการของอริยสัจสี่ กล่าวคือ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ก่อนอื่นก็ต้องรู้จักสภาพแห่งปัญญาตามเป็นจริง เมื่อรู้สภาพแห่งปัญญาแล้วก็ต้องค้นหาสาเหตุแห่งปัญญาให้ได้ว่า มันเกิดมาจากอะไร ต่อจากนั้น ก็กำหนดจุดหมายในการแก้ปัญหาว่า ต้องการผลของการแก้ปัญหาในระดับใด และประเด้นสุดท้าย ก็คือ การกำหนดขั้นตอนวิธีปฏิบัติหรือดำเนินการในการแก้ปัญหาและลงมือปฏิบัติตามนั้นอย่างจริงจัง เสร็จแล้วมีการทบทวนดู(ญาณ ๓) แต่ละขั้นตอนในการแก้ปัญหา เพื่อความถูกต้องและเรียบร้อย หากยังมีจุดบกพร่องอยู่ก็ต้องหาทางแก้ไขจนกว่าจะแก้ปัญหาได้สำเร็จ

๓.๒.๓ กระบวนการของอริยสัจ ๔

คำว่า “กระบวนการ” หมายถึง ปราภฏการณ์ธรรมชาติที่ค่อยๆเปลี่ยนแปลงอย่างมีระเบียบไปสู่ผลอย่างหนึ่ง, กรรมวิธีหรือลำดับการกระทำซึ่งดำเนินต่อเนื่องกันไปจนสำเร็จลง ณระดับหนึ่ง”^{๑๑} จากการศึกษาเรื่องอริยสัจ ๔ ผู้วิจัยมองเห็นกระบวนการหรือกระบวนการความคิด ในอริยสัจ ๔ สรุปได้เป็น ๒ กระบวนการ คือ

๑. กระบวนการของเหตุและผล

๒. กระบวนการตรวจสอบ

๑. กระบวนการของเหตุและผล

กระบวนการของอริยสัจ ๔ ก็คือ การดำเนินไปอย่างมีระบบของธรรมะที่เกี่ยวข้องกันสัมพันธ์กันในลักษณะที่เป็นเหตุและผลของกันและกัน หรือกระบวนการที่เกิดขึ้นและกระบวนการดับไปของทุกข์อันเป็นธรรมชาติของชีวิตตามความสัมพันธ์กันแห่งเหตุและผล

กระบวนการของอริยสัจ ๔ เริ่มที่ทุกข์ก่อน เพราะว่าทุกข์เป็นธรรมฝ่ายผล เป็นสภาพที่เห็นได้ง่าย และมีปรากฏอยู่ประจำและเป็นจริง ในชีวิตของมนุษย์ทุกคน เมื่อมีทุกข์ก็ต้องมีสาเหตุที่ทำให้มันเกิด ซึ่งสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดทุกข์ก็คือตัวตัณหา เพราะเมื่อคนยังมีตัณหาที่มีความทะเยอทะยานอยากด้วยประการต่าง ๆ จึงเป็นเหตุให้เกิดความคิดหาอุบายที่จะทำหรือพูด เพื่อจะให้ได้สิ่งที่ตนต้องการมาสนองความอยากซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดทุกข์ และเมื่อได้มาสมปรารถนาแล้วก็ยังเป็นทุกข์อีก เนื่องจากจะต้องคิดหาอุบายที่จะรักษามันไว้ไม่ให้สูญสลายหรือเปลี่ยนแปลงไปหากสิ่งที่ตนได้มาทุกอย่างนั้นมันอันต้องเปลี่ยนแปลงสูญสลายไปตามเหตุปัจจัยแล้ว ก็ไม่พ้นจากความทุกข์ไปได้

เมื่อรู้เห็นทุกข์พร้อมทั้งสาเหตุตามที่เป็นจริงแล้ว ย่อมเบื่อหน่ายคลายความต้องการในสิ่งที่ตนเป็นทุกข์หรือก่อให้เกิดทุกข์ และคิดหาหนทางที่จะพ้นไปจากทุกข์โดยกำหนดว่า เมื่อมีทุกข์อุบายที่จะแก้ทุกข์ดับทุกข์ก็ต้องมีเช่นกัน จึงได้ตั้งเป้าหมายที่จะทำตนให้พ้นจากความทุกข์เรียกว่าทุกข์นิโรธ ไว้กำหนดเป้าหมายเอาไว้แล้ว ก็จำเป็นต้องมีวิธีดำเนินการ เรียกว่า มรรค เพื่อจะให้บรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้วันนั้น

อนึ่ง ทุกข์รวมทั้งสาเหตุนี้ พระพุทธเจ้าทรงตรัสว่า เป็นสภาวะธรรมที่ต้องอาศัยซึ่งกันและกันเกิดขึ้น (เรียกชื่อว่า ปฏิจจสมุปปັນนธรรม) จะเกิดขึ้นเองลอย ๆโดยไม่มีสาเหตุไม่ได้ โดยทรงตรัสถึงกระบวนการเกิดขึ้นแห่งทุกข์ ด้วยพระบาลีว่า “... เพราะอวิชชาเป็นปัจจัย จึงมีสังขาร สังขารเป็น

^{๑๑} พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕, พิมพ์ครั้งที่ ๖ , (กรุงเทพมหานคร : บริษัท อักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, ๒๕๓๙), หน้า ๗๕

ปัจจัย จึงมีวิญญาณ วิญญาณเป็นปัจจัย จึงมีนามรูป นามรูปเป็นปัจจัย จึงมีสฬายตนะ สฬายตนะเป็นปัจจัย จึงมีผัสสะ ผัสสะเป็นปัจจัย จึงมีเวทนา เวทนาเป็นปัจจัย จึงมีตัณหา ตัณหาเป็นปัจจัย จึงมีอุปาทาน อุปาทานเป็นปัจจัย จึงมีภพ ภพเป็นปัจจัย จึงมีชาติ ชาติเป็นปัจจัย จึงมีชรา มรณะ โสกะ ปริเทวะ ทุกข์ โทมนัส อุปายาสเป็นอันว่ากองทุกข์ทั้งหมดนั้นย่อมเกิดด้วยอาการอย่างนี้”^{๑๒} นั้นเป็นสมุทัยวาร (สายเกิด) แห่งปฏิจจสมุปบาทหรือกระบวนการของเหตุและผลในการเกิดขึ้นของทุกข์พระบาลีในสมุทัยวารนี้เท่ากับรวมเอาอริยสัจ ๒ ข้อ คือ ทุกข์ และทุกข์สมุทัยเข้าด้วยกัน ส่วนในอริยสัจท่านแยกชาติ ชรา มรณะ โสกะ ปริเทวะ ทุกข์ โทมนัส และอุปายาสมาไว้ข้อที่ ๑ คือ ทุกข์ ในฐานะที่เป็นปัญหาที่ประสบซึ่งจะต้องคิดอ่านหาทางแก้ไข แล้วจึงกล่าวถึงกระบวนการของเหตุปัจจัยที่ก่อให้เกิดทุกข์ว่า มีอะไรบ้าง อะไรเป็นเหตุของอะไรอะไรเป็นผลของอะไร จนจบทั้งกระบวนการจัดเป็นข้อที่ ๒ คือ ทุกข์สมุทัย ในฐานะที่เป็นสาเหตุของปัญหา และตรัสถึงกระบวนการของความดับทุกข์ไว้ว่า “... เพราะอวิชชาอันหยาบ ไม่เหลือด้วยมรรค คือ เพราะวิราคะดับ สังขารจึงดับเพราะสังขารดับ วิญญาณจึงดับ เพราะวิญญาณดับ นามรูปจึงดับ เพราะนามรูปดับ สฬายตนะจึงดับ เพราะสฬายตนะดับ ผัสสะจึงดับ เพราะผัสสะดับ เวทนาจึงดับ เพราะเวทนาดับ ตัณหาจึงดับ เพราะตัณหา อุปาทานดับ เพราะอุปาทานดับ ภพจึงดับ เพราะภพดับ ชาติจึงดับ เพราะชาติดับ ชรา มรณะ โสกะปรีเทวะ ทุกข์ โทมนัส อุปายาสจึงดับ เป็นอันว่ากองทุกข์ทั้งหมดย่อมดับด้วยอาการอย่างนี้” นั้นเป็นนิโรธวาร (สายดับ) แห่งปฏิจจสมุปบาทหรือกระบวนการของเหตุและผลในการดับของทุกข์ซึ่งนิโรธวารนี้ มีความหมายเท่ากับอริยสัจข้อที่ ๓ คือ ทุกขนิโรธ แสดงให้เห็นว่า เมื่อแก้ปัญหาอย่างถูกต้องตรงสาเหตุแล้ว ปัญหาอื่นๆ ก็จะดับไปตามเหตุปัจจัย และเมื่อถือเอาโดยความแล้ว ยิ่งบ่งถึงแนวทางปฏิบัติหรือวิธีดำเนินการที่จะต้องลงมือปฏิบัติในการจัดการกับปัญหาให้สำเร็จลุล่วงได้ อันหมายถึงอริยสัจข้อที่ ๔ คือ ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทา

อย่างไรก็ตาม นิโรธวาร (สายดับ) ของปฏิจจสมุปบาทนี้ ถึงแม้จะกินความถึงอริยสัจข้อที่ ๔ ด้วย แต่ก็ยังไม่ให้ผลในทางปฏิบัติที่ชัดเจน เพราะว่า ปฏิจจสมุปบาทแสดงเฉพาะแต่กระบวนการที่เป็นไปตามธรรมชาติอย่างเดียว ไม่ได้แสดงวิธีการไว้ว่าต้องปฏิบัติอย่างไรบ้าง เพื่อการปฏิบัติที่ได้ผลข้อนี้ ถ้าจะเปรียบเทียบกับเหมือนกับหมอที่รู้วิธีการแก้ไขโรค แต่ไม่ได้สั่งยาและบอกวิธีการปฏิบัติในการรักษาโรคไว้ ส่วนอริยสัจข้อที่ ๔ จะแสดงข้อปฏิบัติไว้เพื่อวัตถุประสงค์ข้อนี้คือ ความดับทุกข์อย่างชัดเจนโดยตรง และสามารถทดลองพิสูจน์ได้ว่า หากลงมือปฏิบัติตามหลักอริยมรรคมีองค์แปด โดยเริ่มต้นที่สัมมาทิฐิ กล่าวคือ มีความเห็นที่ถูกต้องตั้งตามความเป็นจริงเรื่อยไปจนถึงสัมมาสมาธิอย่างถูกต้องครบถ้วนแล้ว ก็สามารถจะนำไปสู่จุดหมาย กล่าวคือ การแก้ปัญหาได้อย่างเห็นผลแน่นอน

๒. กระบวนการตรวจสอบ

อริยสัจ ๔ เป็นหลักธรรม หรือคำสอนที่แสดงถึงกระบวนการเกิดขึ้นของทุกข์ และกระบวนการดับไปของทุกข์ว่า ดำเนินไปอย่างไร และเพื่อความสมบูรณ์ครบถ้วนของการดำเนินการแต่ละขั้นตอน พระพุทธเจ้ายังได้ทรงแสดงการตรวจสอบ เพื่อตรวจสอบการดำเนินการแต่ละ ขั้นตอนไว้ด้วย ได้แก่ เรื่องญาณ ๓ คือ สัจจญาณ กิจจญาณ กตญาณ

^{๑๒} จ.ป. (บาลี) ๓๑/๘-๑๖/๓๑๗-๓๒๗.

๑) สัจญาณ คือ รู้สภาพหรือภาวะที่เป็นจริงของแต่ละเรื่องว่า คืออะไร กล่าวคือรู้ว่า อะไรคือทุกข์ของชีวิต อะไรคือสาเหตุของทุกข์ ภาวะดับทุกข์เป็นอย่างไร วิธีการดับทุกข์คืออะไร

๒) กิจจญาณ คือ รู้ถึงหน้าที่หรือวิธีการที่จะพึงกระทำในแต่ละเรื่องว่า พึงปฏิบัติอย่างไร กล่าวคือ

- (๑) ในเรื่องทุกข์นั้น รู้ว่า เป็นสิ่งที่พึงรู้ให้ชัดเจน
- (๒) ในเรื่องสมุทัยนั้น รู้ว่า เป็นสิ่งที่พึงละหรือกำจัดให้สิ้นไป
- (๓) ในเรื่องนิโรธนั้น รู้ว่า เป็นสิ่งที่ต้องทำให้เป็นจริงขึ้น หรือทำให้สำเร็จบริบูรณ์
- (๔) ในเรื่องมรรคนั้น รู้ว่า เป็นสิ่งที่ต้องเจริญ คือทำให้ครบถ้วน ปฏิบัติให้สมบูรณ์

๓) กตญาณ คือ รู้ในสิ่งที่ลงมือปฏิบัติไปแล้ว เป็นการตรวจสอบผลของการกระทำที่ดำเนินการหรือลงมือปฏิบัติไปแล้วว่า ได้ผลหรือมีผลเป็นอย่างไร เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างสมบูรณ์หรือไม่ กล่าวคือ

- (๑) เรื่องทุกข์ ซึ่งเป็นสิ่งที่จะต้องรู้อย่างชัดเจน ถึถ้วน
- (๒) เรื่องสมุทัย ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องละอย่างเด็ดขาดนั้น ละได้แล้ว หรือยัง
- (๓) เรื่องนิโรธ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องทำให้เป็นจริง คือ ทำสำเร็จแล้วหรือยัง
- (๔) เรื่องมรรค ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องเจริญ คือ ทำให้ครบถ้วนแล้วหรือยัง

กล่าวโดยสรุป ในคำสอนเรื่องอริยสัจ ๔ นั้น พระพุทธเจ้าได้ทรงแสดงกระบวนการเกิดและกระบวนการดับของทุกข์ ซึ่งเป็นกระบวนการความสัมพันธ์ของเหตุและผลทั้งในกระบวนการเกิดและกระบวนการดับของทุกข์ ดังที่ท่านพระอัสสชิเถระ (พระเถระรูปสุดท้ายในกลุ่มพระปัญจวัคคีย์)สรุปแสดงแก่พระสารีบุตรเมื่อครั้งยังเป็นอุปติสสปริพาชก ความว่า ธรรมเหล่าใดเกิดแต่เหตุ พระตถาคตทรงตรัสแสดงเหตุแห่งธรรมเหล่านั้นและความดับแห่งธรรมเหล่านั้น พระมหาสมณะมีปกติทรงสั่งสอนอย่างนี้พร้อมทั้งแสดงหลักการตรวจสอบ (ญาณ ๓) เพื่อความสมบูรณ์ครบถ้วนของการดับทุกข์หรือแก้ปัญหาตามกระบวนการของอริยสัจ ๔ ซึ่งเป็นกระบวนการตรวจสอบที่สามารถตรวจสอบได้ด้วยตนเอง

๓.๒.๔. การจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบอริยสัจ ๔

ความหมายของการจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบอริยสัจ ๔ เป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ โดยผู้เรียนพยายามคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยใช้ลำดับขั้นตอน ของอริยสัจ ๔ เป็นแนวทางการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งประกอบไปด้วย^{๑๓}

๑. ทุกข์ (การกำหนดปัญหา)
๒. สมุทัย (การตั้งสมมติฐาน)
๓. นิโรธ (การทดลองเก็บข้อมูล)
๔. มรรค (การวิเคราะห์ข้อมูลและอุปสรรค)

^{๑๓} สุวิทย์ มูลคำ, ๒๐ วิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์, ๒๕๕๕), หน้า ๑๕.

สาโรช บัวศรี ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับวิธีสอนของไทย ความเป็นมาของวิธีสอนตามขั้นตอนของอริยสัจ ๔ ไว้ ดังนี้^{๑๔} ในวัฒนธรรมของชาติไทยเราได้ยอมรับนับถือว่าพระพุทธองค์เป็นบรมครูย่อมต้องมีวิธีสอนที่ดี ดังนั้น ถ้าเราพบว่าวิธีสอนของพระพุทธองค์เป็นอย่างไรแล้วก็ถือว่าเป็นวิธีสอนของครูไทยที่ควรนำมาปฏิบัติเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีด้วย วิธีการสอนของพระพุทธองค์จะเขียนไว้ ณ ที่ใดบ้าง จะมีการอธิบายเกี่ยวกับวิธีสอนที่พระองค์ทรงใช้ไว้ที่ใดบ้าง ก็ไม่ทราบกันอย่างแน่นอนดังนั้นก็จำเป็นต้องอนุมานหรือคาดหมายเอาบ้าง โดยมากสิ่งที่เราพบเห็นกันนั้นก็คือ พระธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธองค์ในพระไตรปิฎก ซึ่งรวบรวมสิ่งที่สำคัญทั้งหมดของพระพุทธศาสนาเอาไว้ เป็นหนังสือที่มีจำนวนมากหลายเล่ม เรายังไม่มีเวลาที่จะอ่านให้หมด จึงไม่มีโอกาสที่จะได้พบได้ว่าจะมีคำอธิบายเกี่ยวกับวิธีสอนของพระพุทธองค์อยู่ในพระไตรปิฎก เพียงใด แต่เพื่อความรวดเร็วก็ควรที่จะสามารถ หรืออนุมานเกี่ยวกับวิธีสอนของพระพุทธองค์ได้บ้างตามสมควรจากคำสอนหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ของพระองค์ เนื่องจากอริยสัจ ๔ เป็นคำสอนที่ถือว่าเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ประการหนึ่งซึ่งพยายามทำการคาดหมายหรืออนุมานเอาวิธีสอนมาจากอริยสัจ ๔ และพฤติกรรมสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ นั้นได้บ้างไม่มากก็น้อย จากการอนุมาน ก็พอจะมองเห็นหรือพอจะอนุมานได้ว่าวิธีการแห่งปัญญานั้น คล้ายกับวิธีการของอริยสัจ ๔ อย่างที่สุด ดังจะพยายามเปรียบเทียบให้เห็นดังต่อไปนี้

๑. ชั้นต่าง ๆ ของอริยสัจสี่

- ๑) ทุกข์ ชีวิตนี้เป็นความทุกข์อย่างยิ่ง (ปัญหาของเรา ก็คือ ทำอย่างไรจะได้พ้นทุกข์)
- ๒) สมุทัย สาเหตุใหญ่ที่ทำให้เกิดทุกข์ ได้แก่ ตัณหา (ดังนั้น เพื่อหาทางกำจัดตัณหาเสียได้ทุกข์ก็คงจะหมดไป วิธีการที่อาจทดลองเพื่อกำจัดตัณหาอาจมีดังนี้ การอดอาหาร การนั่งสมาธิ การเข้าใจสิ่งที่ถูกต้อง)
- ๓) นิโรธ การดับทุกข์ (ในการให้ได้มาซึ่งสภาวะนี้ จำต้องดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้ทุกข์ดับไป หรือเพื่อจะได้พ้นทุกข์ จึงทำการอดอาหาร เพื่อให้เห็นว่า การทำทุกกริยาไม่อาจพ้นทุกข์ได้ก็ลองทำอย่างอื่นออกไปอีก)
- ๔) มรรค จากการปฏิบัติต่าง ๆ ด้วยตนเองแล้ว ตกลงสรุปผลได้ว่า วิธีการที่จะพ้นทุกข์ได้นั้นมีทางเดียว คือ ทางที่เรียกว่า “มรรคแปด” นั่นเอง

๒. ชั้นต่าง ๆ ของวิธีการแห่งปัญญา

- ๑) การกำหนดปัญหา ได้แก่ การพิจารณาเหตุการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ถูกต้องเหมาะสม (ในกรณีนี้เมื่อพิจารณาเห็นว่าชีวิตเป็นความทุกข์อย่างยิ่งแล้ว ก็กำหนดปัญหาได้ว่าทำอย่างไรจึงจะได้พ้นทุกข์นั่นเอง)
- ๒) ตั้งสมมติฐาน เมื่อเข้าใจปัญหาโดยรอบคอบแล้ว เช่น รู้สึกสาเหตุของปัญหาแล้ว อาจตั้งสมมติฐานหรือทดลองกำหนดหลักการในการแก้ไขได้ (เช่น กำหนดว่าจะต้องกำจัดตัณหาเสียให้สิ้นเชิง และกำหนดวิธีการย่อยลงไปอีกว่า อาจจะอดอาหาร อาจทำสมาธิ เป็นต้น)

^{๑๔} สาโรช บัวศรี, วิธีสอนตามขั้นทั้งสี่ของอริยสัจในการศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : สำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ๒๕๒๖), หน้า ๑๐.

๓) การทดลองและเก็บข้อมูล ลองทำตามที่ตั้งสมมติฐานแล้ว เช่น ลองอดอาหาร ลองทำสมาธิ ฯลฯ จดและจำผลของการปฏิบัติแต่ละอย่างไว้เพื่อจะได้พิจารณาต่อไป

๔) การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลหรือผลต่าง ๆ ที่จำไว้ในขั้นทดลองนั้น เพื่อจะได้รู้ว่าสิ่งแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ตั้งเดิมนั้นได้หรือไม่ประการใด

๕) การสรุปผล นำการสรุปให้เป็นหลักเกณฑ์ หรือข้อความที่แน่ชัดว่าได้แก้ปัญหาได้ด้วยวิธีใด และได้ผลประการใด (เช่น สรุปว่า วิธีทุกรกิริยานั้นไม่ได้ผลในการดับทุกข์แต่การปฏิบัติตามแนวทางของ “มรรคแปด” นั้น เป็นทางเดียวที่พ้นทุกข์ได้แต่จะพ้นได้ในระดับโลกียะหรือระดับโลกุตระก็ต้องแล้วแต่เหตุการณ์และบุคคลจากการเปรียบเทียบนี้ ก็พอจะเห็นได้ว่าขั้นต่าง ๆ ของอริยสัจ ๔ และขั้นต่าง ๆ ของวิธีการแห่งปัญญานั้นคล้ายคลึงกันเต็มที่ จะกล่าวได้ว่า แบบเดียวกันก็ไม่ผิด คือ ต่างก็เป็นวิธีการหาเหตุผลและแก้ปัญหานั้นเอง ดังนั้น นับว่าเป็นสิ่งมหัศจรรย์ไม่น้อยที่โลก ตะวันออกและโลกตะวันตก ค้นพบวิธีการออกมาได้อย่างเดียวกัน โดยที่ไม่ได้ทราบซึ่งกันและกันเลย ต่างคนต่างคิดออกมา แต่สังเกตได้ว่า พระพุทธองค์ได้ทรงใช้วิธีการนี้มา ๒๕๔๙ ปีมาแล้ว

๓. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบอริยสัจ ๔

๑) กำหนดปัญหา (ขั้นทุกข์)

(๑) ผู้สอนกำหนดและนำเสนอปัญหาอย่างละเอียด พยายามให้ผู้เรียนทำความเข้าใจต่อปัญหานั้นตรงกัน และพยายามสร้างความรู้สึกให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักว่า สิ่งที่ผู้สอนนำเสนอเป็นปัญหาของทุกคน ทุกคนมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหานั้น และทุกคนจะต้องร่วมมือกัน ช่วยแก้ปัญหาเพื่อความสุขของทุก ๆ คน

(๒) ผู้สอนช่วยผู้เรียนให้ได้ศึกษาพิจารณาดูปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเอง ด้วยความรอบคอบและพยายามกำหนดขอบเขตของปัญหาซึ่งผู้เรียนจะต้องคิดแก้ไขให้ได้

๒) การตั้งสมมติฐาน (ขั้นสมุทัย)

(๑) ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนให้ได้พิจารณาด้วยตัวเองว่าสาเหตุของปัญหาที่ยกขึ้นมากล่าวในขั้นที่ ๑ นั้นมีอะไรบ้าง

(๒) ผู้สอนช่วยผู้เรียนให้ได้เกิดความเข้าใจและตระหนักว่าในการแก้ปัญหาใด ๆ นั้น จะต้องกำจัดหรือดับ

(๓) ผู้สอนช่วยผู้เรียนให้คิดว่าในการแก้ที่สาเหตุนั้นอาจจะกระทำอะไรได้บ้างคือ ให้กำหนดสิ่งที่จะกระทำนี้เป็นข้อๆไป

๓) ทดลองและเก็บข้อมูล (ขั้นนิโรธ) ใช้เทคนิคการแบ่งงานและการทำงานเป็นกลุ่ม และเสนอแนะวิธีการจดบันทึกข้อมูลผู้สอนอาจให้ผู้เรียนช่วยกันเสนอว่า จะบันทึกข้อมูลอย่างไร หรือช่วยกันออกแบบตารางบันทึกข้อมูล

๔) วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล (ขั้นมรรค)

(๑) ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและสรุปได้ว่า ในบรรดาการทดลองหรือการกระทำด้วยตัวเองหลายๆอย่างนั้น บางอย่างก็แก้ปัญหาไม่ได้บางอย่างก็แก้ปัญหาได้ชัดเจน บางอย่างก็แก้ปัญหาได้ไม่ชัดเจน การแก้ปัญหาให้สำเร็จจะต้องทำอย่างไรแน่

๓.๓ สรุปผลการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การเก็บรวบรวมข้อมูล และ การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตอบปัญหาที่ทำการวิจัยการแบ่งประเภทของการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย นี้

๑. การวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (Historical Research) เป็น การวิจัยที่มุ่งแสวงหาคำตอบให้กับ เรื่องราวที่เกิดขึ้นในอดีตโดยศึกษาจากหลักฐานต่าง ๆ ที่ยังหลงเหลือมาจนถึงปัจจุบัน ผู้วิจัยจะต้อง นำเอาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์แนวคิดต่าง ๆ ที่ค้นพบ มาประมวล แปลความ วิเคราะห์และ สังเคราะห์

๒. การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เป็น การวิจัยที่ค้นหาความจริงโดยอาศัยการทดลองเพื่อให้ได้คำตอบ

๓. การวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) เป็นการวิจัยที่มุ่งค้นหาคำตอบ คำอธิบายของสภาพการณ์หรือเรื่องราวใด ๆ ที่อยู่ในช่วงปัจจุบันที่กำลังมีการวิจัยโดยชี้ให้เห็นว่าปรากฏการณ์นั้น เป็นอย่างไร เช่น เกิดขึ้นบ่อยครั้งเพียงใดมีลักษณะที่สำคัญ ๆ อะไรบ้างซึ่งงานวิจัยนี้ จัดเป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research)

วิธีการปฏิบัติตามหลัก อริยสัจ ๔ วิธีการปฏิบัติตามหลัก อริยสัจ ๔ เป็นการแสวงหาความรู้โดยผู้วิจัยพยายามคิดค้นวิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยใช้ลำดับขั้นตอนของอริยสัจ ๔ เป็นแนวทางในการแก้ปัญหา ซึ่งประกอบไปด้วย^{๑๕}

๑. ทุกข์ (การกำหนดปัญหา)
๒. สมุทัย (การตั้งสมมติฐาน)
๓. นิโรธ (การทดลองเก็บข้อมูล)
๔. มรรค (การวิเคราะห์ข้อมูลและอุปสรรค)

ดังนั้นการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษา สพ.บย ๒ การทำวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นสุดยอดแห่งความรู้ ทั้งนี้เพราะการทำวิจัยคืองานเขียนที่สามารถศึกษา จากอดีต ปัจจุบัน และอนาคต การทำวิจัยที่ดี ต้องเน้น ประสบการณ์ในอดีต เน้นถึงความต้องการในปัจจุบันและ มองการณ์ไกลไปถึงอนาคต

ตารางที่ ๓.๑ การเปรียบเทียบการวิจัยกับอริยสัจสี่

ขั้นตอนการทำวิจัย	หลักอริยสัจสี่
การกำหนดปัญหาความเป็นมา	ทุกข์ สภาพที่ทนได้ยาก ภาวะที่ทนอยู่ในสภาพเดิมไม่ได้
การตั้งสมมติฐาน	สมุทัย คือ สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์
การดำเนินการวิจัยรวบรวมข้อมูล	นิโรธ คือ ความดับทุกข์ (หนทางและวิธีที่จะนำไปสู่มรรค)
การวิเคราะห์ข้อมูล	

^{๑๕} สุวิทย์ มูลคำ, ๒๐ วิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม, พิมพ์ครั้งที่ ๓ ,(กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์, ๒๕๔๕), หน้า ๑๕.

บทที่ ๔

แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒

การวิจัยบทนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ โดยจะนำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

๔.๑ แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒

๔.๒ องค์ความรู้จากการวิจัย

๔.๑ แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒

แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ การทำวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นสุดยอดแห่งความรู้ ทั้งนี้ เพราะการทำวิจัยคืองานเขียนที่สามารถศึกษา จากอดีต ปัจจุบัน และอนาคต การทำวิจัยที่ดี ต้องเน้น ประสบการณ์ในอดีต เน้นถึงความต้องการในปัจจุบันและ มองการณ์ไกลไปถึงอนาคต

แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ เป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ โดยผู้เรียนพยายามค้นคิดการแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยใช้ลำดับขั้นตอนทั้ง ๔ ชั้นของอริยสัจ เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาด้านตนเอง

การทำวิจัยในชั้นเรียนตามขั้นทั้ง ๕ ของอริยสัจ มีองค์ประกอบดังนี้

๑. วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน (ขั้นทุกข์)
๒. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา (ขั้นสมุทัย)
๓. ขั้นตอนการวิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล (ขั้นนิโรธ)
๔. ขั้นวิเคราะห์ข้อมูล (ขั้นมรรค)
๕. ขั้นสรุปผล (ขั้นมรรค)

ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ดังนี้ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑ ขั้นตอนการทำวิจัยตามหลักอริยสัจสี่

ขั้นตอนการทำวิจัย	หลักอริยสัจสี่
<p>๑. วิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน</p> <p>การวิเคราะห์สภาพปัญหาในชั้นเรียนเป็นขั้นตอนสำคัญที่ครูต้องสำรวจว่า มีอะไรเกิดขึ้น สิ่งนั้นเป็นปัญหาหรือไม่ และหากสภาพที่เกิดขึ้นแสดงถึงปัญหาที่ต้องแก้ไขหลายประการ ครูก็ต้องจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของปัญหาเหล่านั้น โดยพิจารณาจากความรุนแรงของปัญหา ว่าปัญหาใดควรได้รับการแก้ไขก่อน</p> <p>ครูสามารถสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาได้หลายลักษณะ เช่น วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแง่มุมต่าง ๆ ตรวจสอบสมุดแบบฝึกหัด สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน ศึกษาข้อมูลจากการประเมินของผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น ครูจะพบปัญหา ข้อสงสัยที่เกิดจากผู้เรียน ครู และกระบวนการเรียนการสอนเช่น</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนมีความสามารถในการทำโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ต่ำ - ผู้เรียนไม่ชอบเรียนคณิตศาสตร์ - ผู้เรียนไม่มีทักษะในการใช้เครื่องมือทดลองทางวิทยาศาสตร์ - ผู้เรียนอ่านออกเสียงควบกล้ำ ร ล ไม่ชัดเจน - ครูใช้สื่อไม่เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ และความสามารถของผู้เรียน 	<p>๑. (ขั้นทุกข์)</p> <p>คือ ผลในการวิจัย ปัญหาวิจัย คือ สภาพการณ์ที่ไม่พึงปรารถนา ไม่เป็นที่ต้องการ เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยควรศึกษา ทำความเข้าใจ และแยกองค์ประกอบแห่งปัญหาออกมาให้ชัดเจน</p>

ขั้นตอนการทำวิจัย	หลักอริยสัจสี่
<p>๒. วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา</p> <p>เมื่อเลือกปัญหาได้แล้วต้องวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา เพื่อจะได้แก้ปัญหาดังตรงเหตุ ปัญหาจึงจะได้รับการแก้ไขให้ลุ่สว่างได้ สาเหตุของปัญหาอาจเกิดจากพฤติกรรมการสอน การใช้สื่อหรือ การวัดผลของครู ทศนคติ พื้นฐานภูมิหลัง นิสัยหรือ พฤติกรรมของผู้เรียน ระดับความยากหรือปริมาณของเนื้อหาวิชา หรือบรรยากาศการเรียนรู้ที่ไม่เอื้ออำนวย เช่น ห้องเรียนคับแคบ ร้อน แสงสว่างไม่พอ แห่่งเรียนรู้สำหรับศึกษาค้นคว้าไม่เพียงพอ ในกรณีพบว่าสาเหตุของปัญหามีหลายสาเหตุ อาจเลือกสาเหตุที่มีความสำคัญซึ่งเป็นสาเหตุต้นตอของสาเหตุอื่น ๆ ซึ่งถ้าแก้สาเหตุต้นตอได้ จะทำให้สาเหตุอื่นถูกกำจัดไปด้วย และนำสาเหตุที่เหลือมาวิจัยต่อได้ ตามช่วงเวลาต่าง ๆ ทำให้เกิดการททำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๓. ศึกษาและพัฒนาวัตกรรมการหรือวิธีการแก้ปัญหา</p> <p>หาวิธีการในการแก้ปัญหา เมื่อครูได้วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหาแล้ว เพื่อที่จะให้ได้แนวทางในการแก้ปัญหา ครูต้องศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ หลักสูตร ตำรา คู่มือ ผลงานวิจัย เพื่อครูจะได้ทราบว่ามีปัญหาที่คล้ายกับปัญหาที่ประสบอยู่นั้นมีผู้ใดศึกษาไว้บ้าง ใช้วิธีใดในการแก้ปัญหา ผลการแก้ปัญหาเป็นอย่างไร จะทำให้ครูเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นกิจกรรม หรือสื่อช่วยการเรียนรู้ เช่น กิจกรรมกลุ่มแบบต่าง ๆ สถานการณ์จำลอง บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) คอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนรู้ (CAL) เป็นต้น</p> <p>พัฒนานวัตกรรมการหรือวิธีการแก้ปัญหา จากการศึกษา แนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ หลักสูตร ตำรา คู่มือ ผลงานวิจัย ครูจะได้ทางเลือกในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ ซึ่งครูต้องศึกษาและออกแบบหรือพัฒนา</p>	<p>๒. (ขั้นสมุทัย)</p> <p>คือสาเหตุ ในการวิจัย คือสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหา เป็นที่มาของปัญหาวิจัย เป็นสิ่งที่ต้องนำมาแก้ไข</p> <p>๓. (ขั้นนิโรธ)</p> <p>คือภาวะที่สิ้นปัญหา การดับทุกข์ ในการวิจัย คือ “ตัวแปรตาม” เป้าหมายที่ต้องการให้สำเร็จ ในการทำให้ปัญหาวิจัยหมดไป</p>

ขั้นตอนการทำวิจัย	หลักอริยสัจสี่
<p>นวัตกรรม วิธีการ หรือสื่อช่วยการเรียนรู้ที่จะใช้ในการแก้ปัญหา มองภาษาไทยเรื่องการแต่งกลอนว่าเป็นเรื่องที่คร่ำครึ ล้าสมัย ทำให้ไม่สนใจเรียน เป็นเหตุให้ไม่สามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ในเรื่องการแต่งกลอนได้ดีเท่าที่ควร ครูจึงศึกษาว่ามีวิธีการหรือสื่อที่ทันสมัยใดที่จะนำมาใช้ดึงดูดความสนใจของผู้เรียนในเรื่องการแต่งกลอนได้ แล้วครูก็พบสื่อที่น่าสนใจชนิดหนึ่ง คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ซึ่งเป็นสื่อทันสมัยที่ครูคิดว่าน่าจะนำมาใช้ในการเปลี่ยนทัศนคติของผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ ครูจึงลงมือศึกษาหลักการ การออกแบบการเรียนการสอน และเทคนิคทางคอมพิวเตอร์ที่จะนำมาสร้างบทเรียน แล้วลงมือพัฒนาบทเรียนตามทีออกแบบไว้) แล้วดำเนินการหาคุณภาพจากผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้น ๆ โดยนำนวัตกรรม วิธีการหรือสื่อต้นแบบที่พัฒนาขึ้นไปให้เพื่อนครู ศึกษานิเทศก์ หรือนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เตรียมนำไปใช้กับผู้เรียนของตน</p> <p>๔. นำนวัตกรรมหรือวิธีการแก้ปัญหาไปใช้</p> <p>ครูนำนวัตกรรม วิธีการหรือสื่อที่สร้างขึ้นไปใช้กับผู้เรียนของตน โดยระบุขั้นตอนการดำเนินการอย่างชัดเจน แล้วเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น สังเกตและบันทึกพฤติกรรมเบื้องต้นของผู้เรียนก่อนใช้ เมื่อใช้เสร็จแล้วสังเกตและบันทึกพฤติกรรมอีกระยะหนึ่ง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาความเปลี่ยนแปลงของผลที่เกิดขึ้น โดยครูผู้วิจัยต้องสร้างเครื่องมือหรือกำหนดวิธีการที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เช่น ใช้แบบสังเกตพฤติกรรม แบบประเมินการปฏิบัติงาน แบบทดสอบ เป็นต้น รวมทั้งแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล</p>	<p>๔. (ขั้นนรรค)</p> <p>คือวิธีการ ข้อปฏิบัติ เพื่อให้ดับทุกข์ได้สิ้นเชิง ในการวิจัย คือ “ตัวแปรต้น” หรือวิธีการที่ทำให้ประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมาย</p>

ขั้นตอนการทำวิจัย	หลักอริยสัจสี่
<p>๕. ตรวจสอบและสรุปผล</p> <p>เมื่อรวบรวมข้อมูลได้แล้ว นำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยอาจใช้การแจกแจงนับหรือเลือกใช้สถิติที่เหมาะสม แล้วสรุปและอภิปรายผลการวิเคราะห์ข้อมูล หากยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ตามที่ต้องการ ก็จะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข โดยย้อนกลับไปตรวจสอบในขั้นต่าง ๆ แล้วหากิจกรรมหรือสื่อที่ปรับปรุงแล้วไปใช้อีก จนกระทั่งสามารถแก้ปัญหาได้ตามที่ต้องการ เขียนสรุปผลการดำเนินงานตั้งแต่ขั้นที่ ๑ ถึงขั้นที่ ๕ ผลการวิจัยที่ได้ก็จะเป็นผลของการแก้ไขปรับปรุงในวงจรการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ด้วย</p>	<p>๖.(ชั้นมรรค)</p> <p>คือวิธีการ ข้อปฏิบัติ เพื่อให้ดับทุกข์ได้สิ้นเชิง ในการวิจัย คือ“ตัวแปรต้น” หรือวิธีการที่ทำให้ประสบความสำเร็จ บรรลุเป้าหมาย</p>

ข้อดีและข้อจำกัดของการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔

ข้อดี

๑. เป็นวิธีการเรียนรู้ที่มีความหมายสำหรับผู้เรียน เพราะผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าหาแนวทางและเรียนรู้ด้วยตนเอง
๒. ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ทักษะและกระบวนการต่างๆในการเรียนรู้

ข้อจำกัด

๑. เป็นวิธีการเรียนการสอนที่ใช้เวลามากพอสมควร
๒. ผู้สอนจะต้องคอยดูแล ช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด การเรียนรู้จึงจะได้ผลดี

๔.๒ องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ เป็นผลจาก ผู้วิจัยทราบสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรค การทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ ๒) ผู้วิจัยทราบระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษาและวิธีการปฏิบัติ ตามหลักอริยสัจ ๔ ๔) ผู้วิจัยเสนอแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครู ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ ส่งผลต่อ กระบวนการการค้นคว้าหาวิธีการที่นำมาใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอน หรือเพื่อ พัฒนาให้นักเรียนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้สมบูรณ์

รูปแบบแนวทางการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ ของครูประถมศึกษาใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ ได้ดังนี้ คือ หลักธรรมอริยสัจสี่ซึ่งหลักธรรมนี้เป็นหลักธรรมที่มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับระบบขั้นตอนการ ทำงานวิจัยสามารถนำมาเป็นแนวทางการทำวิจัยในแบบบูรณาการหลักพุทธธรรมเข้าไปใน กระบวนการการวิจัยในชั้นเรียน คือ ทุกข์ ปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน สมุทัย ก็คือการทำ ทางการแก้ปัญหาที่จะทำให้ปัญหานั้นหายไป นิโรธ คือการดำเนินการทำวิจัยแล้วนำผลที่ได้มา วิเคราะห์ และ มรรค คือการสรุปผลการทำวิจัย เห็นได้ว่า หลักธรรมอริยสัจสี่และการทำวิจัย ในชั้นเรียนมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันจริงซึ่งผู้วิจัยจะได้นำแนวทางนี้ไปพัฒนารูปแบบการทำวิจัย ในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจสี่ต่อไป

สรุปได้ว่า อริยสัจสี่กับการแสวงหาความรู้ทางการวิจัยจึงเป็นเรื่องเดียวกัน สำหรับครู มือใหม่ ที่ไม่ทราบว่าจะเขียนวิจัยเรื่องอะไรดี ควรใช้หลักอริยสัจสี่มาทบทวนให้ดี ว่า “ปัญหา” ที่เรา สนใจคือเรื่องอะไรและมันใช่ “ปัญหาที่แท้จริง” หรือไม่ ในมุมมองของผู้เขียน แล้วมีข้อเสนอแนะสำหรับ ผู้ทำวิจัยมือใหม่ ควรเริ่มต้นทำวิจัยตามขั้นตอนของกาลเวลา นั่นคือ ยึดอดีต จากการทบทวน วรรณกรรมก่อน แล้วค่อยมาเขียนปัจจุบัน ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ก่อนจะปิดท้าย ด้วย การมองไปยังอนาคตถึงผลที่จะเกิดได้แก่การดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และสรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ ตามลำดับ

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ และนำเสนอผลจากการศึกษาแนวทางการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ ของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒

วัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ โดยการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการและครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ จำนวน ๑๐ รูปคน ใช้เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

วัตถุประสงค์ข้อที่ ๒ เพื่อศึกษาระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษาและวิธีการปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔ โดยการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

วัตถุประสงค์ข้อที่ ๓ เพื่อเสนอแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ โดยการสนทนากลุ่ม ใช้เครื่องมือการวิจัย คือ แนวคำถามในการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ รูป/คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้ง ๓ ประการ ดังนี้

๕.๑.๑ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒

สรุปผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ มีดังนี้

๑. ทำการวิจัยในชั้นเรียนเมื่อทำการสอนไปแล้วพบหรือเกิดปัญหากับผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ไม่เป็นไปตามจุดประสงค์ นักเรียนเรียนไม่ทันเพื่อน นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้ช้ากว่าเพื่อนในห้อง นักเรียนมีพฤติกรรมก่อวินาศกรรม ก้าวร้าว เป็นต้น

๒. ทำการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาส่งเสริมตัวผู้เรียน หรือเพื่อหาวิธีการสอนในรูปแบบใหม่ที่ไม่ใช่การสอนรูปแบบเดิม เช่น การสร้างเครื่องมือ นวัตกรรม บทเรียนสำเร็จรูป หรือวิธีการอื่น ๆ ที่ครูจะสามารถนำมาพัฒนาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดียิ่งขึ้นไป

ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียน คือ ครูไม่มีความรู้ในการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ขาดความมั่นใจกลัวการทำวิจัย เห็นว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่ยุ่งยากต้องทำนวัตกรรม เครื่องมือหาต้องค่าต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่ยุ่งยากสำหรับครูที่มีภาระงานมากอยู่แล้ว หรือทำงานวิจัยออกมาแล้วงานวิจัยไม่มีประสิทธิภาพเพราะขาดที่ปรึกษาในการทำวิจัย

จากการทำวิจัยของครูสามารถแก้ไขปัญหาได้แต่ได้ในบางส่วนเพราะเครื่องมือในการแก้ปัญหาในงานวิจัยนั้นก็ใช้ได้กับนักเรียนเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะบุคคลดังนั้นครูผู้ทำวิจัยจึงต้องคิดสร้างเครื่องมือหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมกับตัวผู้เรียนและปัญหาที่ต้องการจะแก้ และอีกประการหนึ่งที่ครูมีการวิจัยแล้วแก้ปัญหาไม่ได้ผลเพราะครูไปนำเอาเครื่องมือจากครูผู้วิจัยคนอื่นมาใช้ โดยที่ไม่ได้มาจากคนที่ครูผู้วิจัยคิดสร้างขึ้นมาใช้เอง เมื่อนำมาใช้ในนักเรียนต่างกลุ่มกัน ผลที่ออกมาก็ต่างกันไปด้วย

๕.๑.๒ เพื่อศึกษาระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษาและวิธีการปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔

สรุปผลการวิจัยพบว่า ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา มีดังนี้

ขั้นตอนการวิจัย การดำเนินการวิจัย ยึดถือและปฏิบัติตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นหลักมีลำดับขั้นของการทำวิจัย ๕ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การกำหนดปัญหา(Problem Identification) เมื่อต้องการศึกษาเรื่องใด ต้องตั้งปัญหาที่จะศึกษาให้ชัดเจนซึ่งในขั้นนี้ผู้วิจัยจะต้องตั้งชื่อเรื่อง และนิยามปัญหาที่จะวิจัย ว่าในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไรการที่จะนิยามปัญหาได้ชัดเจน ต้องมีการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ

ขั้นที่ ๒ การตั้งสมมุติฐาน (Formulation Hypothesis) การตั้งสมมุติฐานเป็นการทำนายผลการวิจัย เป็นการเดาว่าเรื่องต่าง ๆ ที่ศึกษานั้นเกิดขึ้นเพราะอะไร

ขั้นที่ ๓ การรวบรวมข้อมูล(Collection of Data) ผู้วิจัยจะต้องวางแผนว่าจะใช้วิธีการใดเก็บรวบรวมข้อมูลและหาวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อที่จะนำข้อมูลมาใช้ในการทดสอบสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ขั้นที่ ๔ การวิเคราะห์ข้อมูล(Data Analysis) ผู้วิจัยจะต้องใช้ วิธีการทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์ผลการวิจัยและแปลความหมายของข้อมูล

ขั้นที่ ๕ การสรุปผล (Conclusion) เป็นการสรุปผลว่าการวิจัยครั้งนี้ได้ผลอย่างไรบ้าง พร้อมทั้งอภิปรายผล และให้ข้อเสนอแนะ แล้ว ทำเป็นรายงานการวิจัย เพื่อเป็นเอกสารแสดงผลการศึกษา ค้นคว้า

ในการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยจะต้องทำการวางแผนไว้ล่วงหน้าเพื่อให้งานวิจัยเป็นไปอย่างมีแบบแผน ซึ่งอาจแยกแยะขั้นตอนทั้งการวางแผนและลงมือปฏิบัติจริงได้ดังนี้

๑. เลือกหัวข้อปัญหาการวิจัยเป็นการกำหนดของงานวิจัยว่า จะทำการศึกษาในเรื่องใด สาขาวิชาใด มีขอบเขตกว้างขวางแค่ไหน ปัญหาที่ทำการวิจัยนั้นต้องมีคุณค่าและเหมาะสมกับความสามารถ เวลาและเงินทุนสำหรับการวิจัย

๒. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยต้องศึกษาทฤษฎี หลักการ ความรู้พื้นฐาน ผลงานวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะได้เห็นแนวทางในการวิจัย

๓. เขียนเค้าโครงการวิจัยเพื่อให้การวิจัยดำเนินไปตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยจะต้องเขียนรายละเอียดของกระบวนการวิจัยไว้ล่วงหน้าว่าจะต้องทำอะไรบ้าง ตามลำดับแต่ต้นจนจบ โดยมีปฏิทินการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งกำหนดค่าใช้จ่ายเครื่องมือในการวิจัยไว้ด้วย

๔. การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนที่ทำหลังจากเขียนเค้าโครงการวิจัยเรียบร้อยแล้ว ก็มีการนำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในเค้าโครงการวิจัย

๕. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีที่กำหนดไว้ในเค้าโครงการวิจัย

๖. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ขั้นนี้เป็นการสรุปผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลรวมทั้งให้ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ที่จะทำการวิจัย ในลักษณะคล้าย คลึงกันหรือนำผลการวิจัยไปใช้

๗. เขียนรายงานการวิจัยงานวิจัยจะเสร็จสมบูรณ์ต้องมีการรายงานวิจัยออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร โดยขั้นนี้จะรายงานข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามแนวการเขียนรายการวิจัย เพื่อสะดวกแก่ผู้ที่มาศึกษาค้นคว้าต่อไป

สรุปผลการวิจัยพบว่า วิธีการปฏิบัติตามหลักอริยสัจ ๔ มีดังนี้

อริยสัจ หรืออริยสัจ ๔ แปลว่า ความจริงอันประเสริฐ ความจริงของพระอริยบุคคล หรือความจริงที่ทำให้ผู้เข้าถึงกลายเป็นอริยะ มีอยู่สี่ประการ คือ

ทุกข์ คือ สภาพที่ทนได้ยาก ภาวะที่ทนอยู่ในสภาพเดิมไม่ได้ สภาพที่บีบคั้น ได้แก่ชาติ (การเกิด) ชรา (การแก่ การเก่า) มรณะ (การตาย การสลายไป การสูญสิ้น) การประสบกับสิ่งอันไม่เป็นที่รัก การพลัดพรากจากสิ่งอันเป็นที่รัก การปรารถนาสิ่งใดแล้วไม่สมหวังในสิ่งนั้น กล่าวโดยย่อ ทุกข์ก็คืออุปาทานขันธ หรือขันธ ๕

สมุทัย คือ สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ ได้แก่ ตัณหา ๓ คือ กามตัณหา-ความทะยานอยากในกาม ความอยากได้ทางกามารมณ์, ภวตัณหา-ความทะยานอยากในภพ ความอยากเป็นโน่นเป็นนี่ ความอยากที่ประกอบด้วยภวทิฐิหรือสัสสตทิฐิ และ วิภวตัณหา-ความทะยานอยากในความปราศจากภพ ความอยากไม่เป็นโน่นเป็นนี่ ความอยากที่ประกอบด้วยวิภวทิฐิหรืออูจเฉททิฐิ

นิโรธ คือ ความดับทุกข์ ได้แก่ ดับสาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ กล่าวคือ ดับตัณหาทั้ง ๓ ได้อย่างสิ้นเชิง

มรรค คือ แนวปฏิบัติที่นำไปสู่หรือนำไปถึงความดับทุกข์ มีองค์ประกอบอยู่แปดประการ คือ

๑. สัมมาทิฏฐิ-ความเห็นชอบ
๒. สัมมาสังกัปปะ-ความดำริชอบ
๓. สัมมาวาจา-เจรจาชอบ
๔. สัมมากัมมันตะ-ทำกรงานชอบ
๕. สัมมาอาชีวะ-เลี้ยงชีพชอบ
๖. สัมมาวายามะ-พยายามชอบ
๗. สัมมาสติ-ระลึกชอบ และ
๘. สัมมาสมาธิ-ตั้งใจชอบ ซึ่งรวมเรียกอีกชื่อหนึ่งได้ว่า "มัชฌิมาปฏิปทา" หรือทาง

สายกลาง

๕.๑.๓ แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒

สรุปผลการวิจัยพบว่า แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ การทำวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นสุดยอดแห่งความรู้ ทั้งนี้ เพราะการทำวิจัยคือ งานเขียนที่สามารถศึกษา จากอดีต ปัจจุบัน และอนาคต การทำวิจัยที่ดี ต้องเน้น ประสบการณ์ในอดีต เน้นถึงความต้องการในปัจจุบัน และ มองการณ์ไกลไปถึงอนาคต ตามคู่มือทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจสี่

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา” เป็นการวิจัยพบประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

สภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ พบว่า ๑)ครูไม่มีความรู้ในการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ขาดความมั่นใจกลัวการทำวิจัย เห็นว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นเรื่องที่ยุ่งยากต้องทำนวัตกรรมเครื่องมือหาต้องค่าต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่ยุ่งยากสำหรับครูที่มีภาระงานมากอยู่แล้ว หรือทำงานวิจัยออกมาแล้วงานวิจัยไม่มีประสิทธิภาพเพราะขาดที่ปรึกษาในการทำวิจัย ๒)การวิจัยในชั้นเรียนของครูจะทำก็ต่อเมื่อทำการสอนไปแล้วพบหรือเกิดปัญหากับผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ไม่

เป็นไปตามจุดประสงค์ นักเรียนเรียนไม่ทันเพื่อน นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้ช้ากว่าเพื่อนในห้อง นักเรียนมีพฤติกรรมก่อนก้าวร้าว เป็นต้น และการวิจัยในชั้นเรียนของครูจะทำก็ต่อเมื่อครูต้องการพัฒนาส่งเสริมตัวผู้เรียน หรือเพื่อหาวิธีการสอนในรูปแบบใหม่ที่ไม่ใช่การสอนรูปแบบเดิม เช่น การสร้างเครื่องมือ นวัตกรรม บทเรียนสำเร็จรูป หรือวิธีการอื่น ๆ ที่ครูจะสามารถนำมาพัฒนาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีศักยภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาที่ดียิ่งขึ้นไป ๓) จากการทำวิจัยของครูสามารถแก้ไขปัญหาได้แต่ได้บางส่วนเพราะเครื่องมือในการแก้ปัญหาในงานวิจัยนั้นก็ใช้ได้กับนักเรียนเฉพาะกลุ่มหรือเฉพาะบุคคลดังนั้นครูผู้ทำวิจัยจึงต้องคิดสร้างเครื่องมือหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมกับตัวผู้เรียนและปัญหาที่ต้องการจะแก้ และอีกประการหนึ่งที่ครูวิชาการวิจัยแล้วแก้ปัญหาไม่ได้ผลเพราะครูไปนำเอาเครื่องมือจากครูผู้วิจัยคนอื่นมาใช้ โดยที่ไม่ได้มาจากการที่ครูผู้ทำวิจัยคิดสร้างขึ้นมาใช้เอง เมื่อนำมาใช้ในนักเรียนต่างกลุ่มกัน ผลที่ออกมาก็ต่างกันไปด้วย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ควรคำนึงถึงสภาพการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ ก่อนว่าครูผู้ทำวิจัย มีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ถูกต้องประสบผลสำเร็จและมีคุณภาพสามารถแก้ปัญหาผู้เรียนหรือพัฒนาตัวผู้เรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้ทำการวิจัยเสียก่อน แล้วจึงค่อยนำเอาหลักธรรมาจริยศาสตร์เข้าไปรวมบูรณาการในการทำวิจัยในชั้นเรียนในภายหลังจึงจะทำให้แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยศาสตร์ประสบความสำเร็จ แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยศาสตร์ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ ต้องการผู้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการทำวิจัยในชั้นเรียนตั้งแต่เริ่มจนเสร็จสิ้นกระบวนการวิจัยและมีโครงการพัฒนาครูในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น โครงการฝึกอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน การศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีการทำวิจัยในชั้นเรียนประสบผลสำเร็จ เป็นต้น

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรทำการศึกษาแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ
๒. ควรส่งเสริมแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนอริยศาสตร์ ของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒ และเขตพื้นที่ อื่น
๓. ควรได้รับการสนับสนุนในด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนและขวัญกำลังใจจากผู้บังคับบัญชาต้นสังกัดที่จะช่วยให้คำปรึกษาและคำแนะนำ

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือและเอกสารทั่วไป :

กรมวิชาการ. การนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการศึกษา สรุปผลการปฏิบัติการเกี่ยวกับการ
วิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ, ๒๕๔๕.

_____. การนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัดการศึกษา สรุปผลการปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัย
ทางการศึกษา, กรุงเทพมหานคร: กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ, ๒๕๔๕.

_____. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช ๒๕๔๔. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร:
วัฒนาพานิช สำราญราษฎร์, ๒๕๔๔.

กระทรวงศึกษาธิการ กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ. การนำผลการวิจัยไปใช้ในการจัด
การศึกษา. สรุปผลการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา, ๒๕๓๖.

กัมพล ไชยพันธ์. การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร, ๒๕๔๒.

กิตติพร ปัญญาภิญโญผล. รูปแบบของวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรณีศึกษาสำหรับครู.

กิติ ตยัคตานนท์. นักบริหารทันสมัย. กรุงเทพมหานคร: บัดเตอร์ฟลาย, ๒๕๔๒.

โกวิทประवालพลกษ. ยุทธวิธีสายแท่งคู่มือการใช้รูปแบบการติดตามและประเมินโครงการแผนงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง, ๒๕๔๔. สำนัก

นายกรัฐมนตรี. รายงานการติดตามผลและประเมินผลการปฏิรูปการศึกษา ในวาระ
ครบรอบ ๓ ปี ของการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒,
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานแห่งชาติ, ๒๕๔๕.

ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์. เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ ๒. สำนักงานการ
ประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา, ๒๕๔๓.

ชัยพจน์ รังงาม. การวิจัยในชั้นเรียน. วารสารการวิจัยทางการศึกษา, ๒๕๔๖.

ชาตรี เกิดธรรม. อยากทำวิจัยในชั้นเรียนแต่เขียนไม่เป็น. กรุงเทพมหานคร: เลียงเชียง, ๒๕๔๔.

ชาตรี สำราญ. วิจัยในชั้นเรียนสำหรับผู้เริ่มต้น. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสตรีศึกษา
วงศ์, ๒๕๔๔.

ทัศนาศวรงค์ดี. การวิจัยในชั้นเรียน ปีการศึกษา ๒๕๔๓. วารสารวิชาการ, ๒๕๔๓.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธีระชัย บุรณโชติ. การสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒.
- ธีระชัย บุรณโชติ. การสร้างผลงานทางวิชาการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน .จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , ๒๕๔๒.
- นภาพร สิงห์ทัต. การพัฒนาชุดการสอนรายบุคคลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางการวิจัยสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๔.
- ประวิต เอรารวรรณ. การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ยู แพคเกจจิ้ง, ๒๕๔๒..
- ประวิต เอรารวรรณ. การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร: บริษัทยูแพคเกจจิ้ง, ๒๕๔๔.
- ประสงค์ สังข์ชัย. รายงานการวิจัยการส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๔. ภูเก็ต: หน่วยงานศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา ๔, ๒๕๔๐.
- _____. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๒๕. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร: บริษัทอักษรเจริญทัศน์ อจท. จำกัด, ๒๕๓๙.
- _____. พระธรรมปิฎก ประยุทธ์ ปยุตโต. "พุทธธรรม" มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.
- พระพรหมคุณาภรณ์ ป.อ.ปยุตโต. พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.
- พิชัย ญาณศิริ. วิจัยหน้าเดียวการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เล่มที่ ๔. วารสารวิชาการ, ๒๕๔๕.
- รัตนา ศรีเหรียญ. การวิจัยในชั้นเรียน. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. กระทรวงศึกษาธิการ. เส้นทางวิชาชีพ, ๒๕๔๔.
- _____. รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน). สำนักงานมาตรฐานการศึกษา ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การพิจารณาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ.๒๕๔๙-๒๕๕๓). กรุงเทพมหานคร: สมศ, ๒๕๔๙.
- วัฒนา สุตรสุวรรณ. ลิขเฉพาะผู้เป็นหรือกำลังใจจะเป็นผู้บังคับบัญชา. พิมพ์ครั้งที่ ๓. นครหลวง : ไทยอนุเคราะห์ไทย, ม.ป.ป.ม, ๒๕๔๗.
- วัลลภ กันทรัพย์. การวิจัยทางการศึกษา. บทบรรณาธิการ, กองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ , กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๔๒.
- วิชัย โสสุวรรณจินดา. ความลับขององค์กร. ฝ่ายวิชาการและพัฒนาระบบงาน. ธนาครกรุงไทย, ๒๕๔๕.
- วิรัชวรรณรัตน์. การวิจัยในชั้นเรียน. วารสารการวัดผลการศึกษา, ๒๕๔๗.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ส. วาสนา ประवालพุกฤษ์. **คู่มือพัฒนาโรงเรียนด้านการเรียนรู้**. เอกสารพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 อันดับที่ ๔. โครงการปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา . กรม
 วิชาการ -กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๑.
- สร้อยตระกูล ดิวิยานนท์ อรรถมานะ. **พฤติกรรมองค์การทฤษฎีและการประยุกต์**. กรุงเทพมหานคร :
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๑.
- สาโรช บัวศรี. **วิธีสอนตามขั้นทั้งสี่ของอริยสัจในการศึกษาตามแนวพุทธศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร
 : สำนักคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ๒๕๒๖.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **รายงานการวิจัยเรื่องสภาพการวิจัยทางการศึกษา ใน
 ประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร: ที.ที.พีรินท์, ๒๕๓๓.
- สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม. **แนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับวิจัยในชั้นเรียน**. อ่างใน ลัดดา ภูเกียรติ.
 เส้นทางสู่การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร: บริษัทพิธิการพิมพ์, ๒๕๔๖.
- สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม. **การวิจัยชั้นเรียน: แบบแผนและเครื่องมือการวิจัยทางการศึกษา**, ๒๕๔๒.
- สุวัฒนา สุวรรณเขตนิคม. ชัยพจน์ รังงาม. **แนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน**,
 กรุงเทพมหานคร: บพิธกาพิมพ์, ๒๕๔๒.
- สุวัฒนาสุวรรณเขตนิคม. **แนวคิดและรูปแบบเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพมหานคร: บพิธ
 การพิมพ์, ๒๕๔๐.
- สุวิทย์ มูลคำ. **๒๐ วิธีการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม**. พิมพ์ครั้งที่ ๓.
 กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, ๒๕๔๕.
- สุวิมล ว่องวานิช. **การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร:จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔.
- องอาจ นัยพัฒน์. **การวิจัยเชิงปฏิบัติการ: แนวคิดและวิธีการวารสารการวัดผลการศึกษา**. ๒๕๔๓.
- องอาจ นัยพัฒน์. **การวิจัยเชิงปฏิบัติการ: แนวคิดและวิธีการ**. วารสารการวัดผลการศึกษา, ๒๕๔๓.
- อัจฉรา สระวาสี. **การวิจัยในชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วม**. วารสารข้าราชการครู, ๒๕๔๕.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ สุภมาศ อังคุโชต และอัจฉรา ชำนิประศาสน์. **สถิติสำหรับการวิจัยและเทคนิค
 การใช้ SPSS**. ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร:เจริญติ่มั่นคงการพิมพ์, ๒๕๕๕.
- อุทุมพร (ทองอุไร) จามรมาน. **การวิจัยของครู**. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., ๒๕๔๔.
- อุทุมพร จามรมาน. **การวิจัยของครู**. กรุงเทพมหานคร: พันนี้พับลิชชิงส์แอนด์บุ๊คส์, ๒๕๔๗.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. **การบริหารทักษะและการปฏิบัติ**. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์,
 ๒๕๔๐.

บรรณานุกรม (ต่อ)

(๒) วิทยานิพนธ์:

- ปัญญา อึ้งสกุล. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการวิจัยในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑๒. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต** วิชาเอกการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๗.
- เบญจพร ทองโอ. บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและผู้บริหาร สังกัดผู้บริหาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสงขลา. **วิทยานิพนธ์ กศ.ม.** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยทักษิณ, ๒๕๕๐.
- ปนัดดา ซาติมาลากร. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพ ฯ. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาการบริหารการศึกษา . มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๔๕.
- พีรวัฒน์ วงษ์พรหม. สภาพการทำ วิจัยชั้นเรียนของครูโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษาที่ ๑๐, **วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓.
- ยงยุทธ อายุสุข, “การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต** สาขาวิจัยทางการศึกษา ภาควิชาการวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๙.
- วันทนา ชูช่วย. การทำวิจัยในโรงเรียนของครูมัธยมศึกษาสังกัดกรมศึกษา. กรุงเทพมหานคร. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , ๒๕๕๓.
- วัลภา ภูริปัญญา. การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูและกระบวนการบริหารของผู้บริหารเพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดกรุงเทพมหานคร. **วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.** สาขาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตร, ๒๕๕๐.
- สุขชัย ชันอัคระ. “การใช้อำนาจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอมวกก่อ จังหวัดเชียงใหม่”. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. **วิทยานิพนธ์** บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๔๑.
- สุธา ภรณ์ วรกาญจนสกุล. “กระบวนการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.
- สุพัฒน์ มีสกุล. กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาศักยภาพครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนคลองลานวิทยา จังหวัดกำแพงเพชร. **วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.** สาขาการบริหารการศึกษา. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๒.

บรรณานุกรม (ต่อ)

เหรียญ บุญสิน. การศึกษาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาการบริหาร
การศึกษา, กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๔๗.

อนงค์ เพชรรักษ์. ศึกษาบทบาทการส่งเสริมวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตาม
ทัศนะของครูและผู้บริหารสังกัดกรมสามัญจังหวัดตรัง. **ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.** สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ, ๒๕๔๔.

(๓) ภาษาอังกฤษ:

Gilbert. C., Bestman-Smith.J.and Boivin.G. Resistant of herpesvirus to Antiviral drugs:
clinical impacts and molecular mechanisms. Drug Resistant Updated, 2002.

Goodnough. Karen, Multiple Intelligences Theory : A Framework for
Personalizing Science Curricula, School Science and Mathematics, 2001.

Rutkowski.J. Conducting research in the Music Classroom, 1996.

Smulyan. Macia Anne. The Relationship between Staff Development
Practices and Schools of Excellence in Minnesota. Doctoral Dissertation.
University of minnessota, Dissertation Abstracts Intemational, 1988.

(๔) สัมภาษณ์ :

ดร.อัจฉรา คหิณฑพงศ์. ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดลาดละโพง. พระนครศรีอยุธยา, วันที่
๒๕ มกราคม ๒๕๖๑.

นายบรรจง เป็ดทอง. ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดตลาด. พระนครศรีอยุธยา, วันที่ ๒๕
มกราคม ๒๕๖๑.

ดร.บัญญัติ ปल्लीอารมณ์. ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดขนอนบ้านกรด. พระนครศรีอยุธยา,
วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑.

นายศักดิ์ผจญ เรืองใจ. ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนวัดช่างเหล็ก (พิบูลเกียรติ). พระนครศรีอยุธยา
, วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑.

ดร.พันธ์ภิปพรต รัชชโย. ครูผู้สอน โรงเรียนวัดวัดมฤคทายวัน. พระนครศรีอยุธยา. วันที่ ๒๕ มกราคม
๒๕๖๑.

นายบุญชอบ ลากเวช. ครูผู้สอน โรงเรียนวัดลาดละโพง. พระนครศรีอยุธยา, วันที่ ๒๕ มกราคม
๒๕๖๑.

นางสาวศิริลักษณ์ สุขมะโน. ครูผู้สอน โรงเรียนวัดช่างเหล็ก (พิบูลเกียรติ). พระนครศรีอยุธยา, วันที่
๒๕ มกราคม ๒๕๖๑.

บรรณานุกรม (ต่อ)

นางประกายแก้ว ภูสะอาด. ครูผู้สอน โรงเรียนวัดช่างเหล็ก (พิบูลเกียรติ). พระนครศรีอยุธยา, วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑.

นางสาวสุกัลยา พรหมหอม. ครูผู้สอน โรงเรียนวัดวัดมฤคทายวัน. พระนครศรีอยุธยา, วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑.

นายธนวัฒน์ แสนสุข. ครูผู้สอน โรงเรียนวัดช่างเหล็ก (พิบูลเกียรติ). พระนครศรีอยุธยา, วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๑.

ภาคผนวก

ผนวก ก

แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง แนวทางการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔
สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์

ผู้ทรงคุณวุฒิ นามสกุล/ฉายา.....

ตำแหน่งหน้าที่/การงานปัจจุบัน

สนทนาเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

ตั้งแต่เวลา น. ถึงเวลา น.

ส่วนที่ ๒ คำถามเกี่ยวกับ แนวทางการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครู ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต ๒

ผู้วิจัยตั้งคำถามในประเด็นต่อไปนี้

๑. โปรดให้ความคิดแนะนำเห็นเกี่ยวกับสภาพทั่วไปในการทำวิจัยในชั้นเรียน

๒.๑. ข้อบ่งชี้การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูประถมศึกษา

.....

.....

.....

๒.๒. ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยในชั้นเรียนมีอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

๒.๓. จากการทำการวิจัยของครูประถมศึกษาได้ช่วยแก้ไขปัญหาดังต่อไปนี้หรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

๒.๔. มีข้อเสนอแนะอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

๒. รูปแบบแนวทางการทำการวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ (หมายถึง ความจริงอันประเสริฐสี่ประการ) ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ๕ ขั้นตอน ได้แก่

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (ทุกข์)
๒. กำหนดแนวทางและวิธีแก้ปัญห (สมุทัย)
๓. ดำเนินการวิจัย (นิโรธ)
๔. วิเคราะห์ข้อมูล (นิโรธ)
๕. สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ (มรรค)

มีความเหมาะสมสอดคล้องกันหรือไม่ โปรดให้คำแนะนำ

๒.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา (ทุกข์)

.....

.....

.....

.....

.....

๒.๒ กำหนดแนวทางและวิธีแก้ปัญห (สมุทัย)

.....

.....

.....

.....
.....

๒.๓ ดำเนินการวิจัย (นิโรธ)

.....
.....
.....
.....
.....

๒.๔ วิเคราะห์ข้อมูล (นิโรธ)

.....
.....
.....
.....
.....

๒.๕ สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ (มรรค)

.....
.....
.....
.....
.....

ส่วนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ..... ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
(...../...../.....)

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ท่านให้ความร่วมมือในครั้งนี้

นายพิเชษฐ อ่อนสุวรรณ

ผู้ทำวิจัย

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

- รายชื่อผู้ให้การสัมภาษณ์
- หนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์

รายชื่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ จำนวน ๑๐ ท่าน ด้วยการเลือกเจาะจง (Purposive Selection) โดยผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

๑.	ดร.อัจฉรา	คหีนทพงศ์	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
๒.	นายบรรจง	เปิดทอง	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
๓.	ดร.บัญชา	ปลื้มอารมณ	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
๔.	นายศักดิ์ผจญ	เริงใจ	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
๕.	นายบุญชอบ	ลามเวช	ตำแหน่ง ครูผู้สอน
๖.	นางสาวศิริลักษณ์	สุขมะโน	ตำแหน่ง ครูผู้สอน
๗.	นางประกายแก้ว	ผู้สะอาด	ตำแหน่ง ครูผู้สอน
๘.	ดร.พันธ์ภิปต	รังษิโย	ตำแหน่ง ครูผู้สอน
๙.	นางสาวสุกัลยา	พรมหอม	ตำแหน่ง ครูผู้สอน
๑๐.	นายธนวัฒน์	แสนสุข	ตำแหน่ง ครูผู้สอน

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๔๘

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๑๗๐
โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน ดร.อัจฉรา คหิณฑวงศ์

ด้วย นายพิเชษฐ นามสกุล อ่อนสุวรรณ รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๗๓ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ติดต่อประสานงาน

รศ.ดร.สิน งามประโคน โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

ดร.เกษม แสงนนท์ โทร. ๐๘๙-๘๑๙-๕๕๙๑

พระสุรชัย สุรชโย โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๔๘

คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา

๑๓๑๗๐

โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายบุญชอบ ลาภเวช

ด้วย นายพิเชษฐ นามสกุล อ่อนสุวรรณ รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๗๓ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ติดต่อประสานงาน

รศ.ดร.สิน งามประโคน

โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

ดร.เกษม แสงนนท์

โทร. ๐๘๙-๘๑๙-๕๕๙๑

พระสุรชัย สุรชโย

โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๔๘

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๑๗๐
โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๕๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน นายบรรจง เป็ดทอง

ด้วย นายพิเชษฐ นามสกุล อ่อนสุวรรณ รหัสประจำตัว ๕๕๐๑๒๐๒๐๗๓ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ติดต่อประสานงาน

รศ.ดร.สิน งามประโคน	โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๕๒๒
ดร.เกษม แสงนนท์	โทร. ๐๘๙-๘๑๙-๕๕๙๑
พระสุรชัย สุรชโย	โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๔๘

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๑๗๐
โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๕๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายศักดิ์ผจญ เริงใจ

ด้วย นายพิเชษฐ นามสกุล อ่อนสุวรรณ รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๗๓ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ติดต่อประสานงาน

รศ.ดร.สิน งามประโคน	โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๕๒๒
ดร.เกษม แสงนนท์	โทร. ๐๘๙-๘๑๙-๕๕๙๑
พระสุรชัย สุรชโย	โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๔๘

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๑๗๐
โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน นายธนวัฒน์ แสนสุข

ด้วย นายพิเชษฐ นามสกุล อ่อนสุวรรณ รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๗๓ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ติดต่อประสานงาน

รศ.ดร.สิน งามประโคน โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

ดร.เกษม แสงนนท์ โทร. ๐๘๙-๘๑๙-๕๕๙๑

พระสุรชัย สุรชโย โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๔๘

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๑๗๐
โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน นางสาวศิริลักษณ์ สุขมะโน

ด้วย นายพิเชษฐ นามสกุล อ่อนสุวรรณ รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๗๓ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ติดต่อประสานงาน

รศ.ดร.สิน งามประโคน โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

ดร.เกษม แสงนนท์ โทร. ๐๘๙-๘๑๙-๕๕๙๑

พระสุรชัย สุรชโย โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๔๘

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๑๗๐
โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๕๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน นางประกายแก้ว ผู้สะอาด

ด้วย นายพิเชษฐ นามสกุล อ่อนสุวรรณ รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๗๓ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ติดต่อประสานงาน

รศ.ดร.สิน งามประโคน โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๕๒๒

ดร.เกษม แสงนนท์ โทร. ๐๘๙-๘๑๙-๕๙๙๑

พระสุรชัย สุรชโย โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๔๘

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๑๗๐
โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๕๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน ดร.พันธ์ภิปพรต รัชชโย

ด้วย นายพิเชษฐ นามสกุล อ่อนสุวรรณ รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๗๓ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ติดต่อประสานงาน

รศ.ดร.สิน งามประโคน โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๕๒๒

ดร.เกษม แสงนนท์ โทร. ๐๘๙-๘๑๙-๕๙๙๑

พระสุรชัย สุรชโย โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๔๘

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๑๗๐
โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน นางสาวสุกัลยา พรหมหอม

ด้วย นายพิเชษฐ นามสกุล อ่อนสุวรรณ รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๗๓ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ติดต่อประสานงาน

รศ.ดร.สิน งามประโคน	โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒
ดร.เกษม แสงนนท์	โทร. ๐๘๙-๘๑๙-๕๙๙๑
พระสุรชัย สุรชโย	โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๔๘

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๑๗๐
โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๕๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน ดร.บัญชา ปลื้มอารมณ์

ด้วย นายพิเชษฐ นามสกุล อ่อนสุวรรณ รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๗๓ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ติดต่อประสานงาน

รศ.ดร.สิน งามประโคน โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๕๒๒

ดร.เกษม แสงนนท์ โทร. ๐๘๙-๘๑๙-๕๕๙๑

พระสุรชัย สุรชโย โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๔๘

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๑๗๐
โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน นายธนวัฒน์ แสนสุข

ด้วย นายพิเชษฐ นามสกุล อ่อนสุวรรณ รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๗๓ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ติดต่อประสานงาน

รศ.ดร.สิน งามประโคน โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒

ดร.เกษม แสงนนท์ โทร. ๐๘๙-๘๑๙-๕๕๙๑

พระสุรชัย สุรชโย โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ว ๔๘

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ต.ลำไทร อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา
๑๓๑๗๐
โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๕๒๒

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน นายศักดิ์ผจญ เริงใจ

ด้วย นายพิเชษฐ นามสกุล อ่อนสุวรรณ รหัสประจำตัว ๕๙๐๑๒๐๒๐๗๓ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนตามหลักอริยสัจ ๔ สำหรับครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต ๒” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

รักษาการผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ติดต่อประสานงาน

รศ.ดร.สิน งามประโคน โทร. ๐๘๑-๘๖๐-๖๕๒๒

ดร.เกษม แสงนนท์ โทร. ๐๘๙-๘๑๙-๕๕๙๑

พระสุรชัย สุรชโย โทร. ๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ภาคผนวก ค

ภาพการลงนามในสัมภาษณ์

ภาพการสัมภาษณ์

๑. ดร.อัจฉรา คหีนทวงศ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วันจันทร์ ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

ภาพการสัมภาษณ์

๒. นายบรรจง เป็ดทอง ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วันจันทร์ ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

ภาพการสัมภาษณ์

๓. นายบุญชอบ ลากเวช ตำแหน่ง ครูผู้สอน
วันจันทร์ ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

ภาพการสัมภาษณ์

๔. นางสาวศิริลักษณ์ สุขมะโน ตำแหน่ง ครูผู้สอน
วันจันทร์ ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

๕. นางประกายแก้ว ผู้สะอาด ตำแหน่ง ครูผู้สอน
วันจันทร์ ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

ภาพการสัมภาษณ์

๖. ดร.พันธ์ภิปต รังษิโย ตำแหน่ง ครูผู้สอน
วันจันทร์ ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

๗. นางสาวสุกัลยา พรหมหอม ตำแหน่ง ครูผู้สอน
วันจันทร์ ที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๑

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	:	นายพิเชษฐ อ่อนสุวรรณ
เกิด	:	วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๙
สถานที่เกิด	:	อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
การศึกษา	:	มัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนเสนา “เสนาประสิทธิ์” จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ. ๒๕๔๖
	:	ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาดนตรีไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ. ๒๕๕๑
	:	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พ.ศ. ๒๕๕๒
หน้าที่	:	รับราชการครู ตำแหน่ง ครู โรงเรียนวัดโบสถ์ (วงศ์พานิช) อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ปีที่เข้าศึกษา	:	ปีการศึกษา ๒๕๕๙
ปีที่สำเร็จการศึกษา	:	ปีการศึกษา ๒๕๖๑
ที่อยู่ปัจจุบัน	:	๒/๒ หมู่ ๑๑ ตำบลหัวเวียง อำเภอเสนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
อีเมลล์	:	chet_music@hotmail.com
โทรศัพท์	:	๐๘๕-๑๙๗๔๘๒๑